

032:3M96:11 F5 PAANGOTTI PARINAYAM--RAMAN KUTTI MENON

032:3M96:11
F5

MUL

034847

Madras University Library.

Call Number 032:3M961 F5

Accession Number 34847

Available for loan from

This book should be returned on or before
the date last marked below.

2 APR 1938

6-SEP 1948

30 APR

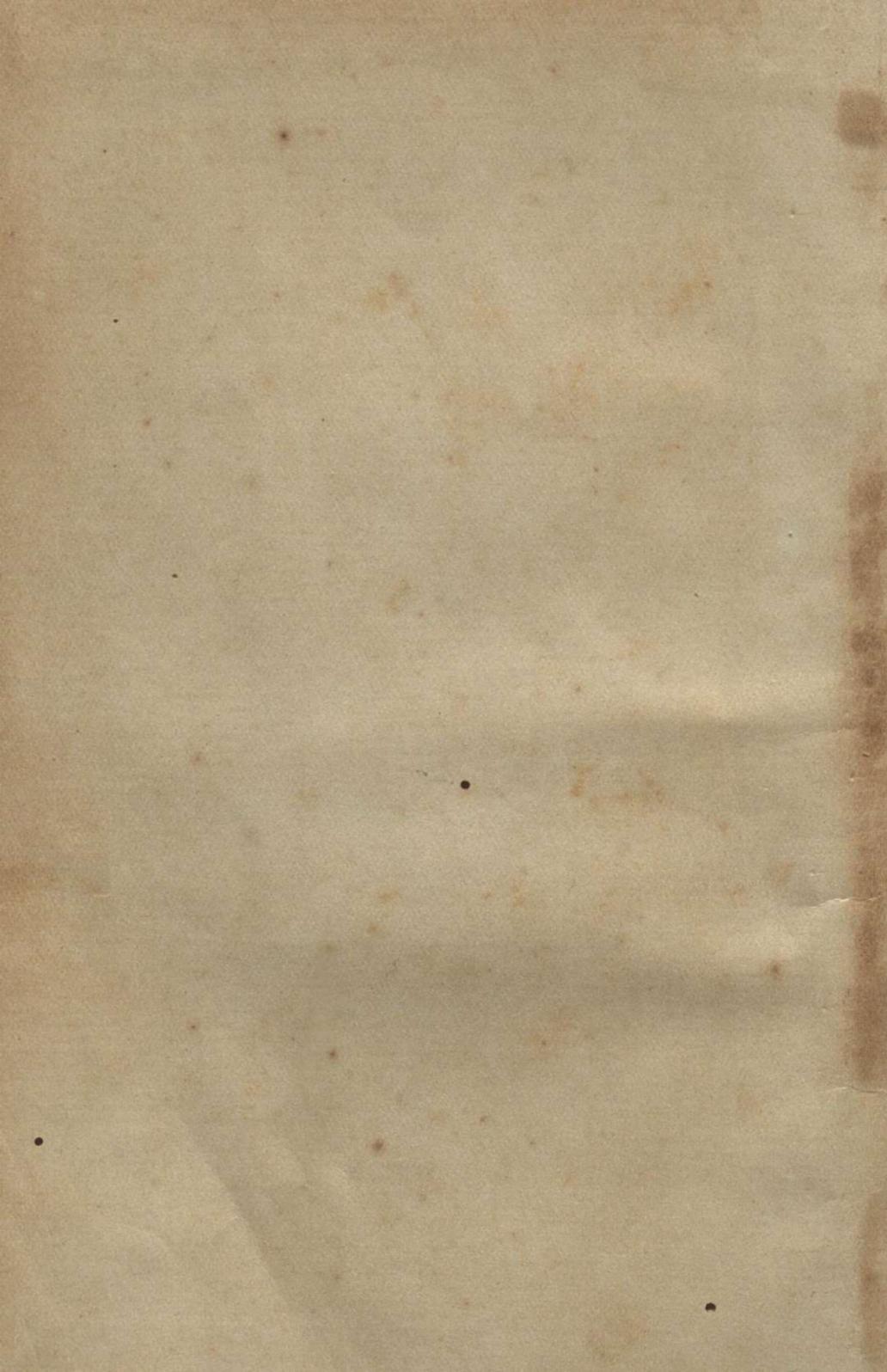
1949

28 OCT 1950

17 AUG 1951

C-28 1961 F

Kalashani Bhaiji Granth
vale

പാലക്കാട് ഗ്രന്ഥാവലി.

പാരംഗോടിപരിണയം.

Parangoti Parinayam

കിഴക്കേപ്പാട്ട് രാമൻകുട്ടി മേനോൻ
എഴുതിയത്.

by

Raman Kutty Menon

പ്രസാധകൻ:

വെള്ളായ്ക്കൽ നാരായണ മേനോൻ.

V. Narayana Menon

കോപ്പി 15.00

TRICHUR.

THE MANGALODAYAM PRESS,
PRINTERS, PUBLISHERS, &c. &c.

Rights Reserved.

വില അണ 8

34847

032 : 3 March

F5

മുഖവുര.

പഠനോടീവരിണയം ചുവർത്തൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ഞാനാണ് അതേഴതിയതെന്നു പലരും ശങ്കിച്ചിരുന്നു. ചിലർ എന്നോടു നേരിട്ടുതന്നെ ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സൂക്ഷ്മത്തിൽ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ കർത്താവ് മഹാ പ്രസിദ്ധനായ കിഴക്കെപ്പാട്ടു കൃഷ്ണമേനോൻ സബ്ബ് ജഡ്ജി അവർകളുടെ നേരേ മരുമകനും അതിരസികനും ബഹുസമർത്ഥനുമായ രാമൻകുട്ടിമേനോൻവർകളാണെന്ന് ഇപ്പഴെല്ലാവർക്കും അറിവുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതത്തിൽ സാമാന്യംപോലെ അറിവുള്ളതുകൂടാതെ ഇംഗ്ലീഷും ഭരതവിധം നല്ലവണ്ണം പരിചയമുണ്ട്. മലയാളം വളരെ ഭംഗിയിൽ എഴുതും. കേരളവത്രികയിൽ ഇദ്ദേഹം സരസമായ അനവധി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ ഒരു എടപ്രഭുചിന്റെ ദിനസരി എഴുതിയത് ഇദ്ദേഹമോ എന്ന് എനിക്കു സംശയമുണ്ട്. ഒരിക്കൽ അങ്ങിനെ ഒന്നെഴുതണം എന്ന് എന്നോടു പ്രസ്താവിച്ചതായി ഓർമ്മിക്കുന്നു. എല്ലാ അവസ്ഥകൊണ്ടും ആരംഭമേതൽ ഇന്നേവരെ ഒന്നാമതായി എണ്ണത്തക്കതായ കേരളവത്രികയുടെ പത്രാധിപരും ഉടമസ്ഥനുമായ ചെങ്കുളത്ത് കുഞ്ഞിരാമൻ മേനോൻ

നവർകളുടെ അതിഥികളായി രാമൻകുട്ടിമേനോനും ഞാനും ഒരിക്കൽ ചാലപ്രത്തു പോയസമയം ഗ്രന്ഥകന്മാർ ഈ പുസ്തകം അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി കന്നു പരിശോധിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞ് എന്റെ വശം തന്നപ്പോൾ അല്പദിവസംകൊണ്ടു മുഴുവനും കന്നു വായിച്ചുനോക്കി അവിടവിടെ ചില്ലറ മാറ്റങ്ങൾ ചെയ്തതായ ഒരു ബന്ധമല്ലാതെ എനിക്കു യാതൊരു കർത്തവ്യമില്ല.

ധിന്തുക്കൾക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള ഫലിതസമ്മിശ്രമായ പുസ്തകങ്ങളിൽ വിരക്തിയാണെന്നും അവർക്കു മനസ്സിലാവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണെന്നും ഒരാക്ഷേപമുണ്ട്. അതു കേവലം അവാസ്ഥവമാണെന്നും പറഞ്ഞുകൂട. നേരംപോക്കായോ ഘോഷമായോ വല്ലതും പ്രസ്താവിച്ചുപോയാൽ അതിന്റെ ഉദ്ദേശമോ തത്പരമോ ഇന്നതാണെന്ന് അറിഞ്ഞു ക്ഷമിക്കാനോ തട്ടിനമുട്ട് പറയാനോ സാധിക്കാതെ, ദേഷ്യമോ മത്സരമോ അരോപിച്ചു ക്ഷണത്തിൽ ദേഷ്യം വരുന്ന യോഗ്യന്മാർതന്നെ ധാരാളമുണ്ടെന്നു നമ്മുടെ നിയമവിമർശനസഭയിലെ നാട്ടുകരായ ചില സാമാജികന്മാരുടെ വാദപ്രതിവാദംകൊണ്ടുതന്നെ മനസ്സിലാക്കാം. ചിലർക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള ഫലിതങ്ങൾ എത്ര സൂക്ഷ്മമായി പറഞ്ഞാലുംകൂടി ധരിക്കാൻ ശക്തിയില്ല. അധികവും ഡയിനാമറിട്ടു വെട്ടിച്ചാൽകൂടി തലയിൽ കടക്കാത്ത വല്ലമടയന്മാരാണെന്നു പറയുമ്പോൾ ആ വകയാൾക്കു

ശബ്ദം വരും. എന്നാൽ മറ്റുള്ള നാട്ടുകാരെ അപേക്ഷിച്ച് ഈ കാവ്യത്തിലും മലയാളികൾ വളരെ ഭേദമാണെന്ന് ഈ പഠനങ്ങൾ വഴിയായിത്തന്നെ അദ്ദേഹം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ആയിരം കോപ്പിയും മൂന്നുമാസം കൊണ്ടു മുഴുവനെ വിരൂപായതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. സാറയർ (Satire) എന്ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ പറയുന്ന ഹാസ്യരസപ്രധാനമായ ഈ മാതിരി കൃതികൾ അദ്ദേഹമായി ഉണ്ടാക്കിയതു റോമൻകാരായിരുന്നു. ഹോറേസ്, ജൂവനൽ എന്ന പ്രസിദ്ധ കവികൾ ഈ വക കവനങ്ങളിൽ പ്രഥമഗണനീയന്മാരാണ്. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിൽ ഈ വിധം കൃതികൾ അദ്ദേഹത്തിൽ അധികവും പദ്യമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഡ്രയിഡൻ, പോപ്പ്, സ്വിഫ്റ്റ്, ബയറൻ മുതലായ മഹാകവികളുടെ കൃതികളിൽ ഹാസ്യരസപ്രധാനമായ ഈ വിധം കവനങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ട്. കുറെ കാലമായി ഇംഗ്ലീഷിൽ ഗദ്യമായിട്ടും അനവധി കൃതികൾ ഈ വിധമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഈ പുസ്തകം എഴുതിയിരുന്നകാലം “കകവിതപമാകുന്ന നാം ക്രമികരോഗത്തിന്റെ ബീജങ്ങൾ സഹ്യമലയപർവ്വതങ്ങളുടേയും പശ്ചിമസമുദ്രത്തിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിലുള്ള വായുവിൽ ക്രമത്തിലധികം വ്യാപിച്ചിരുന്ന” തുകൊണ്ട് അന്ന് ഒരുവക നോവൽ എഴുതാനുള്ള ഭ്രമം കലശലായിരുന്നു. ഈ രാമബാണത്തോടുകൂടി ക്ഷണത്തിൽ ആ വ്യാധി നിലച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ചിലർ

അതിന്റെ ശേഷം തുവൽ എടുത്തിട്ടില്ലെന്നതന്നെ പറയാം. കന്ദലത, ഇന്ദുലേഖ, മീനാക്ഷി, സരസ്വതി എന്നു പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം വായിച്ചാൽ മാത്രമേ, പഠങ്ങോടീവരിണയത്തിലെ ഫലിതം മുഴുവനെ മനസ്സിലാവുള്ളൂ. കേവലം നേരംപോക്കായിട്ട് ഏഴുതിയ താണെങ്കിലും ഇതിലെ കടകത്തെ കണ് രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വളരെ സാരങ്ങളുണ്ട്. ഇങ്ങിനെതന്നെ ഭാഷാകവികളാണെന്നു നടിക്കുന്ന ചിലരുടെ മഹാവ്യാധിയും മാരാൻ വൈകിയിരിക്കുന്നു.

ചെരിഞ്ഞോം കെട്ടുവായി } വേങ്ങയിൽ കഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ.
 മറ്റുവന്നു ധനു മ.വ. ൧൭൭൯ }

അ വ താ രി ക ാ

മലയാളഭാഷയിൽ നോവൽപുസ്തകങ്ങൾ നിശ്ശേഷം ബ്ലാക്കി ആകയാൽ ആചക പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാൽ വാത്മീകി ആദികവി ആയതുപോലെ എനിക്കും “ആദിമലയാളനോവൽകർത്താവ്” എന്നുള്ള പേർ സിദ്ധിക്കുമെന്ന മോഹത്തിന്മേൽ ഞാൻ വളരെ കാലമായി യത്നം ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. ഈ കാഴ്ചം സാധിച്ചാൻവേണ്ടി പലേ വഴികളും ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് നോവൽ അപ്പിടി തരിജമ ചെയ്തു “സ്വന്തമായി ചമക്കപ്പെട്ടതു” എന്നു പുസ്തകത്തിന്റെ പുറത്തു എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാലോ എന്ന് ആലോചിച്ചു കുറെ തരിജമ ചെയ്തുനോക്കി. ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചു വല്ല വിദ്യാന്മാരും എന്റെ കഷ്ടകാലംകൊണ്ട് ഇത് കരുസമയം വായിച്ചുപോയി എങ്കിൽ നമ്മുടെ കള്ളി പുറത്താവുമെന്ന ഭയത്താൽ അതു വേണ്ട എന്നു വെച്ചു. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു മലയാളം എന്നു കേട്ടാൽ തികതകം കഷ്ടമായമാണെന്ന് എനിക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാമെങ്കിലും ചെമ്പാണെന്നതന്നെ കരുതിയാൽ മേലിൽ വ്യസനിക്കേണ്ടിവരുന്നതല്ലല്ലോ എന്നു കരുതിട്ടാണ് അതു വേണ്ടെന്നുവെച്ചത്. രണ്ടാമത്തെ ആലോചന കറഞ്ഞൊന്നു ഭേദപ്പെടുത്തി. ഇംഗ്ലീഷിൽ “വെ

വർളി നോവൽ" മുതലായ പുസ്തകങ്ങൾ ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിലുള്ള കഥകൾ നല്ല രസമുള്ളവയാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. അതിൽ നിന്ന് എല്ലാംകൂടി കൂട്ടിപ്പിടിച്ച് ആകെപ്പോടെ ഒരു പുതിയ കഥയാക്കിത്തീർത്താൽ കാര്യം പഠിക്കാമെന്നു കരുതി അതിന്നു ഉദ്ദേശിച്ചുവോഴാണ് "കന്ദലത" പുറത്തുവന്നത്. ഇന്നിമേൽ ആദികവി എന്ന പേർ കിട്ടാൻ കുറെ പ്രയാസംതന്നെ എന്നു വന്നതിനാൽ അതിയായ കണ്ണിതം ഉണ്ടായി എങ്കിലും ഞാൻ എഴുതാൻ പോകുന്ന പുസ്തകത്തിലെ കഥാസാരവും കന്ദലതയിൽ കവിഞ്ഞുവന്നാൽ എന്റെ യോഗ്യതക്ക് അത്ര ഹാസി സംഭവിക്കയില്ലെന്നു സമാധാനിച്ചു. എന്നിട്ടും പുസ്തകം ആരംഭിക്കേണ്ടുന്ന സമ്പ്രദായം ഒന്നാണായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ പിന്നെയും കാലതാമസം വന്നു. എഴുപ്പത്തിൽ പേർസമ്പാദിപ്പാനുള്ള വിദ്യയാണ് ഞാൻ ആദ്യം ആലോചിച്ചത്. അതു കന്ദലതക്കാരനും കൊണ്ടുപോയി. പിന്നെ സ്വന്തം സൃഷ്ടിക്കാണെങ്കിൽ അത്ര വേഗത്തിൽ ഒന്നും തോന്നുന്നതും ഇല്ല. ഇങ്ങിനെ ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന കാലത്ത് "ഇന്ദുലേഖയും" "മീനാക്ഷിയും" വന്നു ലഹളകൂട്ടാൻതുടങ്ങി. എവിടെ ചെന്നാലും പഞ്ചമേനവന്റേയും സുരീനന്ദുതിരിപ്പാട്ടിലേയും ലഹളതന്നെ. ഞാൻ വളരെ കാലമായി മോഹിച്ചുവന്ന സ്വന്തം ഈ കൂട്ടർ എല്ലാവരുംകൂടി കവൻകൊണ്ടുപോകുന്നതു വിചാരിച്ച് അതിയാ

യി അസൂയയും വ്യസനവും എനിക്ക് ഉണ്ടായതിനെ എന്റെ ഗുണമേറിയ വായനക്കാർ മാറ്റിച്ചെയ്യേണ്ടതിന്നു സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ ദുഃഖപരവശനായി ഇരിക്കുന്ന കാലം ഒരു ദിവസം രാവിലെ ഒരു ഇന്ദുലേഖാപുസ്തകം കയ്യിലെടുത്തു കാരോരോ മനോരാജ്യവും വിചാരിച്ചു കടലാസ്സുകൾ കരോന്നായി വെറുതെ മറിച്ചുകൊണ്ട് ഇരിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ അവതാരിക ഒന്നു അശ്രദ്ധനായി വായിച്ചുനോക്കി. അതിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു പുസ്തകം എഴുതേണ്ടതിന്നു ഉത്സാഹിപ്പിച്ചത് ആ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഭായ്യയാണെന്നും മറ്റും കണ്ടപ്പോൾ കാര്യം പറ്റി എന്നു നിശ്ചയിച്ച് എനിക്കു മനസ്സിൽ ബഹു സുഖം തോന്നി. ഉടനെ എന്റെ പ്രാണപ്രിയയോടു വിവരമെല്ലാം പറഞ്ഞ് എന്നെ മേൽപറഞ്ഞ പ്രവൃത്തിക്ക് ഉത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതിന്നു ആചശ്രപ്പെടുമ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ ഭവിച്ചുത്തല്ലെ പറയേണ്ടത്. ഞാൻ വലിയ കാര്യമായി പുസ്തകകർത്താവിന്നു സിദ്ധിക്കുന്ന ശ്രേയസ്സിനേയും പുസ്തകം വിറ്റാൽ കിട്ടുന്ന ലാഭത്തേയുംകുറിച്ച് വളരെ ഗൗരവഭാവത്തോടെ പറയാൻ തുടങ്ങിയതുകേട്ട് എന്റെ ഭായ്യ ഒന്നും മിണ്ടാതെ കുട്ടിയെ കൂളിപ്പിപ്പാൻ പോയതുകൊണ്ട് ഞാൻ മൌഢ്യംഭവിക്കാതെ പിന്നാലെ ചെന്നു പിന്നേയും ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ തിരിഞ്ഞുനിന്ന് “നിങ്ങൾക്കു മറ്റു ഞാറം ഒന്നും ഇല്ലെങ്കിൽ നാലു നിരൂപാഴ് ചെയ്തു നന്നക്കരുതോ? എനിക്കു വേറെ പ്രയു

ത്തി ഉണ്ട്. കുട്ടിയെ കുളിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അടിച്ചു തളിച്ചിട്ടില്ല; പയ്യിനെ കറന്നിട്ടില്ല” എന്നുവേണ്ട ഈ മാതിരി അത്തുറ കൂട്ടം ജോലികൾ വിറുപിറുക്കാൻ തുടങ്ങി. “എന്നെ വിഷമമെ പിന്നാലെ പോയതുതന്നെ അബദ്ധം ആയല്ലോ” എന്നും പറഞ്ഞു. അതിയായ ബുദ്ധിയെത്തോടെ ഞാൻ മടങ്ങിപ്പോന്നു.

ഇങ്ങിനെ ഒന്നും ഉറയ്ക്കാതെ എനി എന്താ വേണ്ടത് എന്നാലോചിച്ചു പരങ്ങുന്ന കാലത്താണ് വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ “ആഖ്യായികാ” എന്ന തലവാചകത്തോടുകൂടി ഒരു സാരമായ ഉപദേശം കണ്ടത്. അപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ സന്തോഷം ഇന്നവിധമാണെന്നു വിവരിച്ചുപറയാൻ ആയിരം ഘണമുള്ള ആദിശേഷനാൽകൂടി അസാധ്യമാണ്. ഉടനെ അതിലെ ഉപദേശപ്രകാരം ഒരു പുസ്തകം എഴുതാൻ ആരംഭിച്ചു. എഴുതിനോക്കുമ്പോൾ ഇത്ര എടുപ്പുമായി യാതൊരു വസ്തുവും ഈ ലോകത്തിൽ ഇല്ലെന്നു വിശ്വാസം വന്നു. എന്റെ മനോരാജ്യം സഫലമാക്കേണ്ടതിന്നു നേർവഴികാണിച്ചുതന്ന മഹാരാജരാജമന്ത്രിരാജശ്രീ വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ അവർകൾ ആയുരാരോഗ്യസമ്പൽക്ഷേമത്തോടെ എന്നും പതിനൊരായി സുഖമായിരിക്കേണ്ടതിന്നു ജഗദീശ്വരനെ എപ്പോഴും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിന്നു “ജനകീപരിണയം” എന്നും “അശിന്നിസ്വയംബരം” എന്നൊരു മറ്റൊരു പേർ

വിളിക്കാതെ “പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ” എന്നൊരു ശു
 ഭവനാടൻപേർ കൊടുപ്പാൻ വലേ കാരണങ്ങളും ഉ
 ണ്ടെന്ന് എന്റെ വായനക്കാർ മുർച്ചി അറിവുകാട
 ക്കാത്തവർക്കും അവർ സാധാരണപേരുകളെ വിചാരിച്ചാ
 അധികാർത്ഥങ്ങളെ അന്തർഭൂതമാക്കി അല്ലാത്തവർക്കെ
 ക്കൊണ്ടു ആവശ്യങ്ങളെല്ലാം അനായാസന സാധി
 ച്ചിട്ടുള്ള എന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെക്കുറിച്ചു കണ്ടറിയാതെ,
 വനകമലംപോലെ പൂത്തുമായി പോകുമോ എന്നു ശ
 കിച്ചു കരഞ്ഞൊന്നു പ്രസ്താവിക്കുന്നതുകൊണ്ട് എന്റെ
 വായനക്കാരുടെ ധാരണാഗൗരവത്തെ കീഴ്മറിക്കുക
 യാണെന്ന് അവർ വിചാരിക്കാതെ ഇരിപ്പാൻ ഒന്നാമ
 ത്തായി സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു.

കേരളനിവാസികളായ നായന്മാർ ആദികാല
 ത്തിൽ കേരളബ്രാഹ്മണരായ നമ്പൂതിരിമാരുടെ കാമ
 ശാന്തിക്കായി ശ്രീപരശുരാമനാൽ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട
 ദേവസ്ത്രീകളുടെ സന്തതികളാണെന്നും ഭൂലോകത്തിൽ
 നിന്നു പുണ്യംചെയ്തു സ്വർഗ്ഗസുഖത്തിനായി ചെല്ലുന്ന
 വരെ ജാതിഭേദംകൂടാതെ യഥേഷ്ടം അംഗീകരിച്ചു ര
 മിക്കുന്നതിൽ ദൈവലോകത്തു വെളിച്ചമില്ലാത്തതിനാൽ
 അവർ ഭൂലോകത്തു വന്നതിനുശേഷം കീഴോലാം വി
 ടാതെ കാമുകജനങ്ങൾക്കു കാമധേനുക്കളായിത്തന്നെ
 ഇരുന്നതുകൊണ്ട് അവരുടെ സന്തതികൾക്കു പുണ്യ
 ജാതി പിതാവാണെന്നുള്ള ജ്ഞാനമല്ലാതെ ഇന്നുവ
 ണ്റെ അല്ലാൻ ഇന്നുവന്നാണെന്നുള്ള വ്യവസ്ഥ ഇല്ലെ

കിലും ക്ഷേത്രശുദ്ധിനിമിത്തം സന്തതികളുടെ ദേവതപ
 ത്തിന്നു ഹാനി സംഭവിക്കാത്തതിനാൽ അവർ ഇന്നും
 ദേവതൃപ്യന്മാരാണെന്നും മറ്റുമുള്ള സ്ഥലപുരണസി
 ലാന്തം നമുക്കു ഭേദിയാം സമാധാനം തരുന്നൂണ്.
 എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഉള്ള ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സിദ്ധാ
 ന്തംകൊണ്ടു നമ്മുടെ ദൈവതപവും സ്വയംഭൂക്കളാണെ
 ന്നുള്ള അഭിമാനവും ഇതരജനങ്ങൾക്കു ഹാസ്യത്തിന്നു
 മാത്രം കാരണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ
 നായന്മാർ ഭാരതത്തിലുള്ള പൂർവ്വനിവാസികൾ ആ
 ണെന്നും ആയുർബ്രാഹ്മണർ കേരളത്തിൽ വന്നു സ്ഥിര
 വാസം ചെയ്തപ്പോൾ അവരുടെ ദാസ്യത്തിനായി കൂ
 ടെ വന്നവർ ആണെന്നും മറ്റുമാണ് ഇപ്പഴത്തെ അ
 ഭിപ്രായം. ഇന്ദുമതി, കന്ദലത, ഇന്ദുലേഖാ മുതലായ
 സ്ത്രീനാമങ്ങളും, മാധവൻ, കേശവൻ, കൃഷ്ണൻ, ദാമോ
 ദരൻ മുതലായ പുരുഷനാമങ്ങളും ആയുർന്മാരുടെ ഇട
 യിൽ ഉള്ളവയാകയാൽ ആ നാമധേയങ്ങൾ ആയു
 ന്മാരായി സമ്പർക്കമില്ലാതെ വംശശുദ്ധിയോടുകൂടി ആ
 ദികാലംമുതൽക്കു കഴിഞ്ഞുവന്ന വംശങ്ങളിൽ ഉണ്ടാ
 വാൻ പാടുള്ളതല്ല.

അന്യോന്യം ജാതിച്ചേർച്ചയില്ലാത്ത ദമ്പതിമാക്കു
 ണ്ടാകുന്ന സന്തതി നന്നായിരിക്കുമെന്ന രേഭിപ്രായ
 ക്കാരുണ്ട്. ഗർഭാശപങ്ങളുടെ സന്തതിയായ കോവർക
 ഴുതയെ അവർ ദൃഷ്ടാന്തമായും പറയുന്നുണ്ട്. മൃഗങ്ങൾ
 കൂ ചിലപ്പോൾ ആ വിധം ഗുണങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടെങ്കി

ലും വംശശുദ്ധി ഇല്ലാത്ത മനുഷ്യർ എത്ര മാനുഷസ്ഥ
 യിൽ വന്നാലും ചെറുതപം വിടാതെ അലസനായി ത
 നെ ഇരിക്കുന്നതു നാം എപ്പോഴും കണ്ടുവരുന്ന ഒരു
 സ്ഥയകുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിലെ നായികനായക
 ന്മാർ ജനിച്ചതു ആദികാലം മുതൽക്കു വംശശുദ്ധിയോ
 ടും അതു നിമിത്തം പെരുന്തടത്തോടും കൂടി ഇരിക്കുന്ന
 തറവാടുകളിൽ ആണെന്ന് ആർച്ചനാക്കുള്ള നാമധേയ
 ങ്ങളിൽ നിന്നു എത്രയോ വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടവയായ പര
 ണ്ണോടീപരന്ണോടനാമധേയങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിത്ത
 രുന്നുണ്ട്. ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമായി മലയാളത്തിലെ പ്ര
 ഭുക്കന്മാരുടെ സ്വരൂപങ്ങളിൽ ഉള്ള സ്ഥാനപ്പേരുകൾ
 ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാകുന്നു. അവരുടെ സ്വരൂപങ്ങ
 ലിൽ പണ്ടെക്കു പണ്ടെയുള്ള നാമധേയങ്ങൾ ചില ചാ
 ത്തൻ കണ്ടൻ എന്നും ചാത്തു ഉണ്ണാമൻ എന്നും മറ്റു
 മായിരുന്നു എന്നും ഇപ്പോൾ നമ്പൂതിരിമാരുടെ സഹ
 വാസം നിമിത്തം മിക്കതും സ്വരൂപങ്ങൾ വംശശുദ്ധി
 യില്ലാതെ കോവർകഴുത രീതിയിൽ പെട്ട് ആർച്ചനാരു
 ടെ ഇടയിൽ ഉള്ള രാമൻ, കൃഷ്ണൻ എന്നും മറ്റുമുള്ള നാ
 മധേയങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവരുടെ സ്വരൂ
 പമഹിമയെ കാണിക്കുന്നവയായ പൂർവ്വനാമധേയങ്ങ
 ലെ ഇന്നും സ്ഥാനപ്പേരായി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്നും
 പ്രഭുക്കന്മാരുടെ പൂർവ്വചരിതം പരിചയമുള്ള വൃദ്ധന്മാർ
 പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ കാര്യം എന്റെ വായനക്കാർക്കു
 തന്നെ അറിവുണ്ടാകാവുന്നതാകയാൽ ഈ പുസ്തകത്തി

ലെ നായികാനായകന്മാർ പരങ്ങോടിപരങ്ങോടനാറൊന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ തന്നെ അവർ ഉൽകൃഷ്ടവംശജന്മാരാണെന്നു എന്റെ വിവരണം കൂടാതെ തന്നെ ഗ്രഹിക്കത്തക്കതെങ്കിലും മലയാളപ്രഭുക്കന്മാരുടെ സ്വരൂപ്മതിയും നാമധേയമാമാത്മ്യവും അറിവില്ലാത്തവർ ഈ വിവരണം സഹായമായി തിരുമെന്നുള്ള വിശ്വാസം നിമിത്തം ഈ വിധം പരിശ്രമിച്ചതാകുന്നു.

ഇനി നായികകൾ പ്രാധാന്യത കൊടുത്തതിന്റെ ഉദ്ദേശമാണു് വായനക്കാരെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുവാനാണു്. യാതൊരു കാര്യത്തിലും അഭിഷ്ടസിദ്ധിക്കാഞ്ഞാണു് ഒരു യുവതി മുൻനിന്നു ശ്രമിച്ചാൽ എന്തു സ്തുതകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അവയെ എല്ലാം ബഹുജനം ഗൌനിക്കാറില്ലെന്നു നാം ദിവസേനാൽ കണ്ടുവരുന്ന ഒരു സംഗതിയാകുന്നു. സുഭദ്രാജ്ജനത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥകന്ത്രി ഒരു സ്ത്രീയാണെന്നു അറിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു സുഭദ്രയുടെ നല്ലൊരു മുഖത്തിനെ “മദനകേളിരംഗസ്ഥല”മായി കല്പിച്ച അപൂർവ്വപ്രയോഗം എന്നുവേണ്ട അമൃതിച്ച കടലാസ്സു മഷി മുതലായതു കൂടി മനോഹാരികളായി തീർന്നു എന്റെ വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ നിന്നു തീരെ വിട്ടുപോകേണ്ടുന്ന കാലമായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു സ്ത്രീനായകത്വമൊ സ്ത്രീപ്രാധാന്യതയൊ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രചാരകു വഴിപോലെ സഹായിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ നമ്മുടെ നായികയായ പരങ്ങോടിക്കുട്ടി മുഖിൽ ചാടിനിന്നതാകുന്നു. ഇനിയും കറച്ചുകൂടി കറുത്തമുള്ള

തും പരഞ്ഞെക്കാരം. ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ട്
 നമ്മുടെ നാമകനോടു സാമ്യനാരായ പരങ്ങോടനാർ
 ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ സുലഭമായി ഉണ്ടെങ്കിലും
 ആ വിധത്തിലുള്ള പരങ്ങോടിമാർ രന്നരണ്ടു പുസ്തകങ്ങ
 ളിൽ സവിസ്താരമായി വർണ്ണിച്ചു കാണുന്നതല്ലാതെ അ
 നഭവത്തിൽ ദുർലഭമാകുകൊണ്ടു ദുർലഭവസ്തുവിന്
 പ്രാധാന്യത നൽകുന്നതു ഉചിതമെന്നു വിചാരിക്കു
 മ്പോഴും പരങ്ങോടിക്കു അഗ്രാസനം വേണ്ടതാകുന്നു.
 അതിന്നും പുറമെ നായികനായകന്മാരാൽ അലങ്കരി
 ക്കപ്പെട്ട ശുഭദേശം ഇന്നതാണെന്നു പുസ്തകം വായി
 ച്ചതുകൊണ്ടു ഗ്രഹിപ്പാൻ വായനക്കാർക്കു അസാധ്യമെ
 ക്കിലും നായിക കന്നാമതായി രംഗത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന
 തുകൊണ്ട് സ്രീനായകതപമുള്ള നാടെന്നോ പെണ്മ
 ലയാളമെന്നോ വായനക്കാർക്കു എടുപ്പത്തിൽ ഉഴവി
 പ്സാൻ സാധിക്കുന്നതാകുന്നു. ഈവക സകല്പങ്ങളെ എ
 ല്ലാം സരസ്വതീചിജയത്തിലെ സരസ്വതീശബ്ദത്തി
 ന്റെ അർത്ഥകല്പനപോലെ ആണെന്നു വായനക്കാർ
 അഭിപ്രായപ്പെടുന്നപക്ഷം ഈ ഭാഗം അവർ വായി
 ക്കാതെ മരിച്ചുകൂടാതെ പ്രത്യേകം അഭ്യസിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിലെ അദ്ധ്യായങ്ങൾ വളരെ സ
 വിസ്താരമായി എഴുതേണമെന്നായിന്നു ആദ്യം വിചാ
 രിച്ചത്. ഒന്നാം അദ്ധ്യായത്തിലെ "നീക്കോലി"യുടെ
 നിരം തരം വണ്ണം വാലോട് തല കൃത്യമായ നീളം
 ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന്റെ ഭീശ്വചിസ്താരം തുക്കിടിസാജ്ജി

ന്റെ കരിയുടെ എകരം ഇവയെല്ലാം വിവരമായി പ്രസ്താവിക്കാഞ്ഞാലോ എന്നു ശങ്കിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോൾ ഉള്ള യോഗ്യന്മാരും ചെറുപ്പക്കാരും ആയ മലയാളികൾക്കു എന്തു കാര്യവും കഴിയുന്നിടത്തോളം ചുരുക്കമായിരിക്കുന്നതാണ് രസം എന്നു സമയോചിതമായി എന്റെ ഒരു സ്റ്റേഫിതൻ ഉപദേശിച്ചു. അതിന്നു ഭയപ്പെടാതെ "ഇപ്പോഴത്തെ ചെറുപ്പക്കാരായ യോഗ്യന്മാർ മുഖം മാത്രമല്ല കൈയും ചെയ്യുന്നുള്ളു എന്നു ആലോചിക്കരുതെ" എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ കാര്യം ശരിതന്നെ എന്നു എനിക്കും തോന്നി. അതുകൊണ്ടു എല്ലാ അദ്ധ്യായങ്ങളും കഴിയുന്നേടത്തോളം ചുരുക്കമായി എഴുതിയതിൽ എന്റെ വായനക്കാർ തൃപ്തിപ്പെടുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്റെ ഭാര്യ വാസ്തവത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ടായമാണ് എന്നിങ്ങനത്തു എങ്കിലും എനിക്കു അവളെ അതിയായ സ്നേഹം ഉള്ളതുകൊണ്ടു അവൾക്കും മുൻപ്രസ്താവിച്ച സ്റ്റേഫിതനും പ്രത്യേകിച്ചു കൃഷ്ണിരാമൻനായനാർ അവർകൾക്കും ഞാൻ വളരാനന്ദിയുള്ളവനായിരിക്കും എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞ് ഈ അവതാരിക അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

വിശേഷിച്ച് ഈ പുസ്തകം ഞാൻ ഒരു രാത്രികൊണ്ടാണ് മുഴുവനും എഴുതിട്ടുള്ളത്. അതിൽതന്നെ വേറെ ചില തിരക്കുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാലും ഉറക്കം ഉപേക്ഷിപ്പാൻ ദേഹപ്രകൃതികൊണ്ട് നില്പത്തി ഇല്ലായിരുന്നതിനാലും ഒന്നായി മനസ്സികത്താൻ സാധി

ച്ചിട്ടില്ല. ഒരിക്കൽ എഴുതിയതു രണ്ടാമതു ഒന്നു വായിച്ചുനോക്കാൻ തന്നെ തരമാവാത്തതിനാൽ എന്തെല്ലാമാണ് എഴുതീട്ടുള്ളത് എന്നുതന്നെ കാർമ്മയില്ല. അതു കൊണ്ടു എന്റെ വായനക്കാർ പുസ്തകം വായിക്കുമ്പോൾ വല്ല തെറ്റും കണ്ടാൽ ഈ സംഗതി കാത്തു എന്നു മാപ്പുചെയ്യുമെന്നും രസമായി വല്ലതും തോന്നിയാൽ എന്റെ ബുദ്ധിയുടെ രസികതയെ നല്ലവണ്ണം പ്രശംസിക്കുമെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നു.

രണ്ടാമതും വിശേഷിച്ച് എന്റെ ഈ പുസ്തകത്തിന്നു ഞാനായി ഒരു വിലയും നിണ്ണയിച്ചിട്ടില്ല. അതിന്നുള്ള കാരണം മറ്റൊന്നുമല്ല. എന്തെങ്കിലും ഇന്നതാണ് വില എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ അത്രേ ഈ പുസ്തകത്തിന്നു യോഗ്യതയുള്ളു എന്നു ഞാൻതന്നെ ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുന്നതു കുറെ ചോരാജയുമാണല്ലോ. ഒരു സമയം എന്റെ വായനക്കാർ ഞാൻ വിചാരിച്ചതിലധികം യോഗ്യത ഉണ്ടെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുന്ന പക്ഷം “കാൽ പണത്തിൽ കുറഞ്ഞ് കൊമ്പ് വിളക്കില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു കൊമ്പുകാരനെപ്പോലെ ഭോഷനും ആയിത്തീരും. അതുകൊണ്ട് ഞാനായി ഒന്നും വേണ്ടെന്നുവെച്ചു. എന്നിട്ടു എന്റെ വായനക്കാർ വല്ലതും സന്തോഷപൂർവ്വം സമ്മാനിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതു വാങ്ങാനും ഒരുക്കമുണ്ട്. നമ്മുടെ ഈപ്രയത്നത്തിന്നു പ്രതിഫലമായി എന്റെ വായനക്കാർ രണ്ടുകൂട്ടം ചെയ്യാൽ തന്നെ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി. ഒന്നാമതു എല്ലാവരും

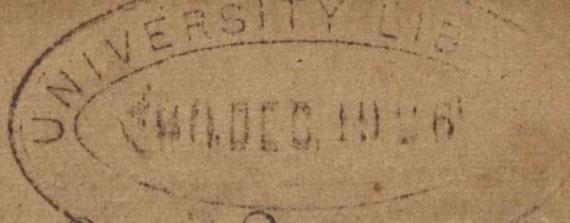
ഈ പുസ്തകം മനസ്സുവെച്ച് വായിക്കണം രണ്ടാമതു മലയാളഭാഷയിൽ രണ്ടനാലു നോവൽപുസ്തകങ്ങൾ ഇതിനുമുമ്പായി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മനസ്സു കൊണ്ടു അതിന് യതിച്ചവൻ ഒന്നാമതു ഞാനാകയാൽ “ആദിമലയാളഭാഷാനോവൽകർതാവ്” ഞാൻ തന്നെയാകുന്നു എന്നു എല്ലാവരും സമ്മതിക്കണം.

“മനഃകൃതംകൃതംരാമ
നശരീരകൃതംകൃതം”

എന്ന പ്രമാണംതന്നെയില്ല. മനസ്സുകൊണ്ടു ഒന്നാമതു മലയാളനോവൽ ഉണ്ടാക്കിയതു ഞാനാണെന്നു സത്യത്തിന്മേൽ പറയണം. അതുകൊണ്ടു ശേഷമെല്ലാം പിന്നെ ഉണ്ടായി എന്നേ വിശ്വസിച്ചാൻ പറയട്ടെ.
എന്ന്

ആദിമലയാളഭാഷാനോവൽകർതാവ്.

—

പറഞ്ഞോടീപരിണയം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

കുളത്തിൽ പോയതും നീക്കോലിയെ കണ്ടതും.

ഹിമവൽസേതുപുത്രനും നീണ്ടുകിടക്കുന്നതായ ഭാരതവണ്ഡത്തിൽ പണ്ടു രജതമംഗലം രജതമംഗലം എന്നൊരു രാജ്യം. രജതേശ്വരൻ രജതേശ്വരൻ എന്നൊരു രാജാവു. താമ്രനാഥൻ താമ്രനാഥൻ എന്നൊരു മന്ത്രി. കനകമംഗളാ കനകമംഗളാ എന്നൊരു ഭാര്യ. അമ്പത്തൊട്ടാലുള്ളതും കീഴടക്കിയിട്ടുള്ളതുമായി പതിയായി രാജ്യഭാരം ചെയ്ത കാലത്തു ബ്രഹ്മക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രർ അവരവരുടെ ജാതിമതാചാരാനുസൃതങ്ങളായകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കയാൽ ലോകത്തെങ്ങും സുഖിക്കും വർദ്ധിച്ചുവന്നു. രജതേശ്വരന്റെ അഹിതനഗരങ്ങളിൽ സഞ്ചരണിയായ കിരാതി, കീണ്ണങ്ങളായ രത്നങ്ങളെ അംഗാരഭ്രാന്ത്യം ആദാനം ചെയ്തിട്ടു ശ്രീഖണ്ഡഖണ്ഡങ്ങളെ തടുപരിക്കേവിച്ചു മുക്തീഭൂതനേത്രയായി ഉത്തുന്വേദം അവളുടെ ശ്വാസമോദാനുധാവം ഹേതുവായിട്ടു അളികലനിവഹം ധൂമശങ്കയെ ചെയ്തു എന്നു മാത്രമല്ല ഈ മഹാരാജാവിന്റെ യശസ്സുകൊണ്ടു ജഗത്തി

നെ ധവളമാക്കി ചെയ്തപ്പോൾ പരമപുരുഷൻ ക്ഷീരാ
 ബ്ലിയേയും ശിവൻ കൈലാസത്തേയും ഇന്ദ്രൻ ഐരാ
 വതത്തേയും രാഹു കലാനാഥനേയും ബ്രഹ്മാവു ഹംസ
 ത്തേയും മൃഗീക്കേണ്ടിവന്നു. ഇഴവിധം സകലഗുണസ
 മ്പന്നരായി സമുദ്രമിവ ഗംഭീരരായി ശോഭിച്ചേണ്ടുന്ന
 രജതേശ്വരമഹാരാജാവിന്റെ രാജധാനിയുടെ വടക്കു
 തെക്കു ഭാഗത്തു അതിവിശേഷമായി ഒരു വിഷ്ണുക്ഷേത്രം
 ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ ക്ഷേത്രത്തിലെ കഴകക്കാരനായ
 മേൽകുളങ്ങര മാരാത്ത് പങ്ങമാരാർക്കു പറഞ്ഞോടൻ എ
 ന്ന ഒരു മരുമകനും പരിക്കുപാച്ചിലിൽ മൂക്കാണ്ടി
 അമ്മ എന്നൊരു ഭാര്യയും പറഞ്ഞോടി എന്നൊരു മക
 ലും ഉണ്ടായിരുന്നു. പറഞ്ഞോടിപറഞ്ഞോടന്മാരുടെ ശൈ
 ശവകാലത്തു ഒരു ദിവസം പ്രഭാതകാലെ മുഖപ്രക്ഷാള
 നത്തിന്നായി വടക്കു വളപ്പിലുള്ള ഒരുപൊട്ടുകുളങ്ങര
 പോയപ്പോൾ ഒരു നീക്കോലിയെ കണ്ടു അവർതമ്മിൽ
 ഇങ്ങിനെ ഒരു സംഭാഷണം ഉണ്ടായി.

പറഞ്ഞോടി — “എടൊടൊ! ഇതാ ഒരു നീക്കോലി നോ
 കൂ. അതാത. അവിടെയതാ.”

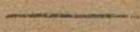
പറഞ്ഞോടൻ — “കണ്ടു. കണ്ടു. അനക്കാതിരിക്ക. നോ
 കൂ അതിനെ പിടിക്കണം. ഞാൻ ഇഴക്കിലകൊണ്ടു
 ഒരു കുട്ടുക്കു ഉണ്ടാക്കാം.”

എന്നു പറഞ്ഞു കുളക്കടവിൽനിന്നു കയറി വട
 ക്കു വേലിക്കു സമീപം നിലക്കുന്ന തെങ്ങിന്റെ ചുവ
 ള്ളിൽ ചെന്നു പട്ടു എന്നതി പിടിക്കുമ്പോൾ അതിന്നു എ

ത്രയോ സമീപമായി കിടക്കുന്ന നിരത്തിൽ കൂടി ഒരു സായ്ത്ത് കുതിരപ്പറത്തുകയറി ചടപട, ചടപട എന്നു പോകുന്നതു കണ്ടു.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

രേതൂതം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ച പ്രകാരം നമ്മുടെ പാങ്ങോടീപാങ്ങോടനാർ കുതിരപ്പറത്തു പോകുന്ന സായ്തിനെ കണ്ട് ഭയപ്പെട്ട് കളക്കരയിൽനിന്നു ഓടിപ്പോന്ന് പരിക്കൻ പാച്ചിൽ ഭവനത്തിന്റെ വടക്കെ മിറത്തു എത്തിയപ്പോൾ മേൽകളങ്ങരെ മാറ്റത്തു പങ്ങമാറ്റം പതിയും കൂടി വടക്കെ കോലായിന്മേൽ 'കത്തിരുന്ന' വെറിലപ്പെട്ടി തുറന്ന മുറക്കുകയായിരുന്നു. ബാലികാബാലകന്മാരുടെ പരിഭ്രമം കണ്ട് അവർ രണ്ടുപേരും മുറക്കുന്നത് പിന്നയാവട്ടെ എന്നു വെച്ച് മൂക്കുണ്ടി അമ്മ മിറത്തു ഇറങ്ങി നോക്കി. പക്ഷതി മനുഷ്യാകൃതിയായും പക്ഷതി മൃഗരൂപമായും ഒരു ജീവി നിരത്തിന്മേൽകൂടി ഓടിപ്പോകുന്നത് കണ്ടു അതൂതപ്പെട്ടു. മൂക്കുണ്ടി അമ്മ — (പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി).

“ഇദാ നോക്കു. ഒരു വിരാച്ഛാടി പോകുന്നു. ഞാൻ ഈ വയസ്സിലകത്ത് ഇങ്ങിനെ ഒന്നിനെ കണ്ടിട്ടില്ല. എന്റെ ഇഴഗപർ”. എന്നു പറഞ്ഞ് കുട്ടിക

കൂടെ കയ്യും പിടിച്ചു് അകത്തു പോയി വാതിൽ അടക്കാൻ ശ്രമിച്ചു മറ്റാരും മിറാത്ത് ഇറങ്ങി നോക്കി അദ്ദേഹത്തിന്നു് കാര്യം മനസ്സിലായി. നിറത്തിന്മേൽ കൂടി പോകുന്നത് തൂക്കിടി സായ്ത്ത് ആണെന്നു പറഞ്ഞു് സമാധാനപ്പെടുത്തി.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

ചെണ്ട കൊട്ടിയത്.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ച വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തിന്നു് സമീപം ഒരു വാരിയം ഉണ്ടു്. അവിടെ പാപ്പി എന്ന് പേരായി ഒരു വാരസ്യാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. പാപ്പി വാരസ്യാരും ചെറുപ്പമാണു്. കണ്ടാലും നന്ന അമാന്തം അല്ല. ഏതായാലും ശാന്തിക്കാരൻ നമ്പൂതിരിയുടെ വളരെ പിടുത്തമായിട്ടാണു് തോന്നിട്ടുള്ളതു്. ഒരു ദിവസം ഉച്ചപ്പൂജകഴിഞ്ഞു് മുഷ്ടാനവും കഴിച്ചു് മേപ്പടി വാരസ്യാരുടെ ഭവനത്തിലേക്കായി നമ്പൂതിരി പുറപ്പെട്ടു ചെന്നു. പാപ്പി വാരസ്യാരും സമയോചിതങ്ങളായ ഉപചാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു് നമ്പൂതിരിയെ സല്ക്കരിച്ചു് നമ്പൂതിരി പടിയിന്മേൽ ഇരുന്നതിന്നുശേഷം ഒരച്ഛാനിച്ച് സമീപംനിന്നു.

നമ്പൂതിരി — (ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) പാപ്പിയെ ഒന്നു് കാണണമെന്നിശ്ശി ദിനസമായി വിചാരിക്കുന്നു. ഓരോ തിരക്കുകൊണ്ടു് ഇതുവരെ സാധിച്ചില്ലെന്നു ഉള്ളു്.

പാപ്പിവാദന്മാർ—(കൈകൂപ്പിനിന്ന്) “തിരുമനസ്സി
ലേക്ക് അങ്ങിനെ തോന്നിയത് അടിയൻറെ ഭാഗ്യം
എന്നേ പറയാനുള്ളൂ”.

നമ്പൂതിരി—(ഉച്ചത്തിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) “ശിക്ഷ!
വെടിപ്പായി! പാപ്പിടെ വാക്കിൻറെ ഫലിതം ശ്ലീ
കേമായിന്നെ ഉള്ളു. നാം ഒരു കാര്യംകൊണ്ട് ആ
ലോചിപ്പാനാണ് ഇപ്പിങ്ങുവന്നത്. പക്ഷെ കിടപ്പി
ൻറെ വട്ടം ഇവിടെത്തന്നെ ആക്രമം എന്തൊരു
ശക്തി”.

പാപ്പി—“തിരുമനസ്സ് അങ്ങിനെ ഉറച്ചുവെങ്കിൽ അ
തിന് എന്താണ് വെച്ചത്. ഈ തിരുമനസ്സോടു
ചേർന്നിരിപ്പാൻ അടിയൻറെ ഭാഗ്യം”.

നമ്പൂതിരി—“പാപ്പി! പണ്ഡിതന്റെ പരയേണ്ടത്
നോക്കൂ അതികലശലായി ഒരു ഭ്രമം വന്നു വശായി
രിക്കുന്നു. കാര്യം ആ വിധംതന്നെ എന്നാൽ. “ശുഭ
സ്യശീലം” എന്നാണല്ലോ പ്രമാണം. അതു ഇ
പ്പോൾതന്നെ നടത്തേണമെന്നാണ് നാം നിശ്ചയി
ച്ചത്. എന്താ അങ്ങിനെയല്ല?”

നമ്പൂതിരിയുടെ താല്പര്യം ഇന്നതാണെന്ന് അറി
ഞ്ഞപ്പോൾ പാപ്പിവാദന്മാർ ഉണ്ടായ സന്തോ
ഷം ഇന്നവിധമാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൂട. കേരളത്തിൽ
നമ്പൂതിരി ബ്രഹ്മണർ മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ അധികം
മാന്യന്മാരായാൽ അവരുമായുള്ള സംസർഗ്ഗത്തിന്
ശേഷമുള്ളവർ എല്ലാവരും ഒരുക്കമുള്ളവരാണെന്ന് പ

റയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതിലും വിശേഷിച്ചു അമ്പലവാ
 സി ജനങ്ങൾക്ക് ഒരു പ്രത്യേകത കൂടി ഉണ്ട്. അതു
 കൊണ്ട് പാപ്പിവാദന്മാർക്ക് തനിക്കു വരാൻപോകുന്ന
 ശ്രേയസ്സു വിചാരിച്ച് സന്തോഷാശ്രു താനെ പൊഴി
 ഞ്ഞതിൽ ആശ്ചര്യം ഒന്നുമില്ല. നന്മുതിരിയുടെ മനോ
 രഥം അറിഞ്ഞ ഉടനെ അകത്ത് പോയി കിടപ്പു
 തുറന്നു കിടക്കു നല്ലവണ്ണം തട്ടിനന്നാക്കി അങ്ങു
 മി
 ഞ്ങം പഞ്ഞിതുറിച്ചു നിന്നിരുന്നതു എല്ലാം അക
 ത്തേക്കുതന്നെ കത്തിത്തീരുകി അലക്കിയ ഒരു അറ
 ത്തകട്ടി മുറി എടുത്തു വെടിപ്പായി വിരിച്ചു. താഴത്തു
 കിടന്നിരുന്ന വീരാളിപ്പായ എടുത്തു കട്ടിലിന്റെ നേ
 റെ കെട്ടിട്ടുള്ള അയക്കോലിനേൽ നാലായി മടക്കി തു
 ക്കി. രണ്ട് എണ്ണക്കുറിയും രണ്ടു നൈക്കുറിയും എടു
 ത്ത് അറയുടെ നാലുമൂലയ്ക്കും തൂക്കി. ഉള്ളിൽ നല്ല
 തായി അധികം മണ്ണുപിരളാത്ത ഒരു പുല്ലുപായ കട്ടി
 ഉണ്ടു സമീപം താഴത്തായി നിലത്തു നൂത്തിവിരിച്ചു.
 ചെല്ലപ്പെട്ടിയിൽ മുറുക്കിന് ഉള്ള സംഭാരങ്ങളെല്ലാം
 നിറച്ചുചേർത്തു പുല്ലുപായയുടെ മദ്ധ്യത്തിലായി വെച്ചു.
 ഒരു ഓട്ടക്കോളാമ്പി നല്ലവണ്ണം തേച്ചു വെട്ടുപ്പിച്ചു പു
 ല്ലുപായയുടെ സമീപം ചേർത്തുവെച്ചു. ഇവക എല്ലാം
 ഒരടിയതിന്റെ ശേഷം പുറത്തുചെന്നു നന്മുതിരി
 യോട് “അകത്തേക്കെഴുന്നള്ളാം” എന്നു സവിനയം
 ഉണർത്തിച്ചു. പാപ്പിവാദന്മാരുടെ ഭക്തിയും ആദര
 വും ഭയചിത്രവും പാകതയും വൃത്തിഗുണവും കണ്ടിട്ടു

നന്മുതിരികളു വളരെ സന്തോഷം ജനിച്ചു. ഉടനെ എഴുന്നീറ്റു അകത്തേക്കു കടന്നു. വാപ്പിചരസ്ത്രാർ മുഖത്തേക്കുള്ള വാതിൽ ചാരി നന്മുതിരിയെ ശുശ്രൂഷിക്കേണ്ടതിനുവേണ്ടി പിന്നാലെ പോയി അറയുടെ ഉമ്മറത്തു പകുതിദേഹം ചുമരോടു മറഞ്ഞ് ഒരു കാൽ ഉമ്മറപ്പടിയിനേൽവെച്ചു നന്മുതിരിയുടെ ഹിതങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്നറിവാൻവേണ്ടി ശ്രദ്ധയോടെ നിന്നു. നന്മുതിരി അറയിൽ കടന്ന് അവിടെ നൃത്തിക്കണ്ട പുല്ലുപായയിൽ “കുത്തിരുന്നു”. ഈ അവസരത്തിൽ നമ്മുടെ പഞ്ചമാരാർ യദൃച്ഛയാ അവിടെ വന്നെത്തി. ശാന്തിക്കാരൻനന്മുരി അകത്തുകടന്നു വാതിൽ അടച്ചു വിചരം അറിഞ്ഞ ഉടനെ ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി ചെണ്ട കൊണ്ടുവന്നു പുറത്തുനിന്നു കൊട്ടാൻതുടങ്ങി. അപ്പോൾ നന്മുരിക്ക് ഉണ്ടായ മനോവ്യഥയാ കോപവും ഇത്ര എന്ന് പറഞ്ഞുകൂടുന്നതല്ല. ഉടനെ പുറത്ത് ഇറങ്ങി തന്നെ അവമാനിച്ചു വിചരം രാജാവിനെ ഉണർത്തിച്ചു. മാരാരെ വരുത്തി വിസ്തരിച്ചപ്പോൾ മുമ്പു നന്മുതിരി പൂജക്കുടച്ചാൽ മാരാർ ചെണ്ടകൊട്ടാറില്ലെന്നു ചെയ്ത ആക്ഷേപത്തിന്നു രാജാവു കൊടുത്ത ഉത്തരവ് പരിശോധിക്കണമെന്നു അപേക്ഷിക്കുകയും അതു പ്രകാരം കാര്യസ്ഥനെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചപ്പോൾ എപ്പോഴെങ്കിലും നന്മുതിരി അകത്തുകടന്നു വാതിലടച്ചാൽ മാരാൻ ചെണ്ടകൊട്ടിക്കൊള്ളണമെന്നുള്ള കല്പനയെ അനുസരിച്ചു നടന്നതാണെന്നു ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുകയും ചെയ്തതിനാൽ എല്ലാവരും സമാധാനപ്പെട്ടു.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു ആണ്ടിളഴട്ട്.

പരികമ്പാച്ചിലിൽ മൂക്കാണ്ടി അമ്മക്കു സന്തതി ഇല്ലാഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ പഴനിവേലായുധസപാമിക്ക് ഒരു ആണ്ടിളഴട്ടു പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്നു ശേഷമാണ് ഒരു സ്രീസന്തതി ഉണ്ടായത്. കുട്ടിക്കു പതിനാറു വയസ്സു കഴിയുന്നതിനുമുമ്പായി ആ പഴിവാട്ടു കഴിക്കേണമെന്നു മൂക്കാണ്ടി അമ്മ നിബൃന്ധിക്കയാൽ അതു വെടിപ്പായി കഴിച്ചു.

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

മരുമകൻ വക്കീലായതും

മകൾ തിരണ്ടതും.

നമ്മുടെ നായികയായ പറങ്ങോടിക്കുട്ടിക്കു പ്രായം അതികൂമിച്ചുതുടങ്ങി. “തലമുടിയും വന്നതികഞ്ഞു മുലയിണയും മറുകുവിഞ്ഞു. കളിപ്പുതുമക്കോശവളന്നു” ഇതു ആവലും കഴിഞ്ഞു. അന്നുതന്നെ ഉച്ചക്കു പഞ്ചമരാരം പൂമുഖത്തിരുന്നു മൂക്കാണ്ടി അമ്മയുമായി കാരോരോ സല്ലാപങ്ങൾ പറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ തപ്പാൽശിപായി ഒരു കത്തുകൊടുത്തു. അതു വായിച്ചുനോക്കി മരുമകൻ വക്കീലായ വിവരം അറിഞ്ഞു പളരെ സന്തോഷചിത്തനായി വിരമിച്ചു.

ആ റ റ റ അ ഡ്യ റ യ റ .

കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണി.

അയാം അഡ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ച സംഗതികൾ നടക്കുന്ന കാലത്തു കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണി കാലമായിരുന്നു. നമ്മുടെ വക്കീൽ കോടതിപ്പുട്ടി വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിവരുമ്പോൾ ഭരണിക്കുപോകുന്ന ആളുകളെ വഴിക്കുവെച്ചു കണ്ടു. അവർ തമ്മിലുണ്ടായ സംഭാഷണം വേദാന്തനെ ഒരു അഡ്യായമാക്കി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതാകയാൽ ഈ അഡ്യായം അവസാനിക്കുന്നു.

ഏഴാമം അ ഡ്യ റ യ റ .

തൊക്ക ഉണക്കിയതും
രസക്കയറു മുറിഞ്ഞതും.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണിക്കു പോകുന്നതു മുഖ്യമായിട്ടു വടക്കെ മലയാളികളാകുന്നു. അവർ ഭരണിക്കു നാലുദിവസം മുമ്പേതന്നെ പുറപ്പെട്ട് ഒരു ചകലാസുമുറിക്കുപ്പായവും ഇപ്പോൾ പഴനിഞ്ഞൊപ്പി എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്ന ഒരുവക കുമ്പൻതൊപ്പിയും ധരിച്ചുകോഴികളെ കാവുണ്ടുമായി കെട്ടി എടുത്തു വായയിൽ തോന്നിയത് എല്ലാം പാട്ടായി പാടിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നവരായി നടക്കുന്ന കഥ പറയാതെ ഇരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

“ലേശം ലജ്ജയോ ശങ്കയോ കൂടാതെ നമ്മുടെ സ്ത്രീകൾ കളകടവിൽ വന്നിറങ്ങി എണ്ണയും തേച്ചു മേലേകടവിനേൽ കാലും ഉയർത്തിവെച്ചു വാകപ്പെട്ടാടി അത്തമതലായ സാധനങ്ങൾ എടുത്തു ചില അവയചങ്ങളിൽ തേച്ചു ചേറും മെഴുക്കും കളയുന്നതും നാലു ഭാഗത്തും നിലകളുള്ള പുരപ്പനാരെ കൂടക്കൂട കടാക്കിക്കുന്നതും” ഉള്ളപോലെ വിവരിച്ചു എഴുതുവാൻ എന്റെ മനസ്സ് എന്നെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. അഥവാ ഞാൻ അതിന് ഭയപ്പെട്ടാലും ലേശമെങ്കിലും നാശരീകത ഉള്ള യാതൊരു മനുഷ്യനും ആവക നിന്ദ്യവാചകങ്ങൾ വായിച്ചു തന്റെ മനസ്സിനെ അശുഭമാക്കിത്തീർപ്പാൻ തുനിയുമോ എന്നു സംശയവുമാണ്. എന്നാൽ മുമ്പു ചില പുസ്തകകർത്താക്കന്മാർ ഈ വക ആഭാസകൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റി സവിസ്തരമായി എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി “അമ്പടത്തൊന്നെ” എന്ന അഭിമാനത്തോടുകൂടി അതിനാൽ ജന്മസാഹചര്യം സിദ്ധിച്ചു എന്നു വിശ്വസിച്ചു തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എങ്ങിനെ എന്നു എന്റെ വായനക്കാരിൽ ചിലർ ശങ്കിക്കുമായിരിക്കാം. അതിന്നു സമാധാനമായി വാസ്തവത്തിൽ ഉണ്ടായ ഒരു ചില്ലറകഥ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചാൽ മതിയാകുന്നതാണ്. തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ ജനനം സർവ്വസ്വത്തിന്റെ യാമത്തിൽ ആയിരുന്നതിനാൽ മറ്റൊരാൾ വരെക്കാളും ബുദ്ധിമുട്ടു യോഗ്യത ഏറ്റുമെന്നും തന്റെ മുഖത്തുവന്നു പുറപ്പെടുന്നത് എല്ലാം കവിത ആകുമെ

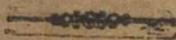
നാം ധരിച്ചുവശായി. ഈ കമ്പം ചില രസികന്മാർ മനസ്സിലാക്കി ആ സാധുബ്രാഹ്മണൻ കേൾക്കത്തക്കനിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിവൈഭവത്തേയും കവിതാവാസനയേയുംപാറി പലപ്പോഴും പ്രശംസിപ്പാൻ തുടങ്ങുകയാൽ കാര്യം ശരിതന്നെയൊന്നെന്നു താൻ പൂണ്ണമായും വിശ്വസിച്ചു. ഒരുദിവസം ഒരു പ്രമാണപ്പെട്ട ഭവനത്തിൽ ഇദ്ദേഹം ചെന്നപ്പോൾ പുത്തനായി ഒരു കവിത തൽക്ഷണം ഉണ്ടാക്കിക്കൂട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്ന് അവിടെ ഉള്ളവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ കവിക്ക് ഒട്ടും കൂസലുണ്ടായില്ല. കുറഞ്ഞൊന്ന് ആലോചിച്ചു ക്ഷണത്തിൽ താഴെ ചേർത്തപ്രകാരം ഒരു ശ്ലോകം ബഹുവിശേഷമായ രീതിയിൽ ചൊല്ലി.

“നെടിയരിചോറുണ്ടിട്ടും
 മത്തൻകൂട്ടാൻകൂട്ടിട്ടും
 എണ്ണതേച്ചുകുളിക്കാഞ്ഞിട്ടും
 പിത്തംവർദ്ധിച്ചുപേതേ”

ഈ ശ്ലോകം ചൊല്ലിയതിനുശേഷം കുറഞ്ഞൊന്നു കൂടി ആലോചിച്ചു “ട്ടും” എന്നൊരു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു. അതിന്റെ അർത്ഥം എന്തെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ശ്ലോകത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ അല്പം ഒരു തെറ്റു ഉള്ളതു തീർത്തതാണെന്നു സമാധാനം പറഞ്ഞത് ആർക്കും മനസ്സിലാവാത്തതിനാൽ വീണ്ടും വിവരിച്ചുപറഞ്ഞു. മുമ്പിലത്തെ മൂന്നു പാദവും “ട്ടും” എന്ന് അവസാനിച്ചിരിക്കെ അവസാനത്തെ പാദം “തേ” എ

ന് അവസാനിച്ചതു തെറ്റാണെന്നും അതുകൊണ്ട് അതവസാനപാദം “പിത്തവദ്ധിച്ചുഭൂപതേട്ടം” എന്നായിരിക്കണമെന്നും ഉള്ള വിവരണത്തെ എല്ലാവരും “ശെരി” എന്നുപറഞ്ഞു ബ്രാഹ്മണന്റെ ബുദ്ധിഭവേദവത്തേയും നിമിഷകവിതാവസനയേയുംകുറിച്ചു അത്യന്തം പ്രശംസിച്ചതിനെ വിശ്വസിച്ചു കൃതാത്മനായി മടങ്ങിപ്പോയി. ഈ ബ്രാഹ്മണന്റെ കൃതാത്മത എത്ര പ്രകാരമോ അതുപ്രകാരം മാത്രമാണ് മേൽപ്രസ്താവിച്ച പുസ്തകകർത്താക്കന്മാരുടേയും കൃതാത്മത എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞ് അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ആ കഥ അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ.

മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ച കാഴ്ചയും വേലയും കണ്ടുകൊണ്ടാടാൻവേണ്ടി നമ്മുടെ വടക്കൻനായന്മാരായ ഭരണിക്കാർ കളങ്ങരെ വന്നുനിന്നിരുന്ന സമയത്തു തെക്കൻനായന്മാരായി ഭാരോന്നു പറഞ്ഞു കലശൽകൂടാൻ തുടങ്ങി. വടക്കരുടെ ഇടയിൽ ഒരു പ്രമാണി ഭായ്യയുടെ വാക്കു കേട്ടതൊക്കെ ഉണക്കി എന്നും അതുപോലെത്തന്നെ തെക്കനായ ഒരു യോഗ്യൻ കാതിൽ കെട്ടി പിടിച്ചിരുന്ന കയറു മുറികയാൽ രസഘട്ടങ്ങൾ അറിവാൻ നിപുത്തി ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു പാട്ടുനിന്തേണ്ടതിനു ഭാഗവതരെ ശാസിച്ചു എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞ് അന്യോന്യം കലഹിക്കുന്നതു കേട്ടു കുറഞ്ഞൊരുനേരം നമ്മുടെ വക്കീലും കുളവക്കത്തു നിന്നുപോയി. അനന്തരം താനും വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

പറഞ്ഞോടിയുടെ പരിഭ്രമവും
പറഞ്ഞോടന്റെ പരിത്വലം.

പരിക്കൻ പാച്ചിൽ വേനത്തിന്റെ തെക്കെ ഭാഗത്തു താമരക്കുളം എന്നൊരു വേനം ഉണ്ട്. മൂക്കുണ്ടി അമ്മയുടെ അഗ്രജനും തറവാട്ടിലെ കാരണവനും ആയ കണ്ടപ്പമേനവൻ സംബന്ധം ആ വേനത്തിൽ ഇട്ടിച്ചിരി അമ്മ എന്നൊരു സ്ത്രീയോടുകൂടി ആയിരുന്നു. ആ അമ്മക്കു പണ്ടൻ എന്നുപേരായി ഒരു പുത്രൻ ഉണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിക്കു സംബന്ധം തുടങ്ങിക്കേണമെന്നു കണ്ടപ്പമേനവനും പതിയും മുഖ്യതന്നെ മനസ്സുകൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അത് ഇതുവരേയും ആരോടും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടി വയസ്സ് അറിയിച്ചു ഒരു പെൺകിടാവായിത്തീർന്നു. ഇനി തന്റെ ഹിതം പുറത്തു പറയേണ്ടുന്ന കാലമായി എന്നു കണ്ടു കണ്ടപ്പമേനോൻ സോദരിയോടു തന്റെ മനോരഥം പ്രസ്താവിച്ചു. ഉടൽ പിറന്നവന്റെ മകനും സ്വജാതിയും ആകയാലും വിശേഷിച്ചു കയ്യിൽ പത്തു പണത്തിന്റേ ആസ്തി ഉള്ളതുകൊണ്ടും ഈ ആലോചനക്കു വിശേഷവിധി തടസ്സം ഒന്നും പറയാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ഹിതവും ഒന്നു അറിയുന്നതിനുചുറ്റുമെ പെണ്ണിനോടും ആലോചിച്ചുക

ഉയാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു രണ്ടു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ കാ
 യും തീർച്ചപ്പെടുത്താമെന്നു മാത്രം മറുവടി പറഞ്ഞു മട
 ണിപ്പോന്നു. അന്നരാത്രി പങ്ങമാരാർ വന്നതിന്നുശേ
 ഷം മകളെ വിളിച്ചു അടുത്തുനിന്തി കണ്ടപ്പമേനോൻ
 പ്രസ്താവിച്ച സംഗതികൾ എല്ലാം പറഞ്ഞു. പറഞ്ഞോ
 ടിക്കട്ടിയുടെ തറവാടുമാമിയേയും രൂപലാവണ്യത്തേ
 യും വിദ്യാഭ്യാസത്തേയും പാറി മുഖ്യ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടു ത
 ല്ലാലസാധ്യം യാതൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നതിനാൽ അ
 തു ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇനി അതു പ്രത്യേക ആവശ്യമാക
 യാൽ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

പരിക്കൻപാച്ചിലിൽത്തറവാട്ടുകാർ പണ്ടെക്കുവ
 ണെ ശ്രുതിപ്പെട്ടവരാണ്. അനവധി കാലമായിട്ട്
 ആ തറവാട്ടിൽ ഉള്ള പുരുഷന്മാരെല്ലാം ദിവാൻജിമാ
 രും ദിവാൻ ഭേഷ്കാരന്മാരും ആണ്. ഇപ്പോഴത്തെ കാ
 രണവർ കണ്ടപ്പമേനവനോട് രണ്ടുമുന്നപ്രാവശ്യം ദി
 വാൻപണി വേണമോ എന്നു ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വീട്ടു
 കായ്മനോക്കാൻ വേറെ പുരുഷന്മാർ ഇല്ലാത്തതിനാൽ
 തനിക്കു വേണ്ടെന്നു തീർച്ചയായും പറഞ്ഞ് ഉപേക്ഷിക്ക
 യാണ് ചെയ്തത്. കണ്ടപ്പമേനവന്റെ നേരെ ജ്യേ
 ഷ്ഠൻ കോരപ്പമേനോൻദിവാൻജിക്ക് ഈ പരമ്പരയാ
 യ ഉദ്യോഗം വിടാതെ കഴിഞ്ഞാൽകൊള്ളാമെന്നുണ്ടാ
 യിരുന്നു. തറവാട്ടിൽ ഇനി പുരുഷന്മാരും ഇല്ല. ഇ
 ണിനെ വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് മൂക്കാണ്ടി
 അമ്മയ്ക്കു ഗർഭം ഉണ്ടായത്. കോരപ്പൻമേനോൻദിവാൻ

ജി ഈ ഗർഭരക്ഷക്കായി ചിലവിട്ടു പണത്തിന്നു സീമയില്ല. എന്തെല്ലാം നെയ്യകളാണ് കാച്ചിയത്; എത്ര നെയ്യാണ് ജപിച്ചുകൊടുത്തത് എന്ന് ഈശ്വരൻ കരാൾക്കുമാത്രം അറിയാം. ഒന്നരണ്ടുമാസം നെയ്യ് ജപിച്ചപ്പോഴേക്ക് അപ്പാശാസ്ട്രികളുടെ ദാരിദ്ര്യം തീർന്നതെക്കൻകച്ചവടം തുടങ്ങി. മണ്ണാൻ ചക്ക മരുന്നുകൊല എഴുതി എഴുതി എടുത്തെ കയ്യിന്റെ തള്ളവിരൽ കരികല്ലായി എങ്കിലും പ്രസവകാലമായപ്പോഴേക്ക് ഇരുന്തറിൽ കുറയാതെ പറയ്ക്കുകണ്ടം സമ്പാദിച്ചു. പുരുഷപ്രജയാണെന്നു കേൾപ്പണിക്കർ രാശിവെച്ചുനോക്കി എഴുതിക്കൊടുത്തു. സ്ത്രീപ്രജയാണെന്ന് ഒരു കാലയുടെ തുണ്ടത്തിൽ എഴുതി ചുരുട്ടിക്കെട്ടി പ്രസവം കഴിയും വരെക്കും അഴിച്ചുനോക്കരുത് എന്നു താക്കീതോടുകൂടി മൂക്കാണ്ടിഅമ്മകയ്യിൽ സ്വകാര്യമായി സൂക്ഷിപ്പാനും കൊടുത്തു. പത്തുമാസം കഴിഞ്ഞു പ്രസവിച്ചപ്പോൾ ശുദ്ധമെ സ്ത്രീപ്രജ ആയിരുന്നതിനാൽ വൈദ്യനും മന്ത്രവാദിക്കും മൊഴുപട്ടം കെട്ടി. എങ്കിലും കേൾപ്പണിക്കർ തകൃതി വിട്ടില്ല. സ്വകാര്യമായി സൂക്ഷിപ്പാൻ കൊടുത്ത കാല പരസ്യത്തിൽ വായിപ്പാൻ പറഞ്ഞു. അതിൽ “പരിക്കമ്പാച്ചിലിൽ മൂക്കാണ്ടിഅമ്മയുടെ ഗർഭം സ്ത്രീഗർഭമാണ്. അതിന്നു തെറ്റു വല്ലതും വന്നാൽ ഇനിമേലാൽ കവിടിസ്സഞ്ചി കെട്ടഴിക്കുന്നതല്ല. പാരമ്പര്യമാണ് സത്യം” എന്നു എഴുതീട്ടുണ്ട്. പണിക്കർ പിന്നെ വല്ലതായത് ഇത്ര എന്നു പറയേണമൊ. ടി

വാൻജി ബഹുമാനമായി രണ്ടു കയ്യും വീരചങ്ങല കൊടുത്തു. പിന്നെയും അനവധി സമ്മാനങ്ങൾ കിട്ടി. അയാൾ അയാളുടെ പാട്ടിലും പോയി. കുട്ടിക്കു മൂന്നുനാലു വയസ്സു പ്രായമായി എഴുത്തിന്നുവെക്കലും കഴിഞ്ഞു. കോരപ്പമേനവൻദിവാൻജിക്ക് ഈ കുട്ടിയെ വലിയ കാർഷ്യമായിരുന്നതിനാൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്നു തന്റെ ഭരമിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. ഈ കുട്ടി ഒരു ആൺ കുട്ടിയായിരുന്നെങ്കിൽ ഇനിയത്തെ ദിവാൻ ആരാണെന്നു യാതൊരു സംശയവും ഇല്ല. എന്നും മറ്റും ഭരമിപ്പടം ആശാൻ സൂത്ര്യമായി പറഞ്ഞതുകേട്ടു കോരപ്പമേനവൻദിവാൻജിക്ക് ഒരു മനോരാജ്യം കടന്നുവശായി. “ബിലാത്തിയിലെ ഇപ്പൊഴത്തെ രാജാവ് ഒരു സ്ത്രീയാണ്. അവിടെ അനവധി മതാമമാർ ഭാരോരോ ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു പുരുഷന്മാരിൽ ഒരു അണുമാത്രം ഏകദേശം വരാതെ പ്രചുത്തികൾ ശരിയായി നടത്തിവരുന്നുണ്ടെന്നു കേൾക്കാനും ഉണ്ട്. പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിയുടെ ഭാഗ്യം ആർക്കറിയാം. അവർ ഇംഗ്ലീഷും മറ്റും പഠിച്ചു കേമിയായാൽ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സു വന്നാൽപ്പോരെ. ഏതായാലും അവളെ ഇംഗ്ലീഷു പഠിപ്പിക്കുതന്നെ” എന്നും നിശ്ചയിച്ചു സൂളിലേക്ക് അയക്കാൻ തുടങ്ങി. പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിക്കു പതിനേഴു വയസ്സു പ്രായമായപ്പോൾ കോരപ്പമേനോൻദിവാൻജി ഒരു വായുഷോഭത്താൽ ചെട്ടെന്നു മരിച്ചുപോയി. അതിന്നുശേഷം സൂര്യപഠിപ്പു നിത്തി വീട്ടിൽതന്നെ

സ്ഥിരമായി താമസം തുടങ്ങി. പാറങ്ങോടിക്കടുത്തു
ആലിചരിത്രം ഇപ്രകാരമാണ്.

ഇപ്പോൾ പ്രായം പതിനെട്ടു തികഞ്ഞു. സൗ
ന്ദര്യം പലരുടേയും അഭിപ്രായം പലവിധമാകയാൽ
ഒരുവിധം അഭിപ്രായക്കാരടെ തോതുപ്രകാരം വണ്ണി
ച്ചാൽ മരോ കൂട്ടുകു അത്ര നന്നെന്നു തോന്നുന്നതല്ല.
കാണുന്നവർക്കുപോലും കണ്ണിന് അനന്ദം ഉണ്ടാകുമെന്നു
മാത്രമേ ഞാൻ പറയുന്നുള്ളൂ. ഏതുപ്രകാരമായാലാ
ണ് ആ വിധം വരുന്നത് എന്നു വായനക്കാർ അവര
വരുടെ ബുദ്ധിചാതുര്യംപോലെ ആലോചിച്ചുകൊള്ള
ട്ടെ. ബുദ്ധിവിശേഷം മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട
ല്ലോ. എന്തെങ്കിലും ഒരിക്കൽ കേട്ടാൽ അതു ശിലാ
രേഖ പോലെയാണ്. ഇംഗ്ലീഷു നല്ലവണ്ണം വായിപ്പാ
നും എഴുതാനും അറിയാം. തീവണ്ടി, തീക്കപ്പൽ, ക
മ്പിത്തപ്പാല് ഇവയെല്ലാം ഉണ്ടാക്കുന്നേയും മറ്റും സമ്പ്ര
ദായങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. തുണപ്പണി അ
തിവിശേഷംതന്നെയാണ്. നമ്മുടെ പാറങ്ങോടമാരാർ
വകീലായതിന്നുശേഷം അതിവിശേഷമായി ഒരു തൊ
പ്പി തുണി കസവുകൊണ്ടു പ്രഥമദൃഷ്ടത്തിൽ ലതകളോ
എന്നു തോന്നുമായ് “പാറങ്ങോടൻ” എന്നു ഇംഗ്ലീഷ്
എഴുത്തുകാരത്തിൽ തൊപ്പിക്കു ചുറ്റുമായി തുണിപ്പിടി
പ്പിച്ചു സമ്മാനമായി അദ്ദേഹത്തിന് അയച്ചുകൊടുത്തി
രുന്നത് ചില സ്നേഹിതന്മാരായ വെള്ളക്കാർ കണ്ട് നാ
യന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഇത്ര കരകെഴുതലമുള്ള സ്ത്രീകൾ

ഉണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞു വിസ്മയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മലയാളസമ്പ്രദായം ആരേണങ്ങൾക്ക് ഒന്നിനും പരങ്ങോടിക്കൂട്ടിക്കു മോഹമില്ല. റവറുക്കളും പാപാടയുമാണ് സാധാരണ ഉടുപ്പിന്റെ വട്ടം.

പരങ്ങോടനും പരങ്ങോടിയും ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അന്തഃകരണവിചാരം കഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അത് ആർക്കും നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചതുകൊണ്ടു ബുദ്ധി കൂടിയിലാസവും മനോധൈര്യവും അതിയായി സിദ്ധിച്ചതിനാൽ സ്വതന്ത്രചിന്തയായിരുന്നു. തന്റെ മനസ്സുകൊണ്ടു നിർണ്ണയിച്ച് ഉറപ്പു നൽകാതെ മാതാപിതാക്കന്മാരും തനിക്കു വേണ്ടിയ മറ്റുള്ള ചാർജ്ജ്ക്കാരും ആലോചിച്ചാൽ ഉപദേശിക്കുന്നതു കേട്ടുനടപ്പാൻ തക്കവണ്ണം ഒരു ഭോഷയല്ലെന്നു ലോകസമ്മതമായിരുന്നു. ഇതിന്നു അവർ താന്തോനിതപം എന്നൊ മറ്റൊ പരയുന്നതിൽ അങ്ങാനാസതപംകൊണ്ടുണ്ടെന്നു പരങ്ങോടിക്കൂട്ടിക്കു ജ്ഞാനം ഉള്ളതുകൊണ്ടു അവരുടെ അന്ധതയെ മനസ്സുകൊണ്ടു പൂർത്തിയാക്കുന്നതല്ലാതെ വെളിവിൽ കയർന്നു സമ്പ്രദായം ഒരുനാളും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

പരങ്ങോടിക്കൂട്ടി മനോധൈര്യവും സ്വതന്ത്രതയും ധാരാളം ഉള്ള ജാതി തന്നെ ആയിരുന്നുവെങ്കിലും തന്റെ മാതാപിതാപിതാ വാക്കു കേട്ടപ്പോൾ അതിയായ ഒരു പരിഭ്രമം ഉണ്ടായി. അല്ലനേരം ഒന്നും മിണ്ടാതെ അവിടെത്തന്നെ നിന്നു. പിന്നെ തന്റെ അറയിൽ

പോയി വാതിൽ അടച്ച നമ്മുടെ വക്കീലിനു ഉടനെ ഒരു കത്ത് എഴുതി അപ്പോൾതന്നെ തപാലിൽ ഇടേണ്ടതിന്ന് അടിയന്തരമായി കൊടുത്തയച്ചു. പിറ്റേ ദിവസം പാഠശാലാധികാരികൾ കത്തുകിട്ടി പൊളിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ തന്റെ പ്രാണപ്രിയയുടെ കയ്യക്ഷരം കണ്ടു സന്തോഷാഞ്ജലിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി അല്പനേരം കണ്ണിനും വയറാതെ അന്ധനായി നിന്നുപോയി. പിന്നെ ഇഴവിധം വായിച്ചു.

“എന്റെ പ്രാണനാഥ.

എന്റെ അമ്മയും ശേഷമുള്ള ബന്ധുക്കളും കൂടികണ്ടപ്പോഴാണ് മകനെക്കൊണ്ട് എനിക്കു സംബന്ധം തുടങ്ങിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്റെ ഈ ദേഹമുള്ള കാലത്തു ഞാൻ അതിന്ന് അനുവദിക്കുന്നതല്ല. ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ എന്റെ ദേഹം അങ്ങേക്കായി ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ദത്തമായതിനെ തിരിയെ വാങ്ങുന്നത് ഏതു കാലത്തും നടപ്പില്ല. നമ്മുടെ കൂട്ടക്ക് ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ഗന്ധംപോലും ഇല്ലാത്തതിനാൽ സ്രീപുരഷ്ണന്മാരുടെ അനുരാഗാതിശയങ്ങൾ ഗ്രഹിപ്പാൻ ബുദ്ധിവികാസം ഇല്ല. എന്തു ചെയ്യട്ടെ. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷുനോവൽപ്പോല അതിവിശേഷമായ ചില പുസ്തകങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഇയ്യുടെ എഴുതീട്ടുള്ളവയെങ്കിലും കണ്ടു വായിച്ചുനോക്കിയാൽ എന്താണു അപേക്ഷചേരും. അതും ചെയ്യുന്നില്ല. എടുത്തുപോൾ രാമായണമോ ഭാരതമോ പതിവുതാഡമ്മമോ മറ്റു വി

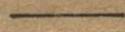
നോദകാങ്ങളല്ലാത്ത ചില നിസ്സാരപുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു കാലക്ഷേപംചെയ്തമാത്രമേ ഉള്ളൂ. മീനാക്ഷിപ്പട്ടി അയ്യപ്പന്റെ വക്കീലിനുവേണ്ടി തമ്പുരാനെക്കൂടി ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കെ ഞാൻ എന്റെ വക്കീലിനുവേണ്ടി ഒരു പത്തനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ അത്ര ആശ്ചര്യം എന്താണ്. അദ്ദേഹം സ്വജനമാണെങ്കിൽ ചാത്താ മാസം ക്ഷണിച്ചോട്ടെ. എനിക്കുവേണ്ട നിശ്ചയംതന്നെ. എന്റെ പ്രാണനാഥൻ എന്നെ ഉപേക്ഷിക്കരുത്: അതിൽ ഒന്നുമാത്രമെ എന്റെ മനസ്സ് ഈ ജനം വ്യസനിക്കു ഉള്ളൂ. ഈ എഴുത്തു കിട്ടിയ ഉടനെ പുറപ്പെട്ട് ഇവിടെ വരണം. അമ്മാമൻ കഥയില്ലാത്ത ഒരു നാടനാകയാൽ ഒരുസമയം ദേഷ്യപ്പെട്ടു ചാടാനും മതി. നമുക്ക് അത് ഒന്നും വിചാരിപ്പാനില്ല. എനിക്കു പതിനെട്ടു വയസ്സു കഴിഞ്ഞിരിട്ടു. ഇനി ഞാൻ മൈനരാണി എന്നും മറ്റുമുള്ള ദുസ്ത്രിയങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. ഇന്ദുലേഖ മാധവനെ ശാസ്വതമായി വിവാഹം ചെയ്തു പഞ്ചമേനവന്റെ ഹിതം നോക്കാതെ മദിരാശി കൂ പുറപ്പെട്ടിരിട്ടു. പിന്നെ അവസാനം പഞ്ചമേനവൻ വഴിപ്പെടേണ്ടിവന്നിരിട്ടു. അതുപോലെ കുറച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ കണ്ടപ്പമ്മാനും വഴിപ്പെട്ടോളും. അതുകൊണ്ട് ഉടനെ വന്നു എന്നെ കൊണ്ടുപോയാൻ വീണ്ടും അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്ന് ആശ്രിത പറഞ്ഞുവെട്ടി.

ഈ കത്തു വായിച്ചു ഉടനെ നമ്മുടെ വക്കീൽ കോണിനേരം ഇടിവെട്ടിയ മരംപോലെ അന്ധനായി നി

ന്നുപോയി. കണ്ടപ്പമേനോൻ ഒരു ശക്തനാണെന്നു തന്നിട്ടു മുന്പുതന്നെ അറിയാം. പരങ്ങോടിക്കൂട്ടി തടസ്സം പരങ്ങോലും കാരണവരുടെ മുഷ്ടിനിമിത്തം അവസാനം വഴിപ്പെട്ടുപോകുമെന്നു ശങ്കിച്ച നമ്മുടെ വക്കീലിന് അതിയായ ഒരു പരുങ്ങലുണ്ടായി എന്നു പറയാൻ ഉള്ളൂ.

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു യാത്ര.

തന്റെ പ്രാണ പ്രിയയായ പരങ്ങോടിക്കൂട്ടിയുടെ എഴുത്തു വായിച്ചശേഷം പലേവിധമായ ആലോചനകളെക്കൊണ്ട് നമ്മുടെ വക്കീലിന് അന്നത്തെ ദിവസം ഒരു സുഖവും ഉണ്ടായില്ല. എഴുത്തിനു മറുവടിയായി രണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം എഴുതിനോക്കി. ഒന്നും നേരേ ആവാത്തതിനാൽ എല്ലാം വെച്ചുപുട്ടി കച്ചേരിക്കു പോയി. അന്നത്തെ നമ്പ്രകൾ മുഴുവനും ഒരുപോലെ തോറ്റ് വയിന്നേരം മടങ്ങിവന്നു. രാത്രി അത്താഴത്തിന് എലയുടെ മുഖിൽ ചെന്നിരുന്നതല്ലാതെ ഒരു വറുപോലും ഭക്ഷിക്കേണ്ടതിന്നു രുചി ഉണ്ടായില്ല. ഉടനെ പോയി കിടന്നുറങ്ങേണ്ടതിന്നു ശ്രമിച്ചുനോക്കി. ദേഹമെല്ലാം എരിവൊരിസഞ്ചാരംപോലെ പുകഞ്ഞുതുടങ്ങി. കിടക്കുമ്പോൾ എഴുന്നീറ്റ് ഇരിപ്പാൻ തോന്നും. പിന്നെയും കിടന്നുനോക്കും. കണ്ണടച്ചാൽ പരങ്ങോടിക്കൂട്ടിയെ

മുമ്പിൽ കാണാം. ഉടനെ കണ്ണമിഴിച്ച് എഴുന്നീറ്റുനോക്കൂ. ശുദ്ധമേ അന്ധകാരംമംത്രം ഭൃഷ്ടിഗോചരമാവുമ്പോൾ ബുദ്ധിക്ഷയത്തോടുകൂടി അവിടെത്തന്നെ കിടക്കും. ഇങ്ങിനെ കിടന്നു എഴുന്നീറ്റും നടന്നും തൊഴിച്ചും കരവിധം രാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടി. നേരം പ്രഭാതമായി. മന്ദമാരുതൻ വീയാൻ തുടങ്ങി. ചന്ദ്രകിരണം മങ്ങിത്തുടങ്ങി. പെരുരുളുതിക്ക് സൂര്യഗർഭം പൂണ്ണമായി തികഞ്ഞ പ്രസവവേദന ആരംഭിക്കയാൽ കപോതഹൃദയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭീനപ്രലാപം തുടങ്ങി. കോകിലങ്ങൾ സൂര്യഗോപാന്റെ എഴുന്നെള്ളത്തിനു മുമ്പിൽ പരന്ന ഗായകന്മാരോ എന്നു തോന്നുമാറ് ആകാശത്തിൽനിന്നു കണ്ണാനന്ദമായി പഞ്ചമരാഗത്തിൽ പാടാൻ തുടങ്ങി. ജ്ഞാനാകാശത്താൽ അജ്ഞാനം ക്രമേണ നീങ്ങുപോയ സൂര്യോദയത്താൽ അന്ധകാരം നീങ്ങി നാരികളുടെ കേശഭാരങ്ങളിലും ഗിരിഗന്ധപരങ്ങളിലും പോയി കളിക്കാൻ തുടങ്ങി. വിദ്വജ്ജനദർശനംകൊണ്ട് സജ്ജനചിത്തം വിടരുംപോലെ പത്മങ്ങൾ വികസിപ്പാൻ തുടങ്ങി. പ്രേഷിതഭക്തുകയായ സത്യയുടെ ഹൃദയംപോലെ ആമ്പൽ കൂമ്പാൻ തുടങ്ങി. സൂരികളുടെ ഇടയിൽ കിഞ്ചിജ്ഞന്മാർ ശോഭിക്കുന്നതല്ലെന്നു ബഹുജനങ്ങൾക്കു ഭൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുകയോ എന്നു തോന്നുമാറ് നക്ഷത്രങ്ങൾ മങ്ങിത്തുടങ്ങി. വൈദികന്മാർ ജലപാത്രമെടുത്ത് നദീതീരങ്ങളിൽ പോയി സ്നാനം കഴിച്ച് ഗണപതിഃഘ്രമം മുതലായ ഘോരങ്ങൾ ചെയ്യുമ്പോൾ

പാപം ഭൃഷ്ടിഗോചരമായി ചാടിപ്പോകയോ എന്നു
 തോന്നാമോ? ഹോമധൂമങ്ങൾ ഗ്രഹങ്ങളുടെ മോന്തായ
 ങ്ങളിൽ കൂടി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. അവരുടെ പതിമാർ ദ
 നത്തുലി മുതലായതുകളെക്കൊണ്ടു ദേഹത്തുലിയെപ്പോ
 ഞ്ങളിൽ കൂടി ദധിമഥനം മുതലായ ഗ്രഹകൃത്യങ്ങൾ
 ചെയ്തുവരുന്നു. കാമുകന്മാർ “നവപൃഗപുരിതമുഖശ്യാ
 മംഗനാലിംഗനപ്രാപ്താനേക സുഖപ്രമോദമനസ്സു”ക
 ളായിട്ടു കഴിഞ്ഞ രാത്രി മുഴുവനും നിന്നിരുന്നതായി രമി
 കയായ് ലോഹിതലോചനന്മാരായി മനമല്ലാത്ത മന
 സ്സോടെ അവരവരുടെ പ്രിയമാരുടെ മേടങ്ങളിൽനിന്നു
 പുറപ്പെടാൻ തുടങ്ങി. പ്രിയമാരോ തങ്ങളുടെ കാമുകന്മാ
 രായുള്ള വിധോഗത്തിൽ അസഹ്യമായ അനുതാപംനി
 മിത്തം പിന്നാലെ ചെന്നു പുറം പുൽകി. “പുനരാഗമ
 നം വരജം എങ്ങിനെ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കും” എന്നും
 മുറുമുറു സ്നേഹപുരസ്സരങ്ങളായ ചാടുവാക്യങ്ങളെക്കൊ
 ണ്ടു ഭിന്നചിത്തന്മാരാക്കിത്തീർത്ത് യാത്ര മുടക്കിത്തുട
 ങ്ങി. കാലികൾ കാടുതോറും മേയേണ്ടതിന്നു പോയി
 തുടങ്ങി. വേലക്കാർ അവരവരുടെ പ്രവൃത്തിക്ക് എ
 ത്തേണ്ടതിന്നു നേരം തെറ്റിപ്പോകുമോ എന്നു ശങ്കിച്ചു
 പണി ആയുധങ്ങളെല്ലാം കെട്ടി ഭേദി കാട്ടും തുടങ്ങി.
 നമ്മുടെ വക്കീൽ പണമാരാജം എഴുന്നീറ്റു പുറത്തു വ
 രേണ്ടതിന്നു കോണി ഇറങ്ങിത്തുടങ്ങി.

താഴെത്തു വന്ന് ദന്തശുലി ചെയ്ത് ഒരു കോപ്പ
 ചായ കുടിച്ചു. ആപ്പിസ്സുമുറിയിൽ കക്കികൾ പലരും

നിറഞ്ഞു ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. വക്കീലിനെ കണ്ടപ്പോൾ എല്ലാവരും എഴുന്നീറ്റുനിന്നു. എല്ലാവരുടേയും മുഖത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചു നോക്കി കുറഞ്ഞൊരു പുഞ്ചിരിയോടെ “ഗുഡ്മോർണിങ്” എന്നു പറഞ്ഞ് ഒരു കസാല വലിച്ചിട്ട് അതിൽ ഇരുന്നു. അന്നത്തെ വിചാരണക്കെട്ടു ഗുമസ്തൻ മേൽപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുവെച്ചു കെട്ടഴിച്ച് ഒരു കടലാസ്സ് എടുത്തു വായിച്ചുനോക്കി ഒന്നുംതന്നെ മനസ്സിൽ ആയില്ല. ഒന്നുകൂടി വായിച്ചുനോക്കി. ഇടക്കിടെ പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിയുടെ എഴുത്തിലെ വാചകങ്ങളാണ് നാവിന്മേൽ വരുന്നത്. ഈ നിലയിൽ താൻ ചീത്തപ്പെടുപോകുമെന്നൊഴ് ഉടനെ എഴുന്നീറ്റ് അയൽവക്കത്ത് താമസിക്കുന്ന തന്റെ സ്റ്റേഫിതനായ ഒരു വക്കീലിനെ പോയിക്കണ്ടു. താൻ മടങ്ങിവരുന്ന വരക്കും താൻ വക്കീലായ നമ്പ്ര്കൾ നടത്തേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടതിനെ അദ്ദേഹം സ്വീകരിക്കയാൽ കക്ഷികളേയും റിക്കാട്ടുകളേയും എല്ലിച്ചുകൊടുത്ത് മടങ്ങിപ്പോന്നു. ചില്ലറ ചില ഉടുപ്പുകൾ മാത്രം എടുത്ത് ഒരു തൂക്കുവെട്ടിയിൽ ഇട്ട് അതും ഒരു യാത്രക്കിടക്കയും എടുത്ത് തീവണ്ടിക്ക് കൊണ്ടുവരാൻ ഒരു വാലിയക്കാരനെ എല്ലിച്ചു. താൻ സ്റ്റേഷനിലേക്കു നടന്നു. അന്നത്തെ മെയിൽ വണ്ടിക്കുതന്നെ നമ്മുടെ മാതാവ് വക്കീൽ നാട്ടിലേക്കു പോന്നു.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

കരു സംഭവണം

അല്ലെങ്കിൽ

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം.

താമരക്കുളത്തിൽ ഇട്ടിച്ചിരി അമ്മയുടെ മകൻ പ
ങ്ങല്ലമേനവനെക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിക്ക് സംബ
സംതുടങ്ങിക്കേണമെന്നു ബന്ധുജനങ്ങൾ ആലോചിച്ചു
എന്ന് എട്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചതല്ലാതെ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഒന്നും പ്ര
സ്താവിച്ചിട്ടില്ല. പങ്ങല്ലമേനവൻ ഈ കാലം വയസ്സ്
ഇരുപത്തഞ്ചായി. കണ്ടാൽ നല്ല സുഖനാണ്. ഭേ
ദം അധികം നീണ്ടിട്ടും അധികം ഗ്രഹമായിട്ടും അ
ല്ലാതെ ഇരുനീറത്തിൽ കുറഞ്ഞൊന്നു തടിച്ച സമ്പ്രദാ
യമാണ്. കടുമ കഴിച്ചിട്ടാൽ നിലത്ത് ഇഴയും. എ
ല്ലായ്പ്പോഴും പ്രസന്നമുഖനാണ്. എഴുത്തും കണക്കും
നല്ലവണ്ണം അറിയാം. ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്തതി
നാൽ ഇപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായത്തിനുചില ഏറ്റക്കുറവു
കൾ ഉണ്ടെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷു പഠിപ്പാടുകൂടി ഇപ്പോൾ
ഉള്ള ചെറുപ്പക്കാരിൽ കാണുന്ന അപകടങ്ങളൊന്നും
ബാധിച്ചിട്ടില്ല. സംസ്കൃതം കടകട്ടിയാണ്. ബുദ്ധി
ക്കു വളരെ പാകതയും ഗുരുജനങ്ങളിൽ താഴ്മയും പരസ
കടത്തിൽ അലിച്ചിലും പരോപകാരത്തിൽ ആദാര
യും ലോകാവവാദത്തിൽ ഭയവും പാഠവ്യത്തിലും പര

ദാരത്തിലും വിരക്തിയും വളരെ ഉണ്ട്. ചെറുപ്പമാ
നെങ്കിലും ആ നാട്ടിൽ എന്തെങ്കിലും കൂട്ടം ഉണ്ടായാൽ
പങ്ങല്ലമേനവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു് അദ്ദേഹം പറ
യുന്നതുപോലെ കേട്ടുനടക്കുന്നതു് ഇരുകക്ഷികൾക്കും സ
മ്മതമായിരുന്നു. ചെറുപ്പകാലത്തിലേ കൃഷി പ്രവൃത്തി
യിൽ ശീലിച്ചവന്നതിനാൽ അതിൽ വളരെ വൈദ
ഗ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അയൽവക്കക്കാരെല്ലാം ന
ഷ്ടംവന്നാലും പങ്ങല്ലമേനവന്റെ കൃഷി കേടുകൂടാതെ
കിട്ടുന്നതിനാൽ നാട്ടുകാരെല്ലാം ബഹു വിസ്മയമായി
രുന്നു. ആൾ അതി ഭാഗ്യവാനാണ്. ദ്രവ്യം ഭൃച്ഛിഷ
യങ്ങളിൽ ചിലവുചെയ്യുന്നതു പ്രാണവേദനയാണെങ്കി
ലും വേണ്ടത്തക്ക കാര്യങ്ങളിൽ ഉള്ള വ്യയത്തിന്നു ലേ
ശചെങ്കിലും മടിയില്ല. തന്റെ സ്വന്ത പ്രയത്നത്താൽ
തന്നെ ഒരു ഇരുപതിനായിരം പാട്ടത്തിനുള്ള ഭൂമി ജന്മ
മായി സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു ലക്ഷം ഉറപ്പികയുടെ
എടവാടും ഉണ്ട്. ഇതിന്നുപുറമെ അച്ഛൻ കൊടുത്ത
സ്വത്തും അനവധി ഉണ്ട്. എന്നാൽ ഇത്ര ചെറുപ്പ
ത്തിൽ ഇഴവിധമെല്ലാം സമ്പാദ്യം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കി
ലും അധികപ്രസംഗമാകട്ടെ ദ്രവ്യമത്താകട്ടെ പങ്ങല്ല
മേനവൻ ഉണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബലവൈരി
കൾകൂടി പറയുന്നതല്ല. സാധാരണ ഒരു തെക്കൻ ക
ട്ടിമുണ്ട് ഉടുക്കും. ഒരു തോത്തുമുണ്ട് ചുമലിലും ഇടം.
എന്നാൽ അതു നിത്യവെള്ളയായി വേണമെന്നുമാത്രം
ഒരു ശാഘ്യം ഉണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം സമ്പ്രദായത്തിൽ

ചൊക്ലകല്ലുകെട്ടി ഒരു ജോടി കട്ടക്കുൻ കാതിലും വലത്തെ കയ്യിന്റെ മോതിരവിരലിനേൽ സ്വണ്ണുകൊണ്ടു് ഒരു പവിത്രമോതിരവും അതിൻമീതെ രണ്ടു് ഉരുൾമോതിരവും ചെറുവിരലിനേൽ ഒരു മുദ്രമോതിരവും അരയിൽ ഒരു പൊന്നുനൂലും നിത്യത ധരിച്ചുവരുന്ന ആരേണങ്ങൾ ആണു്. ഇതല്ലാതെ ചില എറാപ്പും മാരാപ്പും കെട്ടി പച്ചക്കുമ്പുഴയായി നടക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ഇല്ലെന്നുമാത്രമല്ല അതിനേൽ കുറച്ചു പച്ചക്കും കൂടി ഉണ്ടു്. ഇദ്ദേഹത്തിന്നു രണ്ടു സോദരിമാരും ഒരു ഇളയമ്മയും അതിൽ നാലു സന്താനങ്ങളും ഉണ്ടു്. സോദരിമാരിൽ മൂത്തവൾ പാടങ്ങാടിക്കുട്ടിയുടെ സമവയസ്കയാണു്. അമ്മാളു എന്നാണു് പേർ. രണ്ടാമത്തെ സോദരി കുട്ടിയാണു്. അമ്മുക്കുട്ടി എന്നാണു് വിളിച്ചുവരുമാറു്. ഈ കവ്യംബത്തെ അതിവാത്സല്യത്തോടെ ഭരിക്കുന്നതിനാൽ പങ്ങല്ലുമേനവന്റെ ഹിരം എന്നോ അത് അവർക്കു ഹിരം എന്നല്ലാതെ മറ്റൊരു ചിന്ത ആ തറവാട്ടിൽ ഇല്ലെന്നു തീർച്ചയായും പറയാം. ഇദ്ദേഹം കുട്ടിയായിരിക്കുമ്പോൾ മാതാപിതാക്കന്മാർ കാമനപ്പുറായി അപ്പക്കുട്ടൻ എന്നു വിളിച്ചു ശീലിക്കയാൽ മുതിർന്നതിനുശേഷം കവ്യംബത്തിൽ ഉള്ളവരെല്ലാം ആ പേർതന്നെ പിന്നേയും ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം വയ്യിട്ടു് അത്താഴവും കഴിഞ്ഞു പങ്ങല്ലുമേനവൻ കിഴക്കെ മിററത്തു കാരറുകൊണ്ടു ലാത്തുക

യായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഇട്ടിച്ചിരി അമ്മയും ഉഴൺകഴിഞ്ഞു പൂമുഖത്തു വന്ന് ഓരോരോ ഗ്രാമകൃത്യവർത്തമാനങ്ങളും പറഞ്ഞു കുറച്ചുനേരം നിന്നു. പിന്നെ സ്വകാര്യമായി ഒരു കാര്യം ആലോചിച്ചാൻ ഉണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞു മകനെ കൂട്ടി മാളികമുകളിലേയ്ക്ക് പോയി തന്റെ അറയുടെ പുറത്തളത്തിൽ പടിഞ്ഞാറുള്ള ചാരുപടി തുറന്നു താൻ അതിന്മേൽ ഇരുന്നു മകനേയും അരികിൽ ഇരുത്തി ഈ വിധം പറയാൻ തുടങ്ങി.

ഇട്ടിച്ചിരിഅമ്മ — അപ്പപ്പക്കുട്ട അമ്മക്കുട്ടിയുടെ കല്യാണം ഇനി നീട്ടി വെച്ചാൽ വെണ്ണ ചീത്തപ്പെടുത്തുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. വയസ്സു പതിനൊന്നെ ആയോളം എങ്കിലും ഇപ്പോഴത്തെ മുതിർന്ന കണ്ടാൽ വരു കൊല്ലത്തേക്ക് നിശ്ചയമായും വയസ്സ് അറിയിക്കും. പണ്ടുശ്ശമേനോൻ — “ഈ മകരത്തിൽ തന്നെ കല്യാണം കഴിക്കണമെന്നാണ് അച്ഛന്റെ അഭിപ്രായം. മകരത്തിൽ രണ്ടു മൂന്നു മുഹൂർത്തങ്ങളും ഉണ്ടത്രേ.

ഇ — “ഇനി താമസിക്കുന്നത് ഒട്ടും വെച്ചില്ല. ഒരു ദിവസം മുൻപെ കഴിച്ചുവെങ്കിൽ പിന്നെ അത് വിചാരിച്ചു മനസ്സ് പുണ്ണാക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. അങ്ങവെ പാറക്കുട്ടിക്ക് അമ്മക്കുട്ടിയേക്കാൾ ആറുമാസത്തെ തിങ്ങലും കൂടുതലുള്ളൂ. അവൾ ഇന്നലെ തിരണ്ടു എന്നല്ലെ കേട്ടത്. എനിക്ക് അതു കേട്ടതിൽ പിന്നെ മനസ്സിൽ വല്ലാതെ ഒരു വിചാരം കടന്നിരിക്കുന്നു. ഇവി എന്ത് മുഖിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അതിന് അമാന്തമാക്കരുത്.

പ—“മകരത്തിൽതന്നെ അടിയന്തരം നടത്തേണമെന്നാണ് ഞാനും നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്. സത്രമായി കഴിപ്പാൻ ഇക്കൊല്ലത്തെ മാതിരി കണ്ടാൽ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇ—“അതൊക്കെ എന്തുപോലെ ആയിക്കോട്ടെ. കാലത്തിനൊത്ത കോലം മതി (കറച്ചുനരം മനോരാജ്യം പോലെ ഇരുന്നു. പിന്നെ പതുക്കെ ഒന്നു പുഞ്ചിരി പൂണ്ട്) അതൊക്കെ ഇരിക്കട്ടെ കല്യാണത്തിന്നു തള ഇടിക്കാൻ നോക്കു ഒരു അമ്മായി വേണ്ട അപ്പക്കൂട്ട്”

പത്തൊമ്പതേനോൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ തലതാങ്ങി ഇരിക്കുന്നു.

ഇ—“എണ്ണങ്ങളെല്ലാം തികയാഞ്ഞാൽ അത് കറച്ചുപോരായെന്നല്ലെ നിന്റെ അച്ഛൻ നാലഞ്ചു പ്രാവശ്യമായി എങ്ങോട് ഇതിനെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുന്നുണ്ടാൻ പിന്നെ അത് നിന്നോടു പറയാൻ ഭാഗ്യം വിട്ടു ഇന്നലെ രാത്രിയും ചോദിച്ചു. അപ്പക്കൂട്ടന് എന്താ ഇങ്ങിനെ തന്നെ കഴിഞ്ഞാൽ മതിയൊ. അതതു കാലത്തിന് ചേർന്നത് ഇല്ലാഞ്ഞാൽ അത് ഒരു അപവാദമാണ്. അതുകൊണ്ട് എവിടെ എങ്കിലും നല്ല തറവാടു നോക്കി ഒന്ന് ആലോചിച്ചു ഉറച്ചോട്ടെ എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു. അപ്പക്കൂട്ടൻ എന്തൊക്കെയാണ് ആലോചിച്ചിരിക്കുന്നത്.

പ—“കാലത്തിന് ചേർന്ന് ഇല്ലാത്തതിട്ട് എന്നെ കൊണ്ട് വല്ല അപവാദവും അർപ്പൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ.”

ഇ—“അതൊന്നും അവർ പറഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നാലും ഇനി എന്തെങ്കിലും ചിലത് ആലോചിച്ച് ഉറക്കേണമെന്ന് തന്നെയാണ് എനിക്കും തോന്നുന്നത്. കുട്ടികളും എല്ലായ്പ്പോഴും അതിനെക്കുറിച്ചു പറയാറുണ്ട് അവർക്കു ഒരു ഏകാന്തി അമ്മയെ കാണാത്തതിട്ട് ഒരു സുഖവും ഇല്ലത്രേ”

പ—“ഞാൻ എന്താണമ്മെ ഇതിനെല്ലാം പറയേണ്ടതുളളത്. നിങ്ങളും അർപ്പനും എന്താണ്, പറയുന്നത്, അത് എനിക്കും സമ്മതമാണ്”.

ഇ—“അതെല്ലാം ശരിതന്നെ. എങ്കിലും ഈവക കാര്യങ്ങൾ മറ്റൊരൊരൾ ഉറക്കേണ്ടതല്ല. നിന്നെക്കുറിച്ച് എന്തിനെയാണ് മനസ്സ് എങ്കിൽ അത് ഞങ്ങൾക്കു എല്ലാവർക്കും സമ്മതമാണ്. ഒന്നുമാത്രം വരരുത്. കണ്ട ചെറുകളെയും മറ്റും പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരാത്തതാൽ മതി”.

പ—“അർപ്പൻ വല്ലതും ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ”.

ഇ—“ഒന്നൊന്നായി ഒന്നും പറക ഉണ്ടായില്ല. ഇന്നു ഉണ്ടാക്കിയവരും ഒന്നൊന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇരിക്കുമ്പോൾ അപ്പുക്കുട്ടനെ കൊണ്ട് പറഞ്ഞുവെട്ടിക്കൊടുക്കു സംബന്ധം തുടങ്ങിച്ചാലോ എന്നു പറക ഉണ്ടായി”.

പ—“അപ്പോൾ അമ്മ എന്താണു മറുപടി പറഞ്ഞത്”.

ഇ—“എനിക്കു് എന്താണ് അതിന്നു് മറുപടി പറയാൻ ഉള്ളതു്. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി അല്പകൂട്ടന്റെ അല്പന്റെ മരുമകളാണ്. ക്രമപ്രകാരം അവകാശപ്പെണ്ണം ആണ്”.

പങ്ങല്ലമേനോൻ ഒന്നും മിണ്ടാതെ തലകമ്പിട്ടു ഇരിക്കുന്നു.

ഇ—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്) “എന്താ അല്പകൂട്ടൻ ഒന്നും മിണ്ടാത്തതു്. അതു് ആത്ര വിടിച്ചില്ല എന്നുണ്ടോ” അഹനതു അങ്ങിനെയാച്ചുന്നത സന്തോഷമാണെങ്കിൽ അങ്ങിനെതന്നെ ആയിക്കോട്ടെ അല്ലെ.

പ—“കുറച്ചു മുഖ്യ അമ്മപറഞ്ഞതു് മറന്നുപോയൊ ഇവക കാര്യങ്ങൾ മറ്റൊരാളുടെ മനസ്സുപോലെ ആയാൽ നേരെആവില്ലെന്നല്ല അമ്മപറഞ്ഞതു്”.

ഇ—“അതൊക്കെ ശരിതന്നെയാണ് എങ്കിലും അമ്മന്റെ ആലോചനയിൽ അല്പകൂട്ടന്നു് ന്യായമായ തടസ്ഥങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടാവാൻ പാടില്ല. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി കണ്ടാൽ നല്ലൊരു കൂട്ടിയാണെന്നുള്ളതിലെക്കു്. ആക്ഷേപം ഉണ്ടോ. സ്വഭാവവും നന്നെന്നാണ് എനിക്കു് തോന്നുന്നതു്. കാര്യത്തിന്നു് വേണ്ടുവോളം മതി. ഇംഗ്ലീഷും മറ്റും പഠിച്ചു പെണ്ണുങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ആരാണ് വേറെ ഉള്ളതു്. ആ വീട്ടുകാരായിട്ടുള്ള ബന്ധുതപം നമുക്കു വണ്ടെക്കുവണ്ടെ ഉള്ളതല്ല. അതു വിടാതെ ഇരിക്കുന്നതു് അത്യാവശ്യമാണ്”.

പ — “അമ്മ പറഞ്ഞതെല്ലാം കാര്യംതന്നെ. എന്നാൽ എനിക്കുള്ള തടസ്ഥങ്ങൾ ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ തക്കത്തരം പരകയാണെന്നു വിചാരിക്കില്ലകിൽ ഞാൻ പറയാം”.

ഇ — “എന്താ പറയൂ. ഞാനും കേൾക്കട്ടെ”.

പ — “പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി കണ്ടാൽ തരക്കേടില്ലെന്നുള്ളതിലേക്കു ആർക്കും ആക്ഷേപം ഉണ്ടാകയില്ല. അവളുടെ സ്വഭാവവും ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചും എനിക്കു അത്ര നന്നെന്നു തോന്നുന്നില്ല”.

ഇ — “ഇതാണ് വിശേഷമായത്. പഠിച്ചിറുവുള്ള ഭക്തി ആവുന്നതാണോ അല്ലാത്തതോ ആക്ഷേപം”

പ — “ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം അമ്മ തെറ്റി ധരിച്ചു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. പഠിച്ച അറിവ് സ്രീകൾക്കു അർത്ഥം എന്നല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞത്. അത് അത്യാവശ്യവും തന്നെയാണ്. എന്നാൽ പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിയുടെ വിശേഷവിധി അറിവു നമുക്ക് അത്ര അത്യാവശ്യമൊ എന്നു മാത്രമെ ആക്ഷേപം ഉള്ളൂ.”

ഇ — “അതെന്താ.”

പ — “അതു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി ഇംഗ്ലീഷുഭാഷ കടകട്ടിയാണ് എന്നല്ല അമ്മ പറഞ്ഞത്. അതുകൊണ്ടു നമുക്കു വിശേഷവിധി ആവശ്യം എന്നാണ്. ഞാൻ വെള്ളക്കാരനല്ല. എന്റെ സ്വന്തംഭാഷ മലയാളമാണ്. നമുക്കു വെള്ളക്കാരനാ

യി ഒരു വേഴ്ചയും ഇല്ല. അപ്പോൾ അവളുടെ ഇംക്ലീഷ് ഭാഷാ പരിജ്ഞാനംകൊണ്ട് ഒരു വിശേഷവിധി എന്താണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായില്ല. അധിക ഭാഷാപരിജ്ഞാനം വേണ്ടതാണെങ്കിൽ ഇംക്ലീഷെന്ന് മാത്രം വെക്കാൻ ഇല്ലല്ലോ. പരിന്ത്രിസം ഇരിക്കട്ടെ. അതല്ലെങ്കിൽ തിലക്, കണ്ണടകം, ഹിന്ദുസ്ഥാനി എന്നിവയെല്ലാം ഭൂലോകത്തിൽ എന്തെല്ലാം ഭാഷകൾ സംസാരിക്കുന്നുണ്ടോ അതെല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതും നല്ലതുതന്നെ അല്ലെ. അത്തുറ കൂട്ടം ഭാഷകൾ സംസാരിപ്പാൻ അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് സ്രീകൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് നമ്മുടെ സ്രീകൾക്ക് ഇപ്പഴത്തെ ഒരു പ്രയോജനമാണ് ഉള്ളത്. ആ സമയംകൊണ്ട് നമുക്കു അത്യാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ എന്തെല്ലാം ഗ്രഹിക്കാൻ പറ്റും. പിന്നെ തുണപ്പണി വളരെ വിശേഷമാണത്രെ. നോം മേലിൽ തുണക്കാരായി കാലക്ഷേപം കഴിക്കാനാണോ പോണത്. എന്നാൽ പാങ്ങോടിക്കൂട്ടി നമുക്ക് അത്യാവശ്യംതന്നെയാണ്. അത് അല്ലെല്ലോ. വെള്ളക്കരയുടെ സ്രീകൾ അതു മുഖ്യമായി പഠിക്കുന്നതിന്നു കാരണം ഉണ്ട്. അവരുടെ ഉടുപ്പുകൾ സമ്പ്രദായംകൊണ്ടു സാധുക്കളായവരുടെ സമ്പാദ്യം മുഴുവനും തുണക്കാരന്മാർ കൂലികൊടുപ്പാണെന്നതിനെയും. അപ്പോൾ അവരവരുടെ സ്രീകൾക്ക് തന്നെ തുണൽ വശമാണെങ്കിൽ ആ ഒരു ചിലച്ചട്ടാതെ കഴിക്കാം. അതുകൊണ്ടു സ്രീകളെ തുണപ്പണി

പഠിപ്പിക്കുന്നത് വെള്ളകൊണ്ട് അത്യാവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ സ്രീകർക്കു ഒന്നായും മറ്റും അല്ലെ ഉടപ്പിന്റെ പട്ടം. അതിന്നു തുണപ്പണി എത്രത്തോളം ആവശ്യമുണ്ട്. ഏക കവിത്താൽ വടക്ക് തിരപ്പാനും അടയാളം കുത്താനും ആവശ്യമുണ്ടായിരിക്കാം. അതു ഇത്ര ലോഷം കൂട്ടാതെകണ്ട് തന്നെ നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്ക് മിക്കതും അറിയാമെന്നാണ് എനിക്കുതോന്നുന്നത്. അതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിയുടെ ഭാഷാ പരിജ്ഞാനവും കൈവേലജ്ഞാനവും നമ്മെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം നിസ്സുയോജനമാണ്. ഇനി ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചതുകൊണ്ടു ബുദ്ധിക്ക് അധികം പരിഷ്കാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണോ അമ്മ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നത്. അതും ഇല്ലെന്നു ഞാൻ ഉച്ചുറപ്പാക്കിക്കൊള്ളാം. മനുഷ്യനു വിവേകജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നത് പ്രാണേണ വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. എന്നാൽ ആ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ഭാഷാപരിജ്ഞാനം എന്നത് മില്ല. വിദ്യാഭ്യാസം എന്നത് മനുഷ്യന്റെ ജീവദശയിൽ ആചരിക്കേണ്ടുന്നതും നിഷേധിക്കേണ്ടുന്നതും ഉള്ള വസ്തുക്കളെ വഴിപോലെ തിരിച്ചു അറിവാൻ ഉള്ള ജ്ഞാനലാഭപരിശ്രമം ആകുന്നു. ഇത് “ഭേദചര്യുൽവാദിമാദിത്തേ” എന്ന പ്രമാണംവേറെല്ലെ എന്നതന്നും ഗൃഹമുഖത്തിൽനിന്നും ഏതാനും സ്വന്തം പരിശ്രമംകൊണ്ടും ഏതാനും സബ്രഹ്മചാരികളിൽനിന്നും ബാക്കി കാലപരിചയത്തിൽനിന്നും സിദ്ധിക്കേ

ഞ്ഞതാണ്. എന്നാൽ ഭാഷാചരിത്രജ്ഞാനം ഇതിലേ
 ക്കേ കരുവിധം കാരണമായത് എങ്ങിനെ എന്നാണ്
 ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടത്. അതിന്നു അതിന്റെ ഉ
 രഭവകാരണം മുതൽക്കു് ഒന്നാമതു പരിശോധിക്കുക.
 മനുഷ്യൻ തന്റെ മനസ്സിൽ വിചാരിക്കുന്നതിനെ
 അന്യന് എഴുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻവേണ്ടി ചി
 ല ഉപായങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു. അവയിൽ പ്രധാന
 മായത് എല്ലാ സാധനങ്ങൾക്കും ചെടവുറെ പേർവി
 ജിച്ചു അവ ആവശ്യംപോലെ ഉച്ചരിക്കുകയാകുന്നു.
 അതു കാരോരൊ സംഖക്കാര കാരോരൊ സമ്പ്രദായ
 ത്തിൽആയിവന്നതിനാൽ അവയെച്ചേരെ ഭാഷകൾ
 ആയിതീർന്നു. ഇത് ദൂരത്തിരിക്കുന്നവർക്കും മേലിൽ
 വരാൻപോകുന്നവർക്കും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്നു
 വേണ്ടി ലിപികളും നിർമ്മിച്ചു. പിന്നെ കാരോരൊ വി
 ഭാഷാർ സപാനഭവംകൊണ്ടും ആലോചനകൊ
 ണ്ടും അറിയപ്പെട്ട സംഗതികളെ മററുള്ളവർക്കു അറി
 വിക്കുവേണ്ടി കാരോരൊ ഗ്രന്ഥങ്ങളായി എഴുതിവെ
 പ്പാൻ തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ അധിക വിഭാഷാർ എതു
 ഭാഷക്കാരായിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ ഭാഷയിൽ അധികം
 ജ്ഞാനഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതും സാധാരണ ആ
 കയാൽ കാലക്രമംകൊണ്ടു ഭാഷകളിലും ഗുരുചതു
 രുപം വന്നുഭവിച്ചു. ഏവനൊരുവനെങ്കിലും സജ്ജന
 സംസർഗ്ഗത്തിന്നുപുറമെ വേറെയുംഗ്രന്ഥങ്ങൾ വേണ
 മെന്നു വിചാരിക്കുമ്പോൾ അധിക പണ്ഡിതന്മാ

രാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട് എന്തെങ്കിലും ഒരു ഭാഷാപരി
 ജ്ഞാനം അവൻ അത്യവശ്യമായിതീർന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്
 കാരുടെ ഇടയിൽ അതിയോഗ്യന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്ന
 തിനാൽ ആ ഭാഷയ്ക്ക് ശ്രേഷ്ഠത ഉണ്ടായിരിക്കണം.
 അതുപോലെതന്നെ പരിശീലനഭാഷയും ശ്രേഷ്ഠത ഉ
 ള്ളതായിരിക്കാം. എന്തിന് ഇതു രണ്ടിന്റെയും ഗ
 ണ്യംപോലും ഇല്ലാത്തതിനാൽ അവയുടെ ഗുണഭോ
 ഷം പറയാൻ ഞാൻ അപ്രാപ്തനാണ്. സംസ്കൃതം
 ഞാൻ അല്പം പഠിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു അതിന്റെ ഗു
 ണഭോഷം എന്താണ് പറയാൻ. ആ ഭാഷ ഒരു സമ
 പ്രദേശംപോലെ ഗംഭീരമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് എല്ലാം അ
 റിയാമെന്ന് ആരാലും പറയാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഹി
 ണ്ഡുകളുടെ മാതൃഭാഷ ഈ സംസ്കൃതമായിരുന്നതി
 നാലും അവരുടെ ഇടയിൽ അപാരബുദ്ധിശാലിക
 കളായി അനേകം വിദഗ്ദ്ധന്മാർ മാറുള്ള യാതൊരു ഭാ
 ഷക്കാര്യം ഇടയിലും ഉണ്ടായതിലും അധികം ഉ
 ണ്ടായിരുന്നതിനാലും ആ ഭാഷയിൽ ഭക്തന്മാർ
 ജീവദശ മുഴുവനും ഒരുപോലെ ശ്രമപ്പെട്ട് പഠിച്ചു
 ലും ഒടുങ്ങാതെകണ്ടുള്ള ജ്ഞാനഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടെ
 ന്ന തീർച്ചയായും എനിക്കു പറയാൻ”.

ഇ — “ഇത്ര ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള ഭാഷയെക്കൊണ്ടാണോ ഇ
 ന്നാളൊരു ദിവസം പഠിക്കാൻമാറാൻ വന്നിട്ട് അ
 തിനിന്ദ്രമായി പറയുന്നത് കേട്ടത്. അതിലെല്ലാം
 അമ്മായി ശ്ലോകങ്ങൾ ആണെന്നു കേട്ടിട്ടും പഠി

ച്ചാൽ ബുദ്ധി വഷളാവുമെന്നും മറ്റും അല്ലാത്തതും
അല്ലാത്തതും പറയുന്നതു കേട്ടു”.

പ — “നമ്മുടെ കൃഷിക്കാരൻ ശങ്കരൻ ഇംഗ്ലീഷിനെ കു
റിച്ചും ഈ വിധം തന്നെ പറയുന്നതു ഞാനും കേട്ടു.
ഇങ്കീരീസ്സ് പഠിച്ചാൽ മേൽ കീഴ്വിട്ട എല്ലാം കര
ത്തം കെട്ടു പോകുമത്രെ. അതനെ വലത്തുവെ
ക്കാൻ ഒരാളെ കൂടി ഉണ്ട് എന്നുമാത്രം വെളി
വായി”.

ഇ — “എന്താ അല്ലാട്ടേ! - തോന്നിയപാടും പറയുന്ന
ത്. ഹൈക്കോടതി വക്കീൽ പറഞ്ഞോടമാരാളും കൃ
ഷിക്കാരൻ ശങ്കരനും ഒരുപോലെയാണെന്നോ? വ
ലിയവരെ നിന്ദിച്ചു പറഞ്ഞാൽ പാപമാണ്”.

പ — “ഞാൻ ആരെയും നിന്ദിക്കുകയല്ല ചെയ്തത്. പ
റഞ്ഞോടമാരാൾ ഹൈക്കോടതി വക്കീൽ ആകയാൽ
സീവിൽ നടവടി നിയമം തെളിവ്ശാസ്ത്രം ഇതുക
ളിലെല്ലാം വല്ല സംശയവും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതു അ
ദ്ദേഹത്താൽ തീക്കാൻ കഴിയും. സംസ്കൃതത്തി
ന്റെ ഗന്ധം അദ്ദേഹത്തിന്നില്ല. ശങ്കരനും ഇംഗ്ലീഷും
അറിഞ്ഞുകൂട. അപ്പോൾ അവർ രണ്ടാളുടെ അഭി
പ്രായവും ഒരുപോലെ ആവാനല്ല താമുളളു. അത
ല്ലാതെ പറഞ്ഞോടമാരാറെ നിന്ദിച്ചു പറഞ്ഞതല്ല.
അദ്ദേഹത്തിന്നു യഥാർത്ഥമായി ഉള്ള യോഗ്യതയെ
മാത്രം പ്രശംസിച്ചാൽ മതി എന്നാണു ഞാൻ സി
ദ്ധനേരിക്കുന്നത്”.

ഇ—“അപ്പക്കുട്ടൻ വായ്പ്രകാരമാണെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ സ്വദേശ ഭാഷയായ മലയാളം വരിച്ചാൽ പോരെ”.

പ—“മലയാളഭാഷക്ക് ഒരു ഭ്രഷ്ട് ഉണ്ടെന്ന ആരാണ് പറയുന്നത്. ആ ഭാഷയിൽ സംസ്കൃതംപോലെ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരു പേരായയും എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. കേരളത്തിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധരായി മുഖ് ചിലർ ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ അറിവുകൾ എല്ലാം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ആണ് അവർ പ്രകടിച്ചത്. അതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ നിർദ്ദേശവശാൽ മലയാളഭാഷക്കു നൂറാണ്ടു സിദ്ധിച്ചാൽ വഴി ഉണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടു ശാസ്ത്രജ്ഞാനം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതിന്നു മലയാളഭാഷ മതിയാവുന്നതല്ല”.

ഇ—“അതൊക്കെ പോട്ടെ. അപ്പക്കുട്ടൻതന്നെ ഇതിനി മുൻപിൽ പറഞ്ഞതു ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഇടയിലും വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഉണ്ടെന്നും അവർ പരോപകാരാത്മകമായി അനവധി മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതിട്ടുണ്ടെന്നും അല്ലെ. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാവരിജ്ഞാനം പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിക്കു ഉണ്ടെന്നു അപ്പക്കുട്ടന് ബോധ്യമാല്ല. എന്നാൽ അവരുടെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം പോലെതന്നെ നമ്മുടെ ചെയ്യേണ്ടതല്ല. ഇതിന്നു സമാധാനം എന്താ വായ്”.

പ — “അമ്മയുടെ ഈ ആക്ഷേപം യുക്തിയുക്തമാണെന്നു
 ആണ്. എന്നാൽ ഈ ആക്ഷേപത്തിൽ കുറഞ്ഞൊ
 ന്നു അയ്യക്തി ഉള്ളതു ‘വിദ്യാഭ്യാസം’ എന്ന വാക്കി
 ന്റെ അർത്ഥകല്പനയിൽനിന്നു ജനിക്കുന്നതാണ്. വി
 ദ്യാഭ്യാസം എന്ന വാക്കിനു ഞാൻ കൊടുത്തിട്ടുള്ള
 അർത്ഥം ഭാഷാപരിജ്ഞാനം എന്നല്ല. ഇത് ഞാൻ
 മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് അമ്മ അത്ര ശ്രദ്ധവെ
 ച്ചില്ലെന്നുണ്ടോ. പഠനോടിക്കൂടി ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ പ
 റിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നല്ലാതെ ആ ഭാഷക്കാരായ വെള്ളക്കാ
 ക്കു സഹിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം പഠനോടിക്കൂടിക്കൂടി സി
 ലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു എനിക്കു ബോദ്ധ്യം ഇല്ല”.

ഇ — “അപ്പക്കുട്ടൻ പറയുന്നതു ശരിയാണെങ്കിൽ നമ്മു
 ടെ ആൺകുട്ടികളും സ്കൂളിൽപോയി പഠിക്കുന്നത്
 വെറും ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ മാത്രം ആയിരിക്കണം. പഠ
 നോടിക്കൂടി സ്കൂളിൽപോയി പഠിച്ചവളാകയാൽ
 സ്കൂൾപാഠമെല്ലാം അവളും പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്”.

പ — “എന്താ അതിനിത്ര ആക്ഷേപം. സ്കൂളിൽപോ
 യി അസൗകസ്യം എന്ന നാലു ശബ്ദം പുറപ്പെടി
 ക്കാരായതുകൊണ്ട് വളരെ ജ്ഞാനസ്ഥൻ ആയി എ
 ന്നു അമ്മ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ മറ്റാ ഭാഷാപഠനം
 തന്നെയാണ്. ഇപ്പോഴുള്ള സമ്പ്രദായത്തിൽ പ
 റിക്കുന്ന ഒരു സാധാരണ സ്കൂൾ കുട്ടിയുടെ ഒരു ചു
 രക്കുചരിത്രം ഞാൻ അമ്മക്കു പറഞ്ഞു തരാം. അതു

കേട്ടതിന്നു ശേഷം ഉണ്ടാവുന്ന അഭിപ്രായം എന്നോട പറയണമ്”.

ഇ—“(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) എങ്ങിനൊക്കെയാണു പറയുന്നതെന്നു കേൾക്കട്ടെ”.

പ—“എന്നാൽ കേട്ടൊളം. ആദ്യം മുതൽക്കു തുടങ്ങാം. നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്കു മൂന്നു നാലു വയസ്സു പ്രായമാകുമ്പോൾ വിശേഷവിധി ബാലപാഠം ഒന്നും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആ കാലത്തു രക്ഷിതാക്കന്മാർ കോഴിക്കോട്ടൊ മറ്റൊ കൊണ്ടുപോയി സ്കൂളിൽ ചേർക്കും. ഭക്ഷണത്തിന്നും മറ്റും ഒരു പട്ടയുടെ മറുതിൽ ശട്ടംകെട്ടി മൂന്നു നാലു ഉറപ്പികയും കൊടുത്തു അവർ മടങ്ങിപ്പോരും. അതിന്നു ശേഷം ആ കുട്ടികൾ സ്വന്തമായി വന്നു. പട്ടയുടെ മറുതിൽ ശിക്ഷിച്ചുവളർത്താൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തമെന്തെങ്കിലും തന്നെ ഉള്ളതുകൊണ്ടു ആരന്റെ കുട്ടികളെ അത്ര മനസ്സുവെച്ചു വളർത്തുമോ എന്നു സംശയമാണ്. സ്കൂളിൽ ചെന്നാൽ ഭൂമി താനെന്തെന്നു പട്ടത്തിൽ ചുറ്റുന്നു എന്നും ഹൈദരാലിയുടെ മകനാണ്. റിപ്പബ്ലിക് സുൽത്താൻ എന്നും മറ്റും അല്ലാതെ മതസംബന്ധമായ യാതൊരു പരിപ്പുകളെ സദാചാരമനുഷ്ഠിക്കട്ടെ ആ കുട്ടികൾക്കു അവിടെ നിന്നു സിദ്ധിക്കുന്നില്ല. മനുഷ്യരെ ദുർവൃത്തികളിൽനിന്നു കാത്തു രക്ഷിക്കേണ്ടതിന്നു മതം പ്രബലമായ ഒരു കോട്ടയാ

കുന്നു. ഏതൊരു ജാതിക്കാരും മതവിശ്വാസംകൂടാതെ നന്നയെ അടഞ്ഞപ്രകാരം കേട്ടിട്ടില്ല. അത്ര ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള മതസിദ്ധാന്തം എന്തെന്നുകൂടി അറിയാതെ ഒരു വീട് - ഒരു കുറുക്കൻ - പൂച്ചക്കു നാലു കുലുണ്ട്, എന്നും മറ്റും സഭാഭി ഉരുകഴിച്ചുകൊണ്ടു ബാല്യകാലം കഴിച്ചുകൂട്ടും. യേശുവനാരംഭം മനുഷ്യനു ഒരു വൈതരണി കടക്കുമ്പോലെ ഭയങ്കരമായിട്ടുള്ളതെന്നു സർവ്വജനസമ്മതമാണല്ലോ. ആ കാലത്തു തോണിക്കു അമരംപാലെ കൊണ്ടുനടക്കാൻ ആരും ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ നൂറ്റിൽ തൊണ്ണൂറൊമ്പതും അപകടത്തിൽ ചാടി താന്തോന്നികളുമാനാണ് എടുപ്പം. ബുദ്ധിക്കു കൃമതയും ധാരണാശക്തിയും ഉള്ളതുകൊണ്ടു സന്മാർത്തി ആവേണമെന്നില്ല. ബുദ്ധി ഉള്ളവൻ എതുചഴിക്കാണു തിരിഞ്ഞത് എങ്കിൽ അതിൽ നിപുണൻ ആയി തീരും എന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. സ്കൂൾക്കുട്ടികൾ പത്തു മണിക്കു സ്കൂളിൽ ഹാജരാവേണമെന്നു നിയമമാണ്. അതുവരക്കും അവർ എന്തു പ്രവൃത്തിച്ചു എന്നു ചോദ്യമില്ല. നാലുമണി അടിച്ചാൽ എപ്പോഴും പോവാം. അതിനുശേഷം അവർ എന്തു പ്രവൃത്തിക്കുന്നു എന്നും ചോദ്യമില്ല. സ്കൂൾപാഠങ്ങൾ പഠിച്ചാൽ ക്ലാസ്സുകയറാവും സമ്മാനവും ഉള്ളതല്ലാതെ കുട്ടികളുടെ നല്ല നടപ്പിനെ കുറിച്ചും അവരുടെ സഹയാസത്തെ പ്രാറിയാ യതൊരു അനേചണവും ഉപാദ്ധ്യം

യന്മാക്കില്ല. ഒന്നാംപാഠപുസ്തകം കയ്യിൽ എടുക്ക
 വോഴെക്കുപൊകലല്ലൊടിഡപ്പി മടിയിൽ ആയി.
 ചുരുട്ടു വായയിൽനിന്നു എടുക്കുന്നതുതന്നെ ഘനക്കു
 യമായി തീരും. വിസ്തീയം സോധയംകൂട്ടി ഒരു ക
 ടു അയിസ്സം അതിൽ ഇട്ടു കുടിക്കുന്നത് ഉഷ്ണകാലങ്ങ
 ലിൽ ദേഹത്തിന്നു ബഹു വിശേഷമെന്നു മനസ്സിലാ
 കൂം. 'എന്തു അമ്പലം' 'എന്തു ഏകാദശി' കരിക
 ല്ലിനെ തൊഴുതിട്ടും ഭക്ഷണം ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടും ഉള്ള
 സുകൃതം എനിക്കു വേണ്ടേവേണ്ട എന്നായിരിക്കും.
 ഈശ്വരനെന്നു, അവനെ ആരെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?
 ഈ വക പിടുകളെല്ലാം നാടുപുറത്തു കിടക്കുന്ന മൃ
 ങ്ഗന്മാരോടല്ലാതെ ഇംഗ്ലീഷുപഠിച്ച നാഗരീകത പ്രാ
 പിച്ച അസൂജനത്തോട് കൊണ്ടുവന്നാൽ പറ്റു
 മൊ എന്നും മറ്റും ധാരാളം പറയാറാവും. ഇതി
 നെ കരെ കഴിയുമ്പോഴേക്ക് ഹിന്ദുവും അല്ല ക്രിസ്തു
 നും അല്ല. ഒന്നും അല്ലാതെകണ്ട് ഒരു കൂത്താകീ
 രിജാതിയായി തീരും. റിപ്പബ്ലിക്ത്താൻ ആരാ
 നെന്നു പഠിക്കുമ്പോഴേക്കു താൻ ആരാണെന്നു മറ
 കൂം. സംസർഗ്ഗം താനോന്നികളായിട്ടായിത്തീരും.
 അതിൽനിന്നു മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധികൊണ്ടു ആലോ
 ചിച്ചാൻ കൂടി പഠിയാതെകണ്ടുള്ള വഷളതപണ്ടും
 ദുസ്വഭാവങ്ങളും പഠിച്ചു വശാവം. സ്വാതന്ത്ര്യം എ
 ന്നതും താനോന്നിതപം എന്നതും തമ്മിൽ തെറ്റി
 ധരിച്ചു ശുദ്ധമ അധികപ്രസംഗിയായി തീരും. ത

റവറട്ടിൽനിന്നു ഉററിപ്പാറി വല്ലതും ഉണ്ടാകി അ
 യക്കന്ന ഭവ്യവും വല്ലതും കടം കിട്ടിയാൽ അതും
 അമ്മണപ്പന്മാരോട് തകിടി പറഞ്ഞു വല്ലതും വി
 ടുങ്ങൾ സാധിച്ചാൽ അതും പുളിശ്ശേരിവെച്ചു മൂ
 ണ്ണകാൽ വീതിയിൽ ഒരു മാതിരിപ്പാടുമുണ്ട് ഞാ
 ണ്ണി നിലത്തിട്ടു ചവിട്ടി പൊടിപാറി ചുമലിൽ ഒ
 രു ഏറ്റവും വായയിൽ ഒരു ചുരുട്ടും മടിയിൽ ഒരു
 പൊടി പപ്പിയും കയ്യിൽ ഒരു മുണ്ടുൻവടിയും ആയി
 ഒരു മുറിക്കപ്പായവും ഇട്ടു കളവക്കുകളിലും നിറത്തു
 കളിലുംകൂടി ലാത്തിക്കൊണ്ടു നടക്കാരായാൽ സാമാ
 ന്യം പഠിച്ചായി എന്നുവെക്കാം. ബുദ്ധിയുള്ളവനാ
 ണെങ്കിൽ ക്ലാസ് പഠങ്ങൾ അധികപരിശ്രമം കൂ
 ടാതെ പഠിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വഷളതപ
 ണ്ണിന്റെ കയറും പേർലെ ക്ലാസ് കയറവും കി
 ട്ടം. ഒന്നരണ്ടു പത്രക്കുടും ജയിക്കും. പിന്നെ മടി
 രാശിക്കുള്ള പുറപ്പാടായി. അവിടുന്നു വെള്ളക്കാരനാ
 വരായി വരുന്ന. മലയാളം മറന്നുതുടങ്ങും. വാലി
 യക്കാരനോടുവല്ല പണിയുംപറയുന്നതിൽകൂടി മൂന്നു
 നാലു ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കു ഇടയിൽ വെക്കാത്താൽ സു
 വമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു ആ മാതിരി ശീലിച്ചു ഇംഗ്ലീ
 ഷുകാക്കും മലയാളികൾക്കും മനസ്സിലാവാൻ വൈ
 ഷമ്യമായി ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് മലയാളഭാഷയിൽ ആ
 വും സംസാരം. ഇങ്ങിനെ ബി. എ. ബി. എൽ. പ
 ത്രക്കുടും കൊടുത്ത് പുറത്തുവരുമ്പോഴുക്കു തറവാട്ടി

നെർ മുത്തനെല്ലു മുറിഞ്ഞിരിക്കും. എങ്കിലും എന്റെ
 കട്ടി അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ ഉദ്യോഗസ്ഥ
 നായാൽ എല്ലാവരെയും കനകാഭിഷേകം ചെയ്യും
 എന്നു വിചാരിച്ചു കണ്ണും തുരിച്ച് ചിരി എച്ചിലാക്കി
 കൊണ്ടു കസ്യംബകാരം ഇരിക്കുന്നുണ്ടാവും. മൃഗ
 ടെ പുറപ്പാട് ആ വഴിക്കു ഒന്നും അല്ല. മൃഗ
 ലയാളത്തിൽ ചവിട്ടാൻ തന്നെ ദൈന്യതയാണ്.
 കാരണവരുടെ മേലധ്യക്ഷത എതു നാട്ടിലാണു ന
 ടപ്പുള്ളത്. സോദരിമാർ മുതലവകാശം അമരി
 കായിൽ ഉള്ള മേൽക്കാരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കൂടി നടപ്പു
 നേടാ. മരുമക്കത്തായ സമ്പ്രദായമെ സാരമില്ല. മ
 കത്തായമാക്കണം. ആരംഭം ഭാഗം വേണം.
 എന്നൊക്കെ പൊടിപറും. മലയാളത്തിലെ ആ
 രണങ്ങൾ കണ്ടാൽ ആപ്രിക്കാരാജ്യത്തിൽ ഉള്ള കാ
 ട്റ്റാളന്മാർകൂടി നിന്ദിക്കും. സ്ത്രീകളുടെ ഉടുപ്പിനെ കു
 റിച്ച യൂറോപ്യന്മാർ ഹസിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ
 ഞാനും ഒരു മലയാളിയാണെന്നു പറയാൻ ദൈന്യ
 തയാവുന്നു. മലയാളഭാഷ സംസാരിക്കുമ്പോൾ ത
 ന്നെ ഒരു ലജ്ജ താനെ തോന്നിപ്പോകും. മലയാള
 സമ്പ്രദായം ബിലാത്തിയിലെ സമ്പ്രദായങ്ങളെപ്പോ
 ലേ സമാദൃശ്യമോ? എലയിൽ ഉണ്ണുന്നത് എന്തു വി
 സ്തീതപമാണ്. കത്തിയും മുളയും വേണം എന്നൊ
 ക്കെ ആവും. മലയാളത്തിലെ ദേശാടന ബിലാ
 ത്തി പോലെ സുഖമുണ്ടോ. ജനങ്ങളുടെ മൃഗതയും

സംധ്യതപവും കണ്ടാൽ ആധാരം, ഇവ, ഇവർ ജീവിച്ചുകാലത്തു വേണ്ടവെന്നു തോന്നും. ഇങ്ങിനെ മലയാളമെന്ന വാക്കുകൂടി മൂപ്പർക്കു ദൃഷ്ട്യമാണ്. തനിക്കുള്ളതെല്ലാം ബിലാത്തി. ആകപ്പാടെ നിലകണ്ടാൽ ആ തിയ്യതിവരക്കും ബിലാത്തിയിലായിരുന്നു വളർന്നത് എന്നു തോന്നും. ഇങ്ങിനെ ഒരു ലോകതയും പാകതയും അങ്ങാടിമരുണോ പരിമരുണോ എന്നുകൂടി അറിവില്ലാതെ കാട്ടിൽനിന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന ഒരു ജന്തുവിനെപ്പോലെ മദിരാശി പരിപ്പും കഴിച്ചു മടങ്ങിവരുന്നതു കണ്ടാൽ ക്ഷയം തോന്നും. ഈ മനുഷ്യനു ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാ പരിജ്ഞാനം കൊണ്ടു ഉണ്ടായ ഗുണം എന്താണു. ഇംഗ്ലീഷു വെള്ളംപോലെ വശം. ബുദ്ധിക്കു പാകതയും ലോകപരിജ്ഞാനവും വേണമെങ്കിൽ ഇനി ആദ്യം വല്ലതും നേരേണമെന്നും. എല്ലാ ജാതിക്കാരും അവരുടെ സംഘത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതായ അനേകമയ്യോദകളും മരകളും ഉണ്ടായിരിക്കും. മൂപ്പർക്കു ഇംഗ്ലീഷുപരിപ്പുനിമിത്തം രണ്ടുകൈട്ടതായി തീർന്നു. ഇംഗ്ലീഷു സംസാരിപ്പാൻ അറിയാത്തവരെല്ലാം പാമരന്മാരാണെന്നു മൂപ്പർക്കു മനസ്സിലായിരുന്നു. നാട്ടു നാടല്ലും മയ്യോദയും വളരെ പുച്ഛമാണ്. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടാൻ മൂപ്പർക്കു ബഹു മോഹമാണെന്നു കിട്ടും. അവർ അടുപ്പിക്കാത്തതുകൊണ്ടു വെള്ളക്കാരുടെ ഇടയിൽ നാടല്ലുള്ള മയ്യോദകൾ അറിവാൻ നിയുത്തി

യും ഇല്ല. അപ്പോൾ കുറെ കഴിഞ്ഞാൽ തനിക്കു
 തോന്നുന്നതു എന്നായി രീതം. ഒരു വെള്ളക്കാരൻ
 താടിയും തലയും നീട്ടിക്കണ്ടപ്പോൾ മൂപ്പരും നീ
 ട്രാൻ തുടങ്ങി. കുറച്ചു ദിവസം കഴിയുമ്പോൾ താടി
 കളഞ്ഞു തല നീട്ടുക എന്നായാലോ എന്നു വിചാരി
 കുമ്പോഴേക്കു അങ്ങിനെ ഉറച്ചുകഴിഞ്ഞു. മൂന്നാമ
 ത്തെ ആലോചന മീശ മതി എന്നാണ്. ഉണ്ടു
 പകുതി കിടന്നിട്ടുണ്ടു നല്ലതു എന്നു തോന്നി. അന്നു
 മുതൽക്കു അങ്ങിനെ ആരംഭിച്ചു. പിറ്റേന്നു മേശപ്പുറ
 ത്തു എന്നു തോന്നുകയാൽ മേലിൽ അങ്ങിനെ എ
 ന്നും ചെയ്തു. എന്നുവേണ്ട ഉദയംമുതൽ അസ്തമനം
 വരെ ആയിരത്തൊട്ടു സമ്പ്രദായമാണു മനസ്സിൽ ഉ
 ദിച്ചതു എങ്കിൽ അതെല്ലാം മൂപ്പർ നിയമമാണ്.
 എന്നു മാത്രമല്ല ആകപ്പാടെ പരിഷ്കാരപ്രിയനാണെന്നു
 ഒരു അഭിമാനംകൂടി വേറെ ഉണ്ട്. വെള്ളക്കാര
 ക്കുള്ള വഷളതമെല്ലാം മൂപ്പർ ശിക്ഷവശമാണ്.
 അവർക്കു ഏവനാലും മാനുഷങ്ങളായ ചില ഗുണങ്ങൾ
 ഉള്ളതു കണ്ടു എത്തിട്ടുംകൂടി ഇല്ലേനും. ഇങ്ങിനെ അ
 നവധി ദ്രവ്യം വ്യയം ചെയ്തു ഇംഗ്ലീഷുപഠിച്ചു മണ്ണു
 ചാണകവും അറിവില്ലാതെ കുടമാസത്തിലെ അ
 ന്യാഴമായി തീരുന്ന പ്രമാണികളെ കാണുമ്പോൾ
 ഈ ഇംഗ്ലീഷുവലയിൽ പിണയാത്തവൻ ഭാഗ്യവാ
 നെന്നു പറയേണ്ടിവരും. ഒന്നും അറിയാത്തവൻ
 ആ നിലയിൽ നില്ക്കും. അവനെക്കൊണ്ടു നാട്ടിനു

യാതൊരു ഗുണവും ചെയ്യാൻ കഴികയില്ലെങ്കിലും
 ദോഷത്തിന്നു അവൻ ത്രാണിയല്ല. ഈ കല്പിച്ചെച്ച
 ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ ആ നിലയിൽ നില്ക്കുന്നതല്ല. അ
 വൻ സർവ്വജ്ഞാനകയോൽ സർവ്വവും പുള്ളമാണ്. ത
 നിക്കു അറിവില്ലാത്തതെല്ലാം നിസ്സാരം. തനിക്ക് മ
 നസ്സിലാവത്തതെല്ലാം അബദ്ധം. ഇങ്ങിനെയാണു
 ധാരണ. ഇതോടുകൂടി വല്ല സർക്കാരദ്വാരാലും
 കിട്ടിപ്പോയാലത്തെ കഥ പറയേണമോ. “മർദ്ദ
 സ്യ സുരവാനം” എന്നുപോലെ ആയിത്തീരും. പ്ര
 താപചക്രേശ്വരൻ ഈ മഹാൻ തന്നെ. താൻ ഇംഗ്ലീ
 ഷുചണ്ഡിതനായി ഉദ്യോഗപീഠം കയറുന്നതിന്നു മ
 ന്വ പരിചയം ഉണ്ടായിരുന്ന നാട്ടുകാരെല്ലാം ആയി
 രംകാതം ഭൂമായി അകന്നുപോയി. മൂപ്പരും അമ്മ
 യും മാത്രം ഒരു ജാതി വേറെ. മറ്റു സകലരും ഭ്രഷ്ട
 ന്മാർ. ആകപ്പാടെ താൻ ഉദ്യോഗസ്ഥനമ്മപെറ്റു
 ഉണ്ടായ ഒരു പ്രത്യേകവർഗ്ഗമോ എന്നു തോന്നിപ്പോ
 കും. ഈ സാധുവിന്റെ തലതിരിച്ചിലിന്നു കാര
 ണം എന്താണ്. ബാല്യത്തിൽ വേണ്ടതുപോലെ
 വിദ്യാഭ്യാസം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ഇയാളുടെ കണ്ണി
 നു ഇത്ര തിളിരും ബാധിക്കുന്നതൊ. ചെള്ളുകാരുടെ
 നാട്ടിൽ പഠിപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം എന്റെ സ്നേഹി
 തൻ സവിസ്താരമായി ഒരു ദിവസം എന്നോടു പറ
 ഞ്ഞു. അതുകേട്ടപ്പോൾ അവർക്കു യോഗ്യത സിദ്ധിക്ക
 ന്നതു കരാമല്ലെന്നു എനിക്കും തോന്നി”.

ഇ — “അപ്പക്കുട്ട ഞാൻ ഒന്നു ചോദിക്കട്ടെ. ഉള്ളത് എന്തോട പറയോ”.

പ — “(വിസ്മയപ്പെട്ട്) അമ്മോട ഞാൻ എന്തൊക്രമം കളുപ്പുപറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്”.

ഇ — “നീയും വക്കീൽ പറഞ്ഞോടമാരാതം തമ്മിൽ വല്ല നീരസവും ഉണ്ടോ”.

പ — “ഞാനും അദ്ദേഹവും തമ്മിൽ വളരെ ലോഗ്യമാണല്ലോ. അമ്മക്ക് എന്തെ അങ്ങിനെ ഒരു ശങ്ക തോന്നിയത്”.

ഇ — “നീച്ചു പുതിയ ഇംഗ്ലീഷുകാരന്റെ ഒരു പുറപ്പാട സമ്പ്രദായം പറഞ്ഞില്ലേ? അപ്പോൾ പറഞ്ഞോടമാരാരെ മുന്നിൽ നിത്തി കാരോന്നോടി നോക്കി പറയും പോലെ എനിക്കു തോന്നി. അതുപോട്ടെ. വെള്ളക്കര രക്ഷികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായം നിന്റെ സ്റ്റേജിതൻ പറഞ്ഞു എന്നല്ലെ പറഞ്ഞത്. ആ സമ്പ്രദായം എങ്ങിനെയൊക്കെയാന്ന് കേൾക്കട്ടെ”

പ — “വെള്ളക്കരരുടെ നാട്ടിൽ ഉള്ള സ്കൂൾസമ്പ്രദായംതന്നെ ഇതുപോലെയല്ലവോൽ. കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണയും ശിക്ഷാരക്ഷകളും എല്ലാം അതാതു സ്കൂളിലെ പ്രധാനോപാദ്ധ്യായൻ വക്കലായിരിക്കും. ഈ സ്കൂളുകൾക്കു ബോർഡിംഗ് സ്കൂൾ എന്നൊ മറ്റൊരാ ആണത്രെ പേർ. ഒരു കുട്ടിയെ ആ സ്കൂളിൽ കൊണ്ടുവരികയാൽ ആ കുട്ടിയുടെ രക്ഷിതാചായിട്ടു സകല അററകുറങ്ങളും അവിടെ നോക്കിക്കോളും. പണം നേരിട്ടു

കുടുംബക്കാർ അവർക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കും. കുട്ടികൾക്കു അവരവരുടെ വീടുകളിൽ എത്ര സുഖമുണ്ടോ അപ്രകാരമെല്ലാം ഇവിടേയും ഉണ്ടായിരിക്കും. ഒന്നിനും സ്വാതന്ത്ര്യമായി തോന്നിയവാസം കാണിപ്പാൻ പാടില്ല. ഇന്നിന്ന മണിക്കൂറുകളിൽ ഇന്നിന്ന പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യേണമെന്ന് ഒരു നിശ്ചയമുണ്ടായിരിക്കും. ആ കൂട്ടത്തിൽ കുറച്ചുനേരം കളിക്കാനും അവസരം കൊടുക്കും. ദേഹം നന്നായി ദൃഢഗാത്രനാക്കിത്തീർപ്പാൻ പലേവിധമായ വ്യായാമങ്ങളും ചെയ്യിപ്പിക്കും. ഈശ്വരവിശ്വാസം വരുത്തേണ്ടതിന്നു മതസംബന്ധമായ പ്രസംഗം ദിവസേന ഉണ്ടായിരിക്കും. രാത്രി കിടക്കുമ്പോഴും പുലർച്ചെക്കു എഴുന്നീല്ക്കുമ്പോഴും ദൈവത്തെ പ്രാർത്ഥിക്കണം. സത്യം വിട്ടു നടക്കുകയാ വല്ല വഷളതപങ്ങളിലും മനസ്സുവെക്കുകയോ ചെയ്താൽ അതിന്നു കുറ്റമെന്നായി ശിക്ഷയുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുനാലു വയസ്സു മുതൽക്കു അതതു ദിവസങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തികൾ നിശ്ചയപ്രകാരം ഉള്ള സമയങ്ങളിൽ ചെയ്യിപ്പിച്ചു ശീലിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പ്രായമുതിരുമ്പോഴെക്കു എല്ലാവരിനും ഒരു കൃത്യവും ചെയ്യിപ്പും സഹജമായിത്തീരും. എത്ര മനഃബുദ്ധിക്കും ദിവസേനാൽ തന്റെ ജീവദശയിൽ ആചരിക്കേണ്ടുന്ന സന്മാർഗ്ഗോപദേശങ്ങളെ മേൽക്കുമേലായി ഉപദേശിച്ചു ശീലിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കുറച്ചെങ്കിലും ഒരു ഗുണം സിദ്ധിക്കാതെ പോകുന്നതല്ല. അധികകാലം ഒരു മക്കടം കരിക്കല്ലിന്മേൽ വെച്ചാൽ

അവിടെ കഴിഞ്ഞുപോകുന്നതു നമുക്കു ഭൂഷാന്തമാണല്ലോ. ഞായറാഴ്ചദിവസം എത്ര മറ്റാളനും പള്ളിക്കു പോകാതിരിക്കയില്ല. അവിടെവെച്ചു അതിവിചാണാരായ പാതിരിമാർ മനുഷ്യൻ തന്റെ ജീവകാലം ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളും ദൈവവിശ്വാസത്തിനുള്ള ഗുണങ്ങളും മറ്റു സാമാന്യ അനേക ഉപദേശങ്ങളും അതിഭംഗിയായി പ്രസംഗിക്കുന്നതു എല്ലാ ഞായറാഴ്ചകളിലും കേൾമ്പോൾ എത്ര ഭൂഷുന്റേയും മനസ്സ് അലിയാതെ ഇരിക്കയില്ല. ബിലാത്തിയിൽ ന്യൂമാൻ എന്നോ മറ്റൊരാൾ വേരായി ഒരു പാതിരി ഉണ്ടായിരുന്നുപോൽ. അദ്ദേഹം മരിച്ചിട്ട് അധികം കാലമായിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗം കേട്ടാൽ കല്ലുകൂടി അലിയുമെന്നാണ് ആ സ്റ്റേഫിതൻ പറഞ്ഞത്. ആ വക പ്രസംഗങ്ങൾ കേൾക്കുകയും സ്തുതികളിൽ പരിഷ്കാരം എല്ലാംകൂടി ഒരുത്തന്റെ ബുദ്ധിക്ക് വകപതയും ജ്ഞാനവും ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അതവന്റെ ജന്മദോഷമെന്നു മാത്രമേ പറയാൻ ഉള്ളൂ. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരുടെ കുട്ടികൾ സ്കൂൾ വിട്ടാൽ ലോകപരിജ്ഞാനം വരുത്തേണ്ടതിന്നു തക്കതായ സമീകരണങ്ങളും കൂടി ദേശാടനത്തിന്നു അയക്കാറുണ്ടത്രെ. ഇതിനെ ഒരു ബാലന്റെ വിദ്യാഭ്യാസമെല്ലാം കഴിഞ്ഞു പോകുന്നതിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ കുറഞ്ഞൊന്നു പൂർണ്ണസൂത്രം ഉള്ളവർ എല്ലാം സൽസഹായികളായും ജ്ഞാനസ്ഥന്മാരായും ഇരിപ്പാൻ അധിക കാരണം ഉള്ളതാണ്.

മതാമലാരേയും ഈ സമ്പ്രദായത്തിൽ വളരെ നിഷ്ഠയു
യോടെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കുന്നതിനുപുറമെ അവ
ർക്കു വിവാഹാനന്തരം ഭർത്തൃശ്രേഷ്ഠ ചെയ്യേണ്ടതിനു
വേണ്ടത്തക്കതും ബാലപരിപാലനത്തിനു വേണ്ടത്തക്ക
തും ആയ എല്ലാ അറിവുകളും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കും.
ഒരു വെള്ളക്കാരൻ വിവാഹാനന്തരം ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ
ഇന്നതാണെന്നു നോക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യംകൂടി ഉണ്ടാക
യില്ല. സകലം തന്റെ ഭാര്യ കഴിക്കും. ദ്രവ്യമുള്ളവ
രാണെങ്കിൽ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ഭൃത്യന്മാരെക്കൊണ്ടു
ചെയ്യിച്ച് അറകുറവു നോക്കിക്കൊള്ളും. ഉപായക്കു
റന്മാരണെങ്കിൽ സർവ്വവും ഭാര്യക്കു വശം. ഇവക ഗുണ
ങ്ങളാണ് ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള വിദ്യാ
ഭ്യാസംകൊണ്ടു അവരുടെ സ്ത്രീകൾക്കു സിദ്ധിക്കുന്നത്.
ഇതുകൊണ്ട് ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു ഒരു വിശേഷവിധിയും
കണ്ടില്ല. ഇംഗ്ലീഷു സമ്പ്രദായങ്ങൾ അതിശയംതന്നെ
യാണ്. അതു നമ്മുടെ കൂട്ടർക്കു അത്ര ആവശ്യമായി
ട്ടു തോന്നീടും ഇല്ല. നമ്മുടെ ഇടയിൽ അനവധി പു
രുഷന്മാർ ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അ
വർ എന്തുദേശത്തിന്മേലാണ് അതിനു പഠിച്ചിട്ടു
ന്നത്. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു പഠിച്ച് അതിലുള്ള വിശേഷഗു
ണമങ്ങൾ വായിച്ചു ജ്ഞാനസ്ഥനാകേണ്ടതിന്നോ അ
തോ സർക്കാരുദ്യോഗം കിട്ടേണ്ടതിന്നോ. പുരുഷന്മാരു
ടെ സ്ഥിതിതന്നെ ഇത്ര കമ്പിളി ആയിരിക്കേ സ്ത്രീകളു
ടെ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു പഠിപ്പിക്കാനാണുള്ള ശ്രമം അതി

ലും ചിപ്പമവനല്ലെ വാടുള്ളു. നമ്മുടെ പരത്തോടി
 ക്കെട്ടിക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസംതന്നെ എന്താണ്.
 നമ്മുടെ ആൺകുട്ടികളെല്ലാംപെ നായ, പുച്ചു, കുറു
 ക്കൻ എന്നിങ്ങിനെ ആദ്യപാഠപുസ്തകം നോക്കി പഠി
 പ്പാൻ തുടങ്ങി ഭാഷാപരിഭാസം സാമാന്യം വരുത്തി
 എന്നല്ലാതെ മതാമമാക്കു സിദ്ധിച്ചവരുന്ന സദാചരയാ
 ഭ്യോസങ്ങൾ കണമെന്ന സിദ്ധിക്കേണ്ടതിന്നു തരംകിട്ടി
 ല്ല. വർത്തമാനകാലാസ്സുകൾ ധാരാളം വായിച്ചു ഇ
 പ്പോഴത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി ആരാണെന്നും ബിലാത്തി
 യിലുള്ള യോഗ്യന്മാർ ആരെല്ലാമാണെന്നും മറ്റും അ
 റിയുണ്ട്. ആചിയത്രം ഇന്നപ്രകാരമാണ് ഉണ്ടാ
 കേണ്ടത് എന്നും അറിയുമായിരിക്കാം. ഇംഗ്ലീഷുപു
 സ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു ചെള്ളുകാരുടെ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ
 താല്പര്യവും ജനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. നമ്മുടെ തറവാ
 ടുസമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് ഇവയെല്ലാംകൊണ്ടു യാതൊരു
 പ്രയോജനവും ഞാൻ നോക്കിട്ടു കാണുന്നില്ല. രാവിലെ
 ലെ ചായയും റൊട്ടിയും അവൾക്കു കൂടാതെ കഴികയി
 ല്ല. നമുക്കു വെള്ളക്കഞ്ഞിയും നെയ്യും അല്ലെ നടപ്പ്.
 കപ്പിപ്പാത്രങ്ങളല്ലാതെ അവൾക്കു വിടിക്കയില്ല. ന
 മുക്കു കിണ്ണവും കിണ്ടിയുമല്ല പരിമാറാത്തിനുള്ളത്.
 അവൾക്ക് നോം വെളിച്ചമാവുന്നതു രാവിലെ പത്തു
 മണിക്കായിരിക്കും. നമ്മുടെ മട്ടിന്ന് അതിചകുത്ത് അ
 ടിച്ചതളി മുതലായ ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ എല്ലാം കഴിയണം.
 ചാണകം കൈകൊണ്ടു തൊടാൻപോലും അവൾ മടി

ക്കും. നമുക്ക് നിലം മെഴുകാൻ അതു കൂടാതെ കഴിക
 യുമില്ല. സോപ്പുകൂടാതെ അവൾക്ക് കുളിപ്പാൻ പ്രയം
 സമായിരിക്കും. നമുക്ക് ഈങ്ങയും വാകയും മാത്രമെ
 സാധിക്കൂ. പാങ്ങോടിക്കട്ടിയുടെ ഹിതംപോലെയാവേ
 ണമെങ്കിൽ കിടപ്പിന് അറ കണ്ടു വേറെ വേണം. എ
 ശ്വതാൻ ഒരു അറ. പിന്നെ വാ ചിപ്പാൻ ഒരു അറ. സം
 സാരിപ്പാൻ ഒരു അറ. ഉടുപ്പുകൾ വെപ്പാൻ ഒരു അറ.
 ഇങ്ങിനെ അനവധി അറകൾ അപൾ ഒരുത്തിയുടെ ഉ
 പയോഗത്തിന്നുതന്നെ ചേർന്നിരിക്കും. അപ്പോൾ ഇനി
 കന്നാമത് ശ്രമിക്കേണ്ടത് പൂർപ്പിനിക്ക് കുറി താക്കു
 നാനല്ലോ. ഇങ്ങിനെ കാരോന്നായി എണ്ണിപ്പോകുൻ
 തുടങ്ങിയാൽ പലേ ദുഃഖങ്ങളും നിവൃത്തിക്കേണ്ടതു
 ണ്ടാവും. ഇതെല്ലാം നിവൃത്തിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് കുടി
 വെച്ചു പൂജിച്ചു സന്തോഷപ്പെടുത്താൻ എന്നാൽ അ
 സാധ്യമാണ്. ഞാൻ ഈ പറഞ്ഞതെല്ലാം പാങ്ങോ
 ടിക്കട്ടിയെ കണ്ടുടാജ്ജകൊണ്ടു ശകാരിക്കുകയാണെന്ന്
 അമ്മക്കു തോന്നരുത്. അപൾ കുട്ടിയിൽ എത്ര അറി
 കലം ഉള്ള ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നു. ചെട്ടക്കാൻ തേച്ചു
 പാണ്ടുപിടിക്കുക എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലുപോലെ ഒരു ഇം
 ഗ്ലീഷുഭാഷിനീമിത്തം ഇത്ര വെള്ളാക്കിത്തീർത്തു വിചാ
 രിക്കുമ്പോൾ കഷ്ടം തോന്നുന്നു. എന്റെ കാർയ്യം ഇരി
 കട്ടെ. അപൾക്ക് ഈ ജന്മത്തിൽ ഭക്തസുഖത്തോടു
 കൂടി ഇരിപ്പാൻ സാധിക്കുമെന്ന അമ്മ വിചാരിക്കുന്നു
 ണ്ടോ. അപൾക്ക് ഇതേവരെ ഉണ്ടായ പരിഷ്കരണ

പ്ലാം വെള്ളക്കാരെ പുകഴ്ത്തിട്ടും മറ്റും ഉള്ള പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നുകൊണ്ടു തന്റെ ഭക്തിയെ ആവക പുസ്തകങ്ങളിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു ഒരു വെള്ളക്കാരൻ ആയാൽ മാത്രമേ ഹിതംപോലെ ആകയുള്ളൂ. ഇംഗ്ലീഷുപുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ച് എല്ലാ സുഖങ്ങളും രസങ്ങളും ഇംഗ്ലീഷുസമ്പ്രദായത്തിലാണ് അവർ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. നമ്മുടെ സംഘം വിട്ടു വെള്ളക്കാരരുടെ സംഘത്തിൽ ചേരാനു കന്നാമതു നോം സമ്മതിക്കയില്ല. ഇനി അത് കേൾക്കാതെ ചെന്നാൽ അവർ ചേക്കാനും പ്രയാസമാണ്. അവരുടെ സമവയസ്തുകളോടുകൂടി വിനോദിപ്പാൻ അവർക്കു അസാധ്യമായിത്തീർന്നു. ഇതിനെ മനോരാജ്യം കന്ന്, അനഭവം മരണം എന്നായിവന്നാൽ മനസ്സിനു സുഖം എന്താണ്. പരവം നല്ലൊരു കട്ടി! ഒരു പ്രയോജനവും ഇല്ലാതെ ആയിത്തീർന്നു. അതെല്ലാം അവരുടെ യോഗംപോലെ വരട്ടെ. എന്നെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ട അവർക്കു മോഹം ഒരുനാളും ഇല്ലല്ലോ. അച്ഛനോടു തരംപോലെ പറഞ്ഞു ഈ ആലോചന വേണ്ടാത്തതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. ഇനി എല്ലാം അമ്മയുടെ മനസ്സുപോലെ. ഞാൻ നിങ്ങൾ മണ്ടാളും എന്തു പറഞ്ഞാലും അതുപ്രകാരം നടക്കുന്നതല്ലാതെ തട്ടിനടക്കുക ഈ ജന്മത്തിൽ ഉണ്ടാവുന്നതല്ല.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മേൽപറഞ്ഞ ആക്ഷേപങ്ങൾ കേട്ടു മാതാവ് അല്ലനേരം സ്വസ്ഥയായി ഇരു

ന്നു. പിന്നെ പടിഞ്ഞാട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ ചര
തപടിയുടെ അഴിഞ്ഞിൽ കൂടി ചന്ദ്രകിരണം അകത്തേ
ക്കു വന്നതായി കണ്ടു. ഇട്ടിച്ചിരിഅമ്മ — “അല്പ നേരം
പാതിരകഴിഞ്ഞുവോ.

അല്പകൂട്ടന്റെ മന്നത്തങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നിട്ടു നേരം
പോയ്ക്കു് അറിഞ്ഞില്ല. എന്റെ മകൻ ഇങ്ങിനെ ഉറ
ക്കൊഴിച്ചാൽ എന്തെങ്കിലും ഭീനം വിടിക്കും. വേഗം
പോയി കിടന്നുറങ്ങിക്കൊള്ളൂ.”

അമ്മ പറഞ്ഞതു കേട്ടു് പങ്ങല്ലമേനോൻ ചരതപ
ടിയിൽ നിന്നു എഴുന്നീറ്റു വാലിയക്കാരനെ വിളിച്ചു്
വെളിച്ചം കൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞു. അവൻ വന്നു
ചങ്ങലവട്ട കൂത്തി മുനിൽപിടിച്ചു നടന്നുതുടങ്ങി.
താനും പിന്നാലെ പോയി. പത്തായപ്പായുടെ മുക
ളിൽ കയറി കിടന്നു. ഇട്ടിച്ചിരിഅമ്മക്കു ആദ്യത്തിൽ
തന്റെ മകനെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിക്കു സംബന്ധം
തുടങ്ങിക്കേണം എന്നു തന്നെ ആയിരുന്നു മനോരാജ്യം.
മകൻ പറഞ്ഞതു എല്ലാം കേട്ടതിന്നു ശേഷം മുമ്പു ഉ
ണ്ടായിരുന്ന മോഹം തീരെ നശിച്ചുപോയി. താനും ഉ
ടനെ അറയിൽ പോയി വാതിൽ അടച്ചു കിടന്നു.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയുടെ പശ്ചാത്താപം

മുമ്പത്തെ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചപ്രകാരം പണ്ടുശ്ശമേരവനും അമ്മയും കൂടി പുറത്തളത്തിൽ ചാരപടിയിൽ ഇരുന്നു സംസാരിക്കുന്ന സമയം അമ്മാളു അറയുടെ വാതിലിന്റെ പിന്നിൽ നിന്നിരുന്നു. എന്തോ വല്ല സ്വകർത്തുകാര്യം ആലോചിക്കുന്നതായിരിക്കും എന്നു വിചാരിച്ച് ആദ്യം അമ്മാളു പോയി കിടന്നു. പിന്നെ കല്യാണം എന്നും മറ്റും ചിലതു കേട്ടപ്പോൾ തനിക്കു കേൾപ്പാൻ പാടില്ലാത്ത കാര്യംലോചനകളും ഇല്ലെന്നു മനസ്സിലായി. മെല്ലെ വന്നു വാതിലിന്റെ പിന്നിൽ തന്നെ നിന്നു. പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയെ കുറിച്ച് ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം തനിക്കു ബഹുരസമായി. അതിന്നു തക്കതായ കാരണവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ തിരുവോണദിവസം ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് അമ്മാളുവും അമ്മുക്കട്ടിയും വേറെ ഒന്നരണ്ടു സഖികളും കൂടി പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയുടെ വീട്ടിൽ ചെന്നു. അപ്പോൾ മൂങ്ങാണ്ടി അമ്മ തെക്കിനിത്തളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ എല്ലാവരും കൂടി അവിടെ ഇരുന്നു മുറുകി കറെ നേരം കാരേ നേരംപോക്കു പറഞ്ഞിരുന്നു. പിന്നെ അമ്മാളുവിന്റെ ശേഷകൊട്ടിക്കുളി കറണേണമെന്നു മൂക്കുണ്ടി അ

മ്മ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഭാണദിവസം ആകുകൊണ്ടു എല്ലാ
 വർഷം ഒരു ഉത്സവം തോന്നി. അമ്മാളുവിന്റെ കൈ
 കൊട്ടിക്കളിയും പാട്ടും കാണാനും കേൾക്കാനും ബഹു
 സുഖമുള്ള സമ്പ്രദായമാണ്. കളിക്കാവട്ടേ പാട്ടിന്നാവ
 ട്ടേ ഗോഷ്ടികൾ യാതൊന്നും ഇല്ല. ശബ്ദം കയീൽനാ
 ദം പോലെ ബഹുകണ്ഠാനന്ദം ഉള്ളതാണ്. രണ്ടനാഴി
 കനേരം എല്ലാവരും തെക്കിനിത്തളത്തിൽ നിന്നു കൈ
 കൊട്ടി പാടികളിച്ചു. അതെല്ലാം കഴിഞ്ഞു പുറപ്പാടാ
 യപ്പോൾ പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിയെ അന്വേഷിച്ചു. മാളികമു
 കളിൽ ആണെന്നു അറികയാൽ കുട്ടികൾ എപ്പുറവരും
 കൂടി ഒന്നായി അഹങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു മുക്തിലേക്കു ചെ
 ന്നു. അറയുടെ വാതിൽ ചാർന്നിട്ടുണ്ട്. അകത്തു നിന്നു
 ശബ്ദം ഒന്നും കേൾക്കാനും ഇല്ല. അപ്പോൾ “എന്താ
 ണ് അകത്തു ആരും ഇല്ലേ?” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു
 അമ്മാളു അകത്തേക്കു കടന്നു. ആ സമയം പറഞ്ഞോടി
 കൂട്ടി ഒരു കോച്ചിന്മേൽ ചാരിക്കിടന്ന് ലണ്ടൻ ട്രൈം
 സ് എന്ന വർത്തമാനക്കടലാസ്സ് ബഹുസമായി വാ
 യിക്കു ആയിരുന്നു. മോറോൾ സംഗതിയെപ്പറ്റി റ്റോ
 ഡ്സ്കൻ പ്രസംഗിച്ചു പ്രസംഗമായിരുന്നു. ഈ രസംവ
 ട്ടത്തിലാണ് കൂട്ടർ അകത്തേക്കു കടന്നു ശബ്ദമുണ്ടാക്കി
 യത്. കിടന്നിരുന്ന നിലയിൽ തലമാത്രം ഒന്നു തിരി
 ച്ചുനോക്കി. കൂട്ടരുടെ വരവു പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിക്കു അത്ര ര
 സമായില്ല ഒന്നാമതു മുൻകൂട്ടി അറിയുകൊടുക്കാനേയും
 താൻ ക്ഷണിക്കാനേയും ആരും മുക്തിലേക്കു ചെല്ലുന്ന

തു തനിക്കു രസമല്ല. പിന്നെ വലിച്ചു് പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു കേൾക്കുകൂടി വയ്യ. തനിക്കു വളരെ രസമായി ചിരിവരാൻ തന്നെ പ്രയാസമാണ്. അഥവാ അങ്ങിനെ അപൂർവ്വമായി വന്നാൽ പതുക്കെ ഒന്നു പുഞ്ചിരിക്കുകൊണ്ടു കൈകൾകൊണ്ടു മുഖം ഒന്നു തുടയ്ക്കും. അതുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതെ ചിരിവന്നാൽ വലഞ്ഞെ കയ്യിന്റെ മൂണ്ടാണിവിരലിന്റെ വലത്തു ഭാഗത്തു പതുക്കെ ഒന്നു കടിച്ചു കുറഞ്ഞോരുന്നേരം കീഴ്ചോട്ടുനോക്കി ഇരിക്കും. ഇതിൽ അമരാത്ത ചിരി പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിക്കു ഉണ്ടായിട്ടില്ല. താഴത്തെ തെക്കിനിത്തളത്തിൽ നിന്നുണ്ടായിരുന്ന പാട്ടും കളിയും കേട്ടു് ബുദ്ധിമുട്ടിട്ടാണ് ആ പുറത്തേക്കുള്ള വാതിൽ എല്ലാം അടച്ചിരുന്നത്. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിയുടെ നാട്ടുവും നിലയും കണ്ടു് അമ്മമുഖിനു സാമാന്യത്തിലധികം ദേഷ്യം വന്നു. എങ്കിലും മയ്യാദ ചിചാരിച്ചു് ആവക ഒന്നും പുറത്തുകാണിക്കാതെ “എന്താണമേ. താഴത്തേക്കു ഒന്നും കണ്ടില്ല. കൈകൊട്ടിക്കളിയും പാട്ടും അത്ര ചിട്ടത്തമില്ലെന്നുണ്ടോ” എന്നു ലോഗ്യമായി ചോദിച്ചു. “താഴത്തുനിന്നു കേട്ടിരുന്ന ആട്ടും വിളിയും കൊണ്ടാണോ ചോദിച്ചത്. ഞാൻ അതു * ആപ്രിക്കയിൽ നിഗ്രഹത്തിന്റെ സ്വയംഭാവം ആണോ എന്നു ഡോട്ടുചെയ്തു.” ഇതു മറുപടി കേട്ടപ്പോൾ അമ്മമുഖിന്റെ കണ്മ നിൽക്കാതെകണ്ടായി. “വെള്ളക്കാര

---

* ആപ്രിക്കാപ്രതിലുള്ള ദൃശ്യമായിക്കണ്ടതെ കളിയാണെന്നു ശങ്കിച്ചു.

ടെ മാതിരി എന്തെങ്കിലും കാരണം വെണ്ണം കൂടിക്കോ
 ത്തുവിടിച്ചു കതിച്ചു ചാടിക്കൊണ്ടു കരുമാതിരി പാട്ടും
 കളിയും ഇല്ല. അതായതോ" എന്നു അമ്മാളു പോ
 ടിച്ചു. ഈ ചോദ്യം പരിഹാസമായിട്ടാണെന്നു പാ
 ണോടിക്കുട്ടിക്കു അത്ര മനസ്സിലായില്ല. "അതുഎവിടെ
 കിടക്കുന്നു. ഇതു എവിടെ കിടക്കുന്നു" എന്നു മറുപടി പ
 റഞ്ഞു. "കുറെ ഉമ്മത്തുംകള്ളുംകൂടി കടിച്ചിട്ടാണെന്നു
 കിൽ അധികം നന്നായും ഇല്ല" എന്നും പറഞ്ഞു പ
 റത്താട്ടു കടന്നു വാതിലും ചാരി അമ്മാളുവും കൂട്ടരും
 താഴത്താട്ടു പോന്നു. അന്നു മുതൽ പാങ്ങോടിക്കുട്ടി
 എന്നു കേട്ടാൽ അമ്മാളുവിനു ദേഷ്യം വരും. അമ്മാ
 ളുവിന്റെ സാധാരണസ്വഭാവം വളരെ വിശേഷമാ
 ണ്. ആരോടും കയ്യാകാൻ പോക ഇല്ല. എന്നതന്നെ
 അല്ല വാക്കിൽ വളരെ ആരോടും വന്നുകൂടും ഉള്ള മാ
 തിരിയാണ്. വളരെ മധുരമായിട്ടേ സംസാരിക്കൂ. എ
 ന്നാൽ കുറച്ചൊരു ദുസ്വഭാവം ഉണ്ട്. പത്രാസുകാരോ
 ടു വന്നുകൊണ്ടു കരണം. തന്നെ പുല്ലിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ലേശ
 മെങ്കിലും വിശ്വാസം വന്നാൽ അവരെ കരറാക്കാൻ
 ബാഹുസമർത്ഥനാണ്. പാങ്ങോടിക്കുട്ടിയെ വേണമെ
 കിൽ കരറാക്കി കിളിവാതിലിൽ കൂടി പറപ്പിച്ചാൻ അ
 മ്മാളുവിനു ലേശം പ്രയാസമില്ല. എന്നാൽ ഇത്രമാ
 ത്രം മറുപടിയും പറഞ്ഞ് പേഗത്തിൽ പോന്നതു മ
 ററാനും അല്ല. ഒന്നാമതു അല്ലെന്റെ മരുമകളാണെന്ന
 ും സാരമുമാണ്. രണ്ടാമതു തന്റെ

ജ്യേഷ്ഠൻ സംഖ്യ സംതൃപ്തൻ ഭവമുണ്ടെന്നു സ്വകാര്യമായി താൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അമ്മാളുവിനു പങ്ങളുമേനവൻ എന്നു വെച്ചാൽ ജീവനിൽ മീതെയാണ്. ജ്യേഷ്ഠനു വേണ്ടി സംശയം കൂടാതെ ജീവനെക്കൂടി ഉപേക്ഷിച്ചാൻ ഒരുക്കമുള്ള പളാകയാൽ — ജീവനിൽ മീതെ എന്നുതന്നെ പറയണം — പങ്ങളുമേനോന്റെ അഭിപ്രായം കേട്ടപ്പോൾ അമ്മാളുവിനു മനസ്സിലുണ്ടായ സുഖം തോന്നി. പിറേ ദിവസം രാവിലെ എഴുന്നീറ്റു കളിയും ഭക്ഷണവും കഴിച്ചു. താനും അനുജത്തിയും കൂടി അങ്ങുചിട്ടിൽ പോയി വിചാരങ്ങളെല്ലാം തന്റെ സവികളായ പാദങ്ങളിൽ മുതലായവോടു പറഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ രണ്ടുദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഈ വർത്തമാനം നാട്ടിലെല്ലാം പ്രസുഖമായി.

ഒരു ദിവസം പറഞ്ഞോടിക്കൂടിയും മാതാവും കൂടി പൂമുഖത്തു കാറ്റുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ പറഞ്ഞോടിക്കൂടിയുടെ ദാസിയും കൂട്ടത്തിൽ വന്നുകൂടി ഭാരോ നാട്ടുവർത്തമാനങ്ങൾ പറയുന്ന ഇടയിൽ ഉണ്ടായ സംഭാഷണമാണിത്: —

ദാസി — “കേട്ടില്ലേ വർത്തമാനം. മരണവും പങ്ങളുമേനോന്റെ പുറമെ അടിയന്തിരം ആണുപോൽ.”

പറഞ്ഞോടിക്കൂടി — “ഏതു പങ്ങളുമേനോൻ.”

ദാസി — “വലിയ എഴുമാനന്റെ മകൻ ഇല്ലേ? പങ്ങളുമേനോൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ”

ഇതു കേട്ട സമയം പാദങ്ങളോടുകൂടിയ ഏകാന്ത
 നില്പാത്ത ഒരു മനസ്സോടേ ഉണ്ടായി. പണ്ടുതന്നെ
 വൻ തന്നെ കണ്ട ഭൂമിച്ച് മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി വശായിരി
 കുന്നു എന്നും മറ്റും ആണ് താൻ മുൻപു ധരിച്ചിട്ടുള്ള
 ത്. ഈ വർത്തമാനം കേട്ടതിനു ശേഷം ഒരു ഭാവപ്രക
 രം ഉണ്ടായി. എങ്കിലും അതിനെ മറച്ചുവെച്ചു ഈ വി
 ധം പിന്നെയും ചോദിച്ചു.

പ—“എവിടെ എന്നാണ് കേട്ടത്?”

മാസി—“മേലെ പോയിൽ അമ്മുക്കുട്ടി അമ്മയാണത്രേ.”

ഈ സ്ത്രീയെ പാദങ്ങളോടുകൂടി നല്ലവണ്ണം അറി
 യും കണ്ടാൽ അതിസുന്ദരിയും ബുദ്ധിഗുണം ഉള്ളവളും
 ആണ്. ഇംഗ്ലീഷുകാരി അല്ലാത്തതിനാൽ പാദങ്ങളോ
 ടുകൂടിയ പുള്ളുമുണ്ടെങ്കിലും നാട്ടുകാരുടെ അഭിപ്രായ
 ത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീരത്നം തന്നെയാണ്.

പണ്ടുതന്നെ അമ്മുണ്ണിയോടു സംവാസം തു
 തുടങ്ങുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ അകാരണമായി ഒരു സു
 വക്കുട്ട പാദങ്ങളോടുകൂടിയ തോന്നി. അതുപരമം ത
 നെൻ വിശ്വാസം വേറെ ഒരു വിധത്തിലായിരുന്നു.
 താൻ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരി ആകയാൽ ആ നാട്ടിലുള്ള
 യുവക്കന്മാരെല്ലാം തന്നെ ഭൂതന്മാരാവാൻ സദാഭി
 കാതുനില്ക്കുന്നവരാണ്. പണ്ടുതന്നെ കലശലാ
 യി ഭൂമിച്ച് അല്ലുന്നോടു സങ്കടം പറകയാലാണ് ക
 ണ്പമേനോൻ അമ്മയോടു ചില കാര്യങ്ങൾ ആലോ
 ചിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇവിടുള്ള എല്ലാം ആണ്

വേണം. ഇവരുടെ ചിരിയിൽ കൂടി പറഞ്ഞോടമരാരൊ
 തമിച്ച് താൻ മദിരാശിക്കു പോകും. അപ്പോൾ കുഞ്ഞു
 കൈതൊ കണ്ട് എല്ലാവരും മിഴിച്ച് തുറിച്ചുനോക്കി
 കൊണ്ടു നില്ക്കും. പെണ്ണമ്മേനോന്നു അന്നുമുതൽക്കു
 കുമളാതു വിടിച്ച് ആരോടും മിണ്ടാതെ കാശിക്കു ചാ
 ടിപ്പാകും. വേറെ ചിലർ താൻ നടന്ന വഴിയിലെ മ
 ണ്ണെല്ലാം വാരി എടുത്തു മേൽ പൂശിത്തുടങ്ങും. പിന്നെ
 തന്റെ പേരു വിളിച്ച് വാടി ചാടിക്കളിച്ചുതുടങ്ങും.
 എന്നുവേണ്ട താൻ ഈ നാടുവിട്ടു മദിരാശിക്കു പോ
 യാൽ പിന്നെ ഈ നാടു നില്ക്കു ചിലട്ടണമായി തീരും.
 ഈവക മനോരമ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെത്താൻ പുക
 ക്കി കാലക്കേപം ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ നാടുകാരുടെ യ
 മാതൃമായ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിക്കു നിശ്ചയം
 ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പരമാർത്ഥത്തിൽ ആ ദിക്കുകാക്കു
 ല്ലാം പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടിയെ ഒരു പുച്ഛമാണ് ഉണ്ടായിര
 നത്. അച്ഛൻ തമ്മിൽ പറയുമ്പോൾ “മതാമ സാ
 സ്ത്വ്” എന്നു അവളെ വിളിച്ചുവരുമാറുള്ളു. ദാസിയുടെ
 വാക്കു കേട്ടു മൂക്കൊണ്ടിരുമ്മിക്കും ആശ്ചര്യം തോന്നി.

മൂക്കൊണ്ടി അമ്മ— “പെണ്ണമ്മേനവന്റെ സംബന്ധം
 കണ്ടപ്പോഴന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടിയെ, അതൊ
 സ്വകാര്യംലോചനയാ - എങ്ങിനെ എന്നാണ് കേ
 ടത്”.

ദാസി— “നാടുകാർ പറയുന്നത് ഒരിക്കലും വ്യാപസി
 പ്ലാൻ വാടില്ല. ഞാൻ ഇന്നലെ കളിപ്പാൻ അന്ന

ലക്ഷ്മത്തിൽ പോയിരുന്നു. അവിടെവെച്ചു പെണ്ണുങ്ങൾ തമ്മിൽ പറഞ്ഞു പരിചരിക്കുന്നുതാണ്. ഞാൻ കേട്ടത്. അതൊക്കെ എനിക്ക് പറയമല്ല എന്റെ ഇഷ്ടം”.

മു — “എങ്കിലും കേൾക്കട്ടെ”

ദാസി — “ആളുകൾക്കു ഇന്നത്തെ പറയാവുന്നതൊന്നും നോക്കിൻ. പെണ്ണുങ്ങൾക്കു ഇത്തിരി ഭേദമായിട്ട് ഭക്തിയിലെ കണ്ടാൽ അവളെക്കൊണ്ടു ഇന്നത്തെ പെണ്ണും പുലയാട്ടും പറയാവുന്നതൊന്നും. ഈ നാട്ടിൽ പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി അമ്മയെക്കൊണ്ടു പറയുന്നതു കേട്ടാൽ ചിരിക്കു കത്താൻ തോന്നും. എനിക്കു ഇങ്ങനെയൊന്നും കേട്ടപ്പഴക്കു ദേഷ്യം വന്നു. ഒന്നും മിന്നാതെ കളിച്ചു ഞാൻ മുഖിൽ ചോന്നു”.

മു — “നീ ചോദിച്ചതിനല്ലെ മറുപടി പറയേണ്ടത്. അവരു എന്തല്ലാമാണ് പറഞ്ഞത് അതു പറ”

ദാസി — “എന്താദോക്കിൻ. തോന്നാസം പറയുന്നല്ലാതെ മറ്റു വല്ലതും ഉണ്ടോ. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി അമ്മ മതാമ സായുണയെത്ര. ബിലാത്തിയിൽനിന്നു ഒരു സായു കെട്ടാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടുപോൽ. പണ്ടല്ല മേനവൻ പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി അമ്മ എന്നു കേട്ടാൽ അത്തംചതുർമ്മി ആണെന്നുപോൾ. അതുകൊണ്ടാണത്രെ വേറെ സംബന്ധം നിശ്ചയിച്ചത്”.

മു — “പണ്ടല്ലമേനോൻ ആരോടാണ് പറഞ്ഞത്.

എന്തൊക്കെയാണ് പറഞ്ഞത്. - അതു വല്ലതും പറയുന്നതു കേട്ടുവോ”.

ദാസി - “എനിക്ക് ശ്ലീ കക്കെ മരണമുണ്ടായി. അവരെ കണ്ടു കൂടി നല്ലനാഴികനേരം വിസ്മയിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു. പണ്ടുശ്ലീമനോടു സംബന്ധം തുടങ്ങാൻ അവരുടെ അമ്മപറഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കവളെ വേണ്ട വേണ്ട എന്ന് പറഞ്ഞുവോൾ. പിന്നെ എന്തൊക്കെയാണ്. തുണക്കാരത്തിയാണ്. അധികപ്രസംഗിയാണ്. ചേട്ടയാണ്. തറവാട്ടിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് നന്നല്ല. ഇങ്ങനെയൊക്കെ വളരെ ചീത്തയും പറഞ്ഞുവത്രെ. വലിയ മൂപ്പരോടു ഇതൊക്കെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടത്രെ ഇല്ലാത്തതെ സംബന്ധം ഉറച്ചത്. ആയമ്മുടെ ഭാഗ്യം എന്നേ പറയാനുള്ളൂ. പെണ്ണുങ്ങളുടെ ഭാഗ്യം പെരുവഴിയിൽ - എന്നല്ലേ പഴഞ്ചൊല്ല്. ഞാൻ ആയമ്മേ മുമ്പ് കണ്ടിട്ടില്ല. നല്ല അനികലം കള്ള ഒരു കുട്ടിയാണത്രെ. അതും ഈ കൂട്ടത്തിൽ പറയുന്നതു കേട്ടു”.

പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇത്രത്തോളം ശ്രദ്ധവെച്ചു കേട്ടു. ദാസിയുടെ വാക്കു അന്യോന്യം ഘടിക്കാതെയും വാലും തലയും ഇല്ലാതെയും ആയിരുന്നതിനാൽ കള്ളത്തിൻകരയിൽ വെച്ചുണ്ടായ സംവാദം മുഴുവനും ശ്രദ്ധിച്ചാൻ സാധിച്ചില്ല എങ്കിലും തന്നെക്കുറിച്ചു താൻ വിചാരിച്ചിരുന്ന പ്രകാരം ഒരു ബഹുമാനം നാട്ടുകാർക്കു ഇല്ല എന്നും തന്റെ അമ്മാമൻ മകനെക്കൊണ്ട് തനിക്കു സംബ

സം തുടങ്ങിക്കേണമെന്നുണ്ടായിരുന്ന ആലോചന അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തംപോലാലതെ മാത്രമല്ലാതെ പങ്ങക്കുമേനമന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം അല്ലായിരുന്നുവെന്നും വ്യക്തമായി മനസ്സിലായി. ആ ഒരു ജ്ഞാനം തന്റെ മമ്ബങ്ങളെല്ലാം ഭേദിക്കുന്ന ഒരു ശരം ഏറ്റവേറേലാലൊ മാറിൽ തരച്ചു. അതിയായ ഈർപ്പതയും വ്യസനവും അസൂയയും എടകലന് മനസ്സിൽ കിടന്നു തിങ്ങിവിടാൻതുടങ്ങി. പെട്ടെന്ന് ഏഴുനീറം ഒന്നും മിണ്ടാതെ കണ്ടു മാളികമുകളിലേക്കു വേഗംപോയി ഒരു കോച്ചുകുട്ടിയിനേൽകിടന്നു. അതുവരെക്കും തന്നോളം ഭാഗ്യവതിയായി ഈ തറ പാട്ടിൽ ആരാണ് ഉള്ളത് എന്നുണ്ടായിരുന്ന ശവ് തീരെ നശിച്ചു തന്നോളം നിർഭാഗ്യവതിയായി ആരും ഇല്ലെന്നു ശങ്കിപ്പാൻ തുടങ്ങി. നാട്ടുകാർക്കു എല്ലാം പരിഹാസപരത്രമായി ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു പ്രയോജനം എന്തെന്നുകൂടി വിചാരം തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ നഷ്ടമനോരഥയായി വിന്നചേതസയായി അസ്വസ്ഥഊദയയായി കിടന്നു പശ്ചാത്തപിക്കുമ്പോൾ കണ്ടപ്പമേനോൻ തന്റെ അമ്മയെ പൂമുഖത്തെക്കു വിളിക്കുന്നതുകേട്ടു. തന്റെ കാർഷ്വത്തെപ്പറ്റി വല്ലതും പറയാൻ ആയിരിക്കുമെന്നുവിചാരിച്ചു കോണിക്കലോളം വന്നു അവിടെ നിന്നു. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു മൂക്കാണ്ടിഅമ്മ മുകളിലേക്കു വരുന്നതു കണ്ടു.

പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടി— “അമ്മാമൻ എന്തിനാണ് അമ്മയെ വിളിച്ചത്”.

മുക്കുണ്ടിഅമ്മ--“വിശേഷിച്ചു് ഒന്നും ഇല്ല. ഇന്നാളു
ത്തെ കാളും പറയാനാണ് വിളിച്ചത്”.

പ--“എന്തെല്ലാമാണ് പറഞ്ഞത്”.

മു--“ദാസി കാളി പറഞ്ഞതെല്ലാം നേരാണെന്നു തോ
ന്നുന്നു. ജ്യേഷ്ഠൻ അത്രക്കു് ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. അപ്പ
ക്കുട്ടനു് അവന്റെ തറവാട്ടുകാർ വേറെ സംബന്ധം
ഉറച്ചു എന്നുമാത്രമെ പറഞ്ഞൊള്ളു്”.

പ--“നിങ്ങൾ അപ്പോൾ വല്ലതും മറുവടി പറഞ്ഞു
വെ”.

മു--“അതെന്തെ ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ ഉറച്ചത്. മുഖു്
ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞത് വേണ്ടെന്നുവെക്കുൻ വിശേഷ
കാരണം വല്ലതും ഉണ്ടായെ എന്നു ഞാൻ ചോദി
ച്ചപ്പോൾ അപ്പക്കുട്ടനു അതിന്മേൽ അത്ര സമ്മതം
കണ്ടില്ല. പിന്നെ ഹേമീച്ചുപറഞ്ഞാൽ കേൾക്കമാ
യിരിക്കും. അത് അവസാനം തുന്വില്ലാതെ ആവുമെ
ന്നുവെച്ചു ഞാൻ തടസ്സം ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. എ
ന്നാണ് മറുവടിപറഞ്ഞത്. പിന്നെ ആ കാളുത്തെ
പറ്റി ജ്യേഷ്ഠൻ ഒന്നുംതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ല”.

പ--“അമ്മ എനിക്കു ഇന്ന് അത്താഴം ആവശ്യ
മില്ല. നിങ്ങൾ പോയി ഉറങ്ങുകഴിക്ക. എനിക്ക് ഒരു
കോപ്പു സീ മാത്രം ദാസിപക്കൽ അയച്ചേക്കിൻ”.

എന്നു പറഞ്ഞു പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി അറയിലേക്കു
പോയി. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ
അതിന്നു മറുത്തുപറയുന്നത് അവൾക്കു് രസമില്ലെന്നു

മൂക്കോണ്ടി അമ്മക്കു വരിചയജ്ഞാനം ഉള്ളതുകൊണ്ടു
ഭക്ഷണം ചേർന്നു ചെച്ചതിനുള്ള കാരണം അറിവാൻ
മോഹം ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും മകളെ ഉള്ള ഭയ
ത്താൽ ഒന്നും ചോദിക്കാതെ എല്ലിച്ചയച്ചപ്രകാരമെ
ല്ലാം നടന്നു.

പത്രം ൧൦൦ അദ്ധ്യായം.

അവസരം.

കമ്പതാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചപ്രകാരം
നമ്മുടെ മാരാഭവകീൽ തീവണ്ടിപ്പോഷണിൽ വന്ന് കരു
ഒന്നാംക്ലാസ്സുകാരൻ വാങ്ങി വണ്ടിയിൽ കയറി. താൻ
നാട്ടിൽ എത്തുന്നതിന്നു മുമ്പായി കണ്ടപ്പമേനവനും
കൂട്ടരും തന്റെ പ്രാണപ്രിയയെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചു എന്നെ
ല്ലാം കരിമാലികളാണ് ഉണ്ടാക്കിത്തീർന്നത് എന്നു
അലോചിച്ചു മനസ്സെല്ലാം പൂണ്ണമായി തീർന്നതിനാൽ
ചിന്താഗ്രസ്തനായിത്തന്നെ വന്നിട്ടു. പിന്നെ മനസ്സിനെ
വിനോദിപ്പിക്കേണ്ടതിന്നു മെല്ലമെല്ല മൂളിപ്പാട്ടു പാ
ടാൻ തുടങ്ങി. പരങ്ങോടമാരാൾ വകീൽ സംഗീത
ത്തിൽ അതി വാസനയുള്ള ഒരു ദേഹമാണ്. സംഗീത
ത്തിലുള്ള ലയംകൊണ്ടു കാലദേശാവസ്ഥ മരണം അ
തിൽതന്നെ ഏകാഗ്രചിത്തനായി ലയിച്ചിരുന്നുവേറെ.
താൻ കയറീട്ടുള്ള വണ്ടി ബകളൂക്ക് നേരെ പോകുന്ന
തുകയാൽ വഴി രണ്ടായി പിരിയുന്ന സ്റ്റേഷനിൽനിന്നു

അതു മാറി കൂട്ടിക്കെട്ടി എങ്കിലും നമ്മുടെ വക്കീല്
 സാഹിത്യരസംകൊണ്ടു ഒന്നു അറിഞ്ഞില്ല. നേരം അ
 ഭാവായച്ചേറ്റു ഉറക്കുവന്നു കിടന്നുറങ്ങി. പിറ്റേ
 ദിവസം രാവിലെ ഉണന്നു പുറത്തോട്ടു നോക്കുന്നേരം
 ഒരു പരിചയം ഇല്ലാത്ത നാടുപോലെ തോന്നി. ചില
 സ്റ്റേഷനിൽ വണ്ടിനിന്നു പേർ വിളിച്ചുപറയുന്നതെല്ലാം
 പുതുപേരായി തോന്നി. സംശയം തീർക്കുനടന്നു വല്ല
 വരോടും ചോദിച്ചുകഴയാമെന്നുവെച്ചാൽ പരിചയക്കാര
 െ ആരെയും കാണാനും ഇല്ല. പരിചയമില്ലാത്ത പ
 രോടു ഒരു സ്റ്റേമിതൻമുഖേന അല്ലാതെ ബീ. എൽ.
 പരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുശേഷം താൻ സംസാരിക്കാമില്ല.
 അതുകൊണ്ട് ആരോടു ചോദിച്ചാനും തമാശയാക്കി
 നാൽ വരുന്നതും വാങ്ങി എന്നു നിശ്ചയിച്ചു ചെയ്തപ്പോ
 ടെ ഇരുന്നു. അവസാനം ഒരു പരിചയ സ്റ്റേഷനിൽ വ
 ണ്ടി നിന്നു. ബങ്കളൂർ, ബങ്കളൂർ, എന്നുവിളിച്ചുപറയുന്നതു
 കേട്ടു. കാൽമെല്ലാം മറസ്സിലായി. പാടോടൊരൊ
 ഒരു ഘനവാനുകയാൽ തനിക്കു വന്ന അബദ്ധം പുറ
 ത്താക്കാതെ സ്റ്റേഷൻമാസ്റ്ററെ വിളിച്ചു നിരക്കപ്രകാര
 മുളള കൂലി മുഴുവനും കൊടുത്തു പുറത്തിറങ്ങി ഒരു കോ
 ചുവണ്ടിവിടിച്ചു നഗരം കാണേണ്ടതിന്നു പോയി.
 പല ദിക്കുകളിലും സഞ്ചരിച്ചു അവസാനത്തിൽ മൃഗ
 ശാലയിൽചെന്നു. ആ സമയത്തു അവിടെ കൂട്ടിൽ ഇട്ടി
 രുന്ന രണ്ടു സിംഹങ്ങൾ കടിപിണഞ്ഞു കൂടുപൊളിച്ചു
 പുറത്തേക്കു ചാടിയിരുന്നതിനാൽ നാട്ടുകാരായ കുറുപ്പി

ജനങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ടു അങ്ങമിങ്ങും ഭാടികളിക്കുക ആയി
 രുന്നു. മാരാഠ് വക്കീൽ യാതൊരു ഭയവും കൂടാതെ നേരി
 ട്ടുചെന്നു തന്റെ കോട്ടകുപ്പായക്കീശയിൽ ഉണ്ടായി
 രുന്ന റിപാർട്ടർത്തോക്ക് എടുത്തു രണ്ടു സിംഹങ്ങളേ
 യും കരോ വെടിവെച്ചു കൊന്നുകളഞ്ഞു. അതുനിമി
 ത്തം മൈസൂർ രാജാവായി സ്റ്റേഫം സംഭവിക്കയാൽ
 രാജാവിന്റെ അരമനയിൽ രണ്ടുതന്നെ ദിവസം സുഖമാ
 യി താമസിച്ചു മടങ്ങിപ്പോന്നു. പിറ്റേദിവസം വയി
 നേരം നാട്ടിൽ എത്തി. നേരം അസുഖമായി എങ്കി
 ലും കാണിനേരം താമസിയാതെ പരിക്കൻപാച്ചലിൽ
 ഭവനത്തിലേക്കു നേരെ പോയി. വഴിയിൽവെച്ച് ആ
 ദിക്കിലെ പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ ചാത്തുനായായി
 കണ്ടുമുട്ടി അദ്ദേഹത്തെയും ഭയമിച്ചുകൂട്ടി. അല്പരാത്രിക
 തന്റെ പ്രിയയായ പാർട്ടിസിപ്പിളയുടെ ഭവനത്തിൽ
 എത്തി. പടിവാതൽ കടന്നുപെട്ടുപോയി തെക്കെ
 ചുമരുകൾ നാശിച്ചുകൊടുത്തു പാറിനില്ക്കുന്നതുകൊണ്ടു
 തോന്നി. കൂട്ടരുടെ വരവുകണ്ടു അപർ ഭാടികളാവാൻ
 ശ്രമിക്കുന്നതിനെ അറിഞ്ഞു വക്കീലും ഇൻസ്പെക്ടറും
 പോലീസുകാരുംകൂടി പിന്നാലെ ഭാടിച്ചെന്നു എല്ലാവ
 രേയും പിടിച്ചു. പോലീസുകാരെ കയ്യിൽ ഛായ്യാടുന്നോ
 യിരുന്ന കയ്യാമങ്ങളെക്കൊണ്ട് ബന്ധനാവസ്ഥ ചെയ്തു
 എല്ലാവരെയും മുററത്തുകൊണ്ടുപന്നു നിന്നി. മാരാഠ്
 വക്കീൽ അകത്തേക്കു വിളിച്ചു. കച്ചകേട്ടു ആളെ അറി
 ഞ്ഞു മൂക്കൊണ്ടി അമ്മ കര വിളിക്കു എടുത്തു താഴെത്തി

ഞിവന്നു ഹാതിൽതുറന്നു മിറത്തേക്കു നോക്കുമ്പോൾ
 അധികജനം നില്ക്കുന്നതുകണ്ട് ഭയത്തോടെ വാതിൽ
 അടപ്പാൻ തുടങ്ങി. മൃകാണ്ടി അമ്മയുടെ ഭയം മാറാൻ
 മനസ്സിലായി. താൻ വേഗം ചെളിച്ചത്തേക്കുവിന്നു വിച
 രങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞു. അതിനാൽ മനസ്സമാധാനവും
 വന്നു. കള്ളന്മാർ അന്നത്തെദിവസം ജലപാനംചേർച്ചും
 ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു അറികയാൽ മൃകാണ്ടി അമ്മക്കു അതി
 യായ സങ്കടം തോന്നുകകൊണ്ട് ഉടനെ അകത്തു
 പോയി കരച്ചെട്ടി ബിസ്കോത്തും എല്ലാവർക്കും വെച്ചേറെ
 കരരെ കോപ്പു ചെയ്തും കൊണ്ടന്നു കൊടുത്തു. ഇൻ
 സ്സെട്ടയും കനിഷ്ടുമ്പോൾമാരും പോയതിന്നുശേഷം മാറാ
 ര് വകിൽ ബലപ്പെട്ടു കളിയും ഭക്ഷണവും കഴിച്ചു
 മാളികമുകളിലേക്കു ചെന്നു. നേരം അസമയമായതി
 നാൽ പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയെ കണ്ട് സംസാരിപ്പാൻ തര
 മാവാതെ മടങ്ങിപ്പോന്നു. പൂമുഖത്തുവന്ന് മന്ദബുദ്ധി
 യായി നില്ക്കുമ്പോൾ പത്തായപ്പുരമാളികയിൽ കിട
 പ്പാൻ വിരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വാലിയക്കാരൻ വന്നു അറി
 യിച്ചു. പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയുടെ വർത്തമാനം അറിയാ
 ഞ്ഞിട്ടു എല്ലാം കൂടി ഒരു സഞ്ചാരമായിരുന്നതിനാൽ
 ഉറങ്ങേണ്ടതിന്നു അപ്പോൾ തനിക്കു ലേശമെങ്കിലും മന
 സ്സ് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വാലിയക്കാരനോടു വർത്തമാനം
 ചോദിച്ചാലോ എന്നു ഒരിക്കൽ തോന്നി. അതുനിമിത്തം
 ഉണ്ടാവുന്ന ഘനക്ഷയം വിചാരിച്ച് അപ്പോൾതന്നെ
 വേണ്ട എന്നും ചെച്ചു. മനസ്സിന് സമാധാനം വരാതെ

തിനാൽ പിന്നെയും മോഹം ആവർത്തിച്ചു തുടങ്ങി. ഒടുവിൽ “ഇവിടെ പുറമെ വല്ലവരും ഉണ്ടോ” എന്നുമാത്രം അവനോടു ചോദിച്ചു. “പുറമെ എന്നു പറയാൻ തക്കവണ്ണം ആരും ഇല്ലെങ്കിലും എഴുമാനന്റെ മകൻ പങ്ങല്ലമേനോനെജമാനൻ വന്നിട്ടുണ്ട്” എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ആ വാക്കു പറഞ്ഞോടമാരാരുടെ മനസ്സിനെ ഒരു ശല്യമായിട്ട് ഭേദിപ്പാൻ തുടങ്ങി. ഉടനെ പോയി തനിക്കു വിരിച്ച തെയ്യാറാക്കിയ കട്ടിന്മേൽ ചെന്നു കിടന്നു ഈ വിധം വിചാരം തുടങ്ങി.

ഞാൻ ചോദിച്ചു വാക്കിന്റെ അർത്ഥം മുഴുവനും മനസ്സിലാക്കിട്ടോ അവൻ മറുപടി പറഞ്ഞത്. അതോ എന്നോ ചിലത് പറഞ്ഞു എന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്നുണ്ടോ. അങ്ങിനെ ആവാൻ പാടില്ല. ചോദ്യത്തിനു ശരിയായ മറുപടിയാണല്ലോ പറഞ്ഞത്. എന്റെ ചോദ്യം പുറമെ വല്ലവരും ഉണ്ടോ എന്നാണു. പങ്ങല്ലമേനോൻ ഉണ്ടു എന്നല്ലേ മറുപടി പറയേണ്ടത്. അങ്ങിനെയല്ലല്ലോ പറഞ്ഞത്. “പുറമെ എന്നു പറയാൻ തക്കവണ്ണം ആരും ഇല്ലെങ്കിലും” എന്നുകൂടി ചേർത്തതിന്നു എന്തെങ്കിലും ഒരു വിശേഷവിധി അർത്ഥം ഉണ്ടായിരിക്കണം. പറഞ്ഞോടിക്കട്ടിയുടെ പുടമുറി കേട്ടു തുപോലെ എല്ലാം നടന്നിരിക്കും എന്നുണ്ടോ. എന്നാൽ പിന്നെ പങ്ങല്ലമേനോൻ പുറമെ ഒരുത്തനാവാൻ പാടില്ലല്ലോ. ഹെ. അതാവൻ പാടില്ല. മലയാളികളുടെ സംബന്ധം വിവാഹരീതിയിൽ അല്ലെ

ന്നും അതു ഭരണവിധം വ്യഭിചാരസമ്പ്രദായമാണെന്നും മെയിൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് പുസ്തകത്തിൽ വെളിവാറി പരഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ പത്മശ്ശേനവനെ പുറമെ ഉള്ളവൻ എന്നു മാത്രമേ വിചാരിപ്പാൻ പാടുള്ളൂ. പിന്നെ അവൻ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം എന്തായിരിക്കുമല്ല. ഇല്ല. ഞാൻ വിചാരിച്ച അർത്ഥം ശുദ്ധമേ അബദ്ധമാണ്. എടയിൽ ഒന്നു രണ്ടു അക്ഷരം വിട്ടുപോയതിനാൽ അർത്ഥത്തിന്നു ബഹു അന്തരം വന്നുപോയി. പുറമെ എന്നു പറയാൻ തക്കവണ്ണം ആരും ഇല്ലെങ്കിലും എന്നതിൽ ആരും ഇല്ല എന്നുള്ളടത്തോളമെ അർത്ഥം ആലോചിച്ചതുളളൂ. എങ്കിലും 'എന്ന' രണ്ടു അക്ഷരത്തിന്റെ അർത്ഥം തീരെ വിട്ടുപോയി. ആ രണ്ടു അക്ഷരം കൂട്ടുമ്പോൾ പത്മശ്ശേനോൻ പുറമെ ഉള്ളവനാണെന്നു അർത്ഥം ജനിക്കുന്നുണ്ട്. പത്മശ്ശേനോൻ സംബന്ധം തുടങ്ങിയില്ല തീർച്ച തന്നെ. ഞാൻ വെറുതെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു കേൾക്കേണ്ട ദുരാരാധന ചെയ്യുവോയതു കഷ്ടതന്നെ. പറഞ്ഞോടിക്കൂട്ടി നാധാരണ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ അത്ര കഥയില്ലാത്തവരോ. അവരുടെ മനോഭയത്തുടനും ബുദ്ധിഗാഢീയുടനും എവിടെ. എന്റെ ഈ കത്സിതാലോചന എവിടെ. അവർ 'ടോംജോൺസ്' എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് നോവൽ പുസ്തകം വായിച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ഒരു ദിവസം ഞാനായി കരോന്ന സംസാരിക്കുമ്പോൾ ആ പുസ്തകത്തിലെ നായികയായ "സോഫിയവെസ്റ്റർൻ" അവരുടെ പിതാവിന്റെ

ന്യായമായ ശാസനയെ അഗണ്യമാക്കി താൻ സ്നേഹിച്ച പുരുഷൻ ഒരു നിസ്സാരനാണെങ്കിലും അവനെ ക്രമിച്ചു നാടും വീടും ധനവും മറ്റു സർവ്വസ്വവും ഉപേക്ഷിച്ചു അവന്റെ പിന്നാലെ ചാടി പോയത് വളരെ ഉചിതമായി എന്നു പിന്നേയും പിന്നേയും ആവർത്തിച്ചു എന്നോടു പറഞ്ഞത് ഞാൻ മറന്നിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു കണ്ടപ്പമേനോൻ ഒരു സമയം നിർബ്ബന്ധിച്ചിരുന്നാൽ തന്നെ അവർ ഞാനുള്ളടത്തേക്കു ചാടിപ്പോകുന്നതല്ലാതെ ഒരിക്കലും വഴിപ്പെടുന്നവർ അല്ല.

വരലിയക്കാരൻ പറഞ്ഞതു കണ്ടുകൂടി കാത്തുനോക്കട്ടെ. പുറമെ എന്നു പറയാൻ തക്കവണ്ണം ആരും ഇല്ലെങ്കിലും പാങ്ങുളമേനോൻ ഉണ്ടു്. ആരും ഇല്ലെങ്കിലും പാങ്ങുളമേനോൻ. ആയി. അതും വിചാരിച്ചതുപോലെ അല്ല. പാങ്ങുളമേനോൻ പുറമെ ഉള്ളവനാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിട്ടല്ല പറഞ്ഞത്. അങ്ങിനെ ആണെങ്കിൽ പുറമെ പാങ്ങുളമേനോൻ ഉണ്ടു എന്നു സ്പഷ്ടമായി പറയരുതെ. എന്നാൽ പാങ്ങുളമേനോൻ പുറമെ ഉള്ളവൻ അല്ല എന്നു വ്യക്തമായോ. 'ഇല്ലെങ്കിലും' എന്ന പ്രയോഗംകൊണ്ടു അതും സ്പഷ്ടമായില. ഒരു സന്ദിഗ്ദ്ധസ്ഥിതിയിലാണു പ്രയോഗം. ആ ശെരി. ശെരി. അതും മനസ്സിലായി. മലയാളി വിവാഹത്തിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തതിന്നു ശേഷം രണ്ടുകക്ഷികളായി തീർന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചിലർ നായന്മാർക്കു വിവാഹം ഉണ്ടെന്നും ചിലർ ഇല്ലെന്നും ഉള്ള തർക്കാനിമിത്തം ഒരു കമീഷൻ

പുരപ്പെട്ട തെളിവ് എടുത്തു പോയതല്ലാതെ ഒന്നും ഇതു
 വരക്കും തീർച്ചയായിട്ടില്ല. വിവരം ഉണ്ടെന്നു തീർച്ച
 യായാൽ പണ്ടുതന്നെ പുരമെ ഉള്ളുപറല്ല. ഇല്ലെ
 ന്നാണു തീർച്ച എങ്കിൽ ഇനി ഉണ്ടാവുന്നവരക്കും പുര
 മെ ഉള്ളവനായിരിക്കാതെ പാടുള്ളു. രണ്ടാലൊന്നു തീ
 ര്പ്പെടുത്തുവാനും സന്ദിഗ്ദ്ധസ്ഥിതിയിൽ വെക്കുന്നതാ
 ണു ഉത്തമം. ബഹുമാനപ്പെട്ട ശങ്കരൻനായർ ഈമാ
 രണം ഉണ്ടാക്കി തീർത്തിനാലാണു അവൻ രണ്ടും അ
 ല്ലാത്ത സ്ഥിതിയായി പറഞ്ഞത്. സംബന്ധം കഴി
 ഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. സംശയം ഇല്ല. ഞാൻ വെറുതെ
 ഈ വഴിയൊക്കെ ബുദ്ധിമുട്ടി വന്നു. പാങ്ങോടിക്കൂട്ടി അ
 ണിനെ ചൊല്ലാം. എഴുത്തു കണ്ട ഉടനെ ഇങ്ങോട്ടു വ
 ന്നാൽ എന്റെ കൈമീച്ചു മദിരാശിക്കു പോരാമെന്നു തീ
 ര്പ്പായും എഴുതിയിരുന്നുവെല്ലോ. പിന്നെ ഈവിധം
 ചെയ്തതു ബഹു കഠിനമായി. ഈ വകക്കു വേണ്ടതുണ്ട്.
 എന്നോടു ചെയ്തു വാശത്തം ഒരു പുത്തിയായ കരാറു
 തന്നെയാണ്. എഴുത്തു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ട്.
 ഇത്ര ബഹുമാനമില്ലാതെ എന്നെ അവമാനിച്ചു ഒരു
 നാട്ടുകാരനെ ഇംഗ്ലീഷു ആലംബബെറുകൂടി അറിഞ്ഞു
 കൂടാത്ത ഒരു നാടനെ സ്വീകരിച്ചതിന്നു ആ എഴുത്തു
 വിടിച്ചു നഷ്ടത്തിന്നു ഒരു നല്ലുകൊടുത്താൽ വിധിപ്പി
 ച്ചു വാങ്ങാമെന്നു എനിക്കു നല്ല ധൈര്യം ഉണ്ട്. അ
 യ്യോ! കഷ്ടം. ഞാൻ ഇപ്പോൾ വിചാരിച്ചതു എത്ര
 അന്യായമാണ്. പാങ്ങോടിക്കൂട്ടി മൈ. ലെ. ഞാൻ

നിന്നു തീരെ അപരാധിയായി തീർന്നു. നീ എത്ര സുശീല. ഞാൻ എത്ര ശൂന്യൻ. എന്റെ ഈ ദുഷ്ടവിചാരത്തെ നീ മാറ്റിക്കൊന്നു. അല്ലെങ്കിൽ (മൈഥിലിയിൽ ബർമ്മീസ്) എന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു രക്തം വെട്ടിയും നിശ്ചയം ഒരു സമയം നീ പത്തുശതമാനം വെട്ടിയും സഹിക്കുകയും ചെയ്യും. നീ തെറ്റാകാതില്ല. ഗുണമുള്ളവരും ബന്ധുക്കളും ചുറ്റും നിന്നു നിർബ്ബന്ധിച്ചാൽ നീ വഴിപ്പെടുന്നതല്ലാതെ മറ്റൊരു ചെയ്യും. ഫെൻറിയാട്ടോടൊമ്പര ഫർഡിനാണ്ട് ആർ മൈനോട്ടുചെയ്ത വാദങ്ങളും മറ്റു അവർ തമ്മിൽ കഴിഞ്ഞ അവസ്ഥകളും നോക്കിയാൽ സ്വീകരിക്കുന്ന വിചാരം ചെയ്യാൻ പിന്നെ ഒരുനാളും അനുകൂലിക്കുമെന്നു ആർക്കു കിട്ടും സപ്തേവി സംശയിച്ചാൽ വഴിയുണ്ടോ. എന്നെക്കൊണ്ടും കൂട്ടർ എല്ലാവരുംകൂടി കാരോ ദുർബ്ബലനായ ചെയ്ത നിന്റെ മാനസ്യ വെറുപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നു നിശ്ചയം എന്താണ്. ഏതായാലും നീ നിരപരാധിയായാണെ പാടുള്ളു.

നമ്മുടെ വാങ്ങാടമാരോട് വാചിയകാരന്റെ മറുവടി വാക്കുകൾക്കു വാചകമായിട്ടും വാക്കായിട്ടും അർത്ഥമായിട്ടും ഭാഗിച്ചു അനവധിച്ചു കാരോടോ അർത്ഥങ്ങൾ കല്പിച്ചും താൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ എന്നെല്ലാം കഥാപുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ അവയിലുള്ള നായികനായകന്മാർക്കുണ്ടായ അവസ്ഥ തന്റെ അവസ്ഥയോടു കൂട്ടുനോക്കിയും എന്തെങ്കിലും തനിക്കു പ്രതികൂലസ്ഥിതി

തിയിൽ ഘടിക്കുന്നതായി കാണുമ്പോൾ വ്യസനിച്ചും അനുകൂലസ്ഥിതിയിൽ സന്തോഷിച്ചും എടക്കിടെ ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലുമായി ഭാരാനു പിറുപിറുത്തും നിന്നിരുന്നായി തന്നെ ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ രാത്രിയെല്ലാം ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂട്ടി.

പിറ്റേ ദിവസം രാവിലെ എഴുന്നീർന്നു അറയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ളകിളിവാതിലിൽകൂടി പുറത്തോട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ അതിന്നു നേരെ കിഴക്കുഭാഗം നില്ക്കുന്ന പത്തായപ്പുര മാളികയുടെ പടിഞ്ഞാറെ പ്രാന്തയിൽ പങ്ങല്ലുമേനോൻനിന്നു സംസാരിക്കുന്നതുകണ്ടു. ഉടനെ താഴത്തുപോയി ചുറ്റുംനോക്കി. പാങ്ങോടിക്കൂട്ടി കിടക്കുന്ന നാലുകെട്ടു മാളികയുടെ താഴത്തുള്ള വാതിലുകൾ ഒന്നും തുറന്നു കാണാത്തതാൽ തലേദിവസം രാത്രി ഉണ്ടായ വിചാരങ്ങൾ എല്ലാം നിരാസ്പദമാണെന്നു പറഞ്ഞോടമാരാക്കു വിചാസിച്ചു. ഉടനെ താൻ കിടന്നിരുന്ന മാളികയിലേക്കു തന്നെ പോയി പുറത്തെ മുറിയിൽ കണ്ട ഒരു ചാരുകസാലയിനേൽ അതി സുഖമായി കിടന്നു ഉറക്കവും തുടങ്ങി.

നേരം ഏകദേശം നാലുവാഴികയോളം പുലർന്നു. കണ്ടപ്പുമേനോൻ എഴുന്നീർന്നു തന്റെ നിത്യകർമ്മങ്ങളെല്ലാം കഴിച്ചു പൂർണ്ണമായി വന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കാണാനായി ഭ്രാന്തനെന്നു രണ്ടു വിചാരിച്ചു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പങ്ങല്ലുമേനോൻ ചെന്നറിയിക്കയാൽ അവനെ ആചരിച്ചു ഇരുത്തി കറവുനാടകാലകാരങ്ങൾ സംബന്ധ

രായും മറ്റും കാര്യം സംവാദങ്ങളും ചെയ്തു വിനോദി
 ലിരിക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ മറ്റാൾ വക്കീൽ ഉറക്കം ഉ
 ണന്നു താഴത്തോടു ഇറങ്ങിവന്നു. പൂമുഖത്തു കണ്ടപ്പ
 മേനവനും കൂട്ടരും ഇരിക്കുന്നതുകണ്ടു അവിടേക്കു ചെ
 ന്നാറെ അദ്ദേഹം എഴുന്നീർന്നിന്നു ആദരപൂർവ്വം അരി
 കത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കസാല നീക്കിച്ചെച്ചുകൊടുത്തു.
 രണ്ടാളും ഇരുന്നതിന്നുശേഷം കശലപ്രശ്നം ചെയ്യാൻ
 തുടങ്ങി.

കണ്ടപ്പമേനോൻ — ഇന്നാല രാത്രി എത്തുമ്പോൾ
 നേരം കുറെ അസമയമായൊ? ഞാൻ ഒരു പ്രസം
 ഗംചൊല്ലും അറിഞ്ഞില്ല. ഇന്നു രാവിലെ പുറത്തുവ
 ന്നതിനുശേഷം മാത്രമാണു വിവരമെല്ലാം അറി
 ണ്തത്. ദൈവധീനംകൊണ്ടു നിങ്ങൾ തൽ സമ
 യം എത്തിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ കള്ളന്മാർ ചില
 തെല്ലാം പിണക്കമായിരുന്നു. (പഞ്ചശ്ലമേനവനെ
 നോക്കി) അല്ലെ അല്ലേട്ട.

പഞ്ചശ്ലമേനോൻ — “ബന്ധുക്കളുടെ പ്രയുത്തി മനഃകൃത
 മല്ലാതേയും സഹായമായിത്തന്നെ പരിണമിക്കും എ
 ന്നതിന്നു ഇതൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. ഇദ്ദേഹം ഇക്കാ
 ലങ്ങളിൽ നാട്ടിൽ വരാറില്ല. വരുന്നെന്നു മുൻകൂ
 ള്ളി കേൾവു നമുക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുപോലെത
 ന്ന നമുക്കു വലുതായോരു അനന്തം സംഭവിപ്പാൻ
 പോകുന്ന വിവരം ഇദ്ദേഹത്തിന്നും മുൻകൂട്ടി അറിവു
 ണ്ടായിരുന്നില്ല. കാര്യം വന്നു കലാരിച്ചത് കാക്കു

മ്പോൾ എല്ലാം മുൻകൂട്ടി അറിഞ്ഞത് കരുങ്ങിവന്നതു പോലെ അല്ലെ സംഭവിച്ചത്”.

പറഞ്ഞോടമാരാൾ -- “പങ്ങുളമേനോൻ വളരെ വിററി യായിട്ടു സംസാരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കറച്ച ഇംഗ്ലീഷു പഠിക്കാഞ്ഞതു വളരെ തെറ്റിപ്പോയി. ലോജിക്കു കറച്ച പഠിച്ച ഹക്ലീലി, ടിൻഡാൾ, സ്റ്റെൻസർ, ഈ വക പുസ്തകങ്ങളും വായിച്ചിരുന്നാൽ നിങ്ങൾ എത്ര പ്രമാണിയാവുമായിരുന്നു”.

പങ്ങുളമേനോൻ -- “(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) അതിനെല്ലാം പൂർണ്ണത്തിൽ സുകൃതംചെയ്ത് നേടാതെ ഇപ്പോൾ മോഹിച്ചിട്ടു ഫലം ഇല്ലല്ലോ”.

പറഞ്ഞോടമാരാൾ -- “പൂർണ്ണമൊ. ഇതത്രെ അബലമായ വിചാരമാണു. നിങ്ങൾ സംസ്കൃതം പഠിച്ചു അതിലുള്ള ചില ഭാഷപുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നു ഒരോരോ റെൺസെൻസ് തലയിൽ കയറീട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ സാധാരണയായി കാണുന്ന ബുദ്ധി ഇതാണ്. സംസ്കൃതം എന്നുവെച്ചാൽ വലിയ കഥയായി വിചാരിക്കും. അതിൽ ഒന്നുക്കു ഒന്നു അസംബന്ധമായല്ലാതെ ഒന്നും കാണാൻ പ്രയാസം. ഒന്നാമതു ഇതുതന്നെ നോക്കിയാൽ പോരെ. ബ്രാഹ്മണർ മത്സ്യമാംസം തിന്നാൽ ജാതിഭ്രഷ്ട് ഉണ്ടെന്നു ചില വേദപുസ്തകങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അതിൽതന്നെ “ചെമ്മീനുപ്പുള്ളിഗാസാരി എരിയുംപുളിയുംസമം കൂട്ടിച്ചേർത്തുള്ള സമ്മന്തി ബ്രാ

മണക്കും ഭജിച്ചിടാം” എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. ഇതു എത്ര അസംബന്ധമാണ്”.

പങ്ങല്ലമേനോൻ --“(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) ഇതിന്നു അസംബന്ധം എന്നു പറഞ്ഞാൽ വേദം, വക്രതപം എന്നു തന്നെ പറയണം”.

ഇത്രേ. രാജം പറഞ്ഞപ്പോഴെക്കു കണ്ടപ്പമേനോൻ എടുയിൽ കടന്നു സംസാരിപ്പാൻ തുടങ്ങി. മാരാരുടെ വർത്തമാനം തനിക്കും പങ്ങല്ലമേനവനും മുഖ്യ തന്നെ നല്ലവണ്ണം അറിയാം. അതു പുറമെ ചിലർ ഉള്ളവർക്കു പ്രത്യക്ഷമാക്കാതെ കഴിപ്പാനാണു അദ്ദേഹം ഉത്സാഹിച്ചത്.

കണ്ടപ്പമേനോൻ --“(വിദ്വാനുമാരെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി) മാരാരു വക്കീൽ ഇവരെ മുഖ്യ അറിയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഇവർ വളരെ യോഗ്യന്മാരായ വിദ്വാനുമാരാണ്. ഇയാൾക്കു (അതിൽ ഒരാളെ പ്രത്യേകം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിട്ടു) വേറെ ഒരു വിശേഷവിധികൂടി ഉണ്ട്. കവിതാവാരാധന ബഹു കട്ടിയാണ്. അതിലും വിശേഷിച്ചു ഭാഷാകവിതക്കു ഒരു സാമർത്ഥ്യം വേറെതന്നെയാണ്. കവിതക്കു ഇത്ര പക്ഷപതയും മാധുര്യവും ഉണ്ടായിട്ടു ഞാൻ വേറെ കണ്ടിട്ടില്ല എന്നു തന്നെ പറയാം”.

പങ്ങല്ലമേനവനു മാരാരു വക്കീലിനെ കുറച്ചുകൂടി കളിയാക്കേണമെന്നു ഒരു താല്പര്യം വന്നുവശായി. അപ്പോൾ അതു രസം ഇല്ലെന്നു ഭാവംകൊണ്ടു മനസ്സിലാ

യി എങ്കിലും തന്നെ പുള്ളുമായി പറഞ്ഞതിന്നു ഒരു ചൊട്ടു കൊടുക്കാതെ കഴികയില്ലെന്നു തീർച്ചയായും ഉറച്ചു.

പങ്ങല്ലമേനോൻ--“(വിദ്വാനുമാരെ നോക്കി) മാരാരു വക്കീൽ ഒരു അമാനുഷനാണെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പാകെ ചെച്ചു പ്രസ്താവിക്കുന്നതു മുഖസ്തുതിയാകയാൽ അതു അനുചിതമായിരിക്കും. എങ്കിലും വാസ്തവം പറയാതെ കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ. ഇദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിൽ അതിവിപുണനാണെന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ തന്നെ പ്രബലമായ സാക്ഷികളാണ്. അതിരിക്കട്ടെ. സംസ്കൃതഭാഷ ഇദ്ദേഹം സൂക്ഷ്മത്തിൽ പഠിച്ചിട്ടില്ല എങ്കിലും അതിലും ഇദ്ദേഹത്തിന്നു അധികകാലം പരിശ്രമിച്ചു പഠിച്ചവരെക്കാട്ടിലും പാണ്ഡിത്യം ഉണ്ട്. ബുദ്ധിയുടെ രസികതയും എല്ലാറ്റിലും ഒരു മാറ്റം കയറിനില്ക്കും. ഇതിനെല്ലാം താഴിയക്കൂടമായി കവിതാവംസനയും ഉണ്ട്. ഇങ്ങിനെയാലുംകൂടി തികയേണമെങ്കിൽ എത്ര ഭാഗ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം”.

ഈ സ്തുതിനിന്നു കേട്ടപ്പോഴെക്കു മാരാൾ വക്കീൽ രണ്ടു മുളം തന്നെ ഉയന്നു. മുമ്പുതന്നെ ഞെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാണു ഇറുപ്പു. ഇപ്പോൾ അതിൽ ഒന്നുകൂടി ഞെളിഞ്ഞു. പറഞ്ഞോടേമാരാൾ--(ഒരു പുഞ്ചിരിയോടെ) പങ്ങല്ലമേനോൻ എന്നു അതിയായി ഫുളുമാർ ചെയ്യുന്നു.

പഞ്ചശ്ലമേനോൻ -- നിങ്ങൾ ആ വിധംതന്നെയാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. എങ്കിലും ഞങ്ങൾക്കു പരമാർത്ഥം പറയാതെ കഴിയുന്നതല്ലല്ലോ.

മാരാത്വക്ഷീലിനു കാര്യം ശരിതന്നെയാണെന്നു പൂണ്ണമായും വിശ്വാസം പരികഴാതെ പഞ്ചശ്ലമേനവന്റെ വാക്കിനെ ഭാവരസംകൊണ്ടു ചാനസരിച്ചു കറഞ്ഞൊരു നേരം മൌനമായിരുന്നു. സമീപത്തു പടിയിന്മേൽ ഒരു വീശേരി കിടന്നിരുന്നതിനെ കയ്യിലെടുത്തു വിദ്വേഷം കവിയെ നോക്കി ഈവിധം പറഞ്ഞു.

പറഞ്ഞോടമാരോ -- നിങ്ങൾ ഒരു യോഗ്യനായ ഭാഷാകവിയെന്നെന്നു കണ്ടപ്പോഴേന്നുതന്നെ അല്പം മുമ്പിൽ എന്നോടു പ്രസ്താവിക്കയാൽ ഞാൻ അറിഞ്ഞു. സാധാരണ ഭാഷാകവികൾക്കു താമര, ചന്ദ്രൻ, മേഘം, കയില്, വണ്ടു, സ്മിതം ഇവക കൂടാതെ സ്വപ്നസൃഷ്ടിയായി വേഗത്തിൽ ഒരു കവിത ഉണ്ടാക്കാൻ കഴികയില്ല എന്നാണു എന്റെ വിശ്വാസം. ഈ വീശേരികൊണ്ടു വേഗത്തിൽ ഒരു ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു വശമേ.

പഞ്ചശ്ലമേനോൻ -- (കവിയെ കണ്ണുകൊണ്ടു തടസ്ഥം ചെയ്തു) കാര്യം ശരിയാണ്. ഇവരെല്ലാം ചില ശ്ലോകങ്ങൾ മുമ്പു പഠിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ മായ പിടിച്ചു കാഴ്ചയാണു കെട്ടി ചമക്കുക എന്നല്ലാതെ സ്വബുദ്ധി കൊണ്ടു സൃഷ്ടിപ്പാൻ ഇവരാളല്ല. അതിനെല്ലാം

ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചല്ലാതെ ഒരിക്കലും സാധിക്കും എ
ന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

പാശ്ചാത്യമാരാൽ -- പത്തുശതകമേതവൻ പഠഞ്ഞതെല്ലാം
വളരെ റീസനെയും എന്നാണു എന്റെ അഭിപ്രാ
യം. ഞാൻ ഒരു ഗ്ലോകം ഈ സമയംകൊണ്ടു ഉ
ണ്ടാക്കി കേട്ടോളൂ.

ഇത്രവിചിത്രമതായൊരിഹാനിതു
കണ്ടാലത്രയും ചിത്രംതന്നെ
ഉണ്ണുകാലെ പൂരപ്പൊല്ലാം
കൊണ്ടുനടപ്പതു കണ്ടായൊ റീ.

പാശ്ചാത്യമാരാരുടെ ചെമ്പു പൂത്തു വരുത്താതെ
കഴിക്കേണ്ടതിന്നു അതുവരെക്കും ശ്രമിച്ചിരുന്ന കണ്ടപ്പ
മേനവൻ കൂടി ഈ ഗ്ലോകം കേട്ടപ്പോൾ ചൊട്ടി ചിരി
ച്ചുപോയി. പിന്നെ മറ്റുള്ളവരുടെ കഥ പറയാൻ ഉ
ണ്ടോ. എന്നാൽ ഈ ലോകമെല്ലാം തന്റെ അബ
ദ്ധപഞ്ചാംഗം നിമിത്തം സംഭവിച്ചതാണെന്നു നമ്മു
ടെ വക്കീൽ മാറാക്ഷ ലേശമെങ്കിലും മനസ്സിലായില.
ഗ്ലോകത്തിന്റെ ചമൽക്കാരം നിമിത്തമാണെന്നാണു
ആ മഹാനുഭാവൻ വിശ്വസിച്ചത്. ഇയാളെ ഇനിയും
ഇവിടെ വെച്ചാൽ വല്ലാതെ കലശലാവുമെന്നു വിചാ
രിച്ചു കണ്ടപ്പമേനോൻ ഈ വിധം പറഞ്ഞു.

കണ്ടപ്പമേനോൻ -- നേരം എട്ടുമണി കഴിഞ്ഞു. മാറാ
ക്ഷ കൂടി ഇപ്പോൾ ഇല്ലെന്നാണോ. നിങ്ങളെല്ലാം

നാട്ടുകാരായ ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേർന്നാൽ ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാകും. ഞങ്ങൾക്കു ആ ഹാരകരങ്ങൾക്കു കൃത്യം വളരെ ചുരുക്കമാണ്. നിങ്ങൾ നഗരത്തിൽ ശീലിച്ച ആളുകയാൽ അതിനെല്ലാം വളരെ കൃത്യമായിരിക്കും.

പറഞ്ഞോടൊരാൾ — നിങ്ങൾ പറഞ്ഞ കാര്യം ശരിയാണ്. ഹൈജിൻ പുസ്തകം വായിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും പ്രിൻസിപ്പൾ എല്ലാം നാട്ടുകാരും ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ ഇതു വളരെ അസോട് നിഷിങ്ങു ആയിരിക്കുന്നു.

എന്നും പറഞ്ഞു മാരാരുവകിൽ കുളിപ്പാൻ പോയി. ഇദ്ദേഹം സംസാരിക്കുന്നതു മലയാളമായിരുന്നു വെങ്കിലും പകുതിയിൽ അധികം ഇംഗ്ലീഷുവാക്കുകൾ ആയിരുന്നതിനാൽ എല്ലാം പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിച്ചാൻ ശേഷമുണ്ടായിരുന്നവർക്കു അസാദ്ധ്യമായിരുന്നു. പ്രസ്തുത പങ്ങളുടെ പ്രകൃതത്തിൽനിന്നും നാട്ടുങ്ങളിൽനിന്നും ഒരു ഭാവായം മാത്രമാണ് അവർ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നത്.

കണ്ടപ്പമേനോൻ — (പങ്ങളുമേനവനെനോക്കി) ഇയാൾ സാമാന്യത്തിൽ അധികം ശുദ്ധനാണെന്നു ഞാൻ മുമ്പു തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്ര കലശലാണെന്നു അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

പങ്ങളുമേനോൻ — അച്ഛൻ ഇയാളെ ശുദ്ധൻ എന്നു പറഞ്ഞത് “മഹാനഭാവോ വിസ്തീയൈൽ ശുദ്ധഇത്യാഭിധീയതെ” എന്ന അർത്ഥത്തിൽതന്നെ അല്ല.

ക—ഈ മനുഷ്യൻ ബി. എ. പത്രക്കു ജയിച്ചിട്ടുണ്ട് എ
ന്നല്ലെ പ്രസ്തുതം. എനിക്കു അതോർമ്മയോ വി
സ്മയം തോന്നുന്നു.

പ—ഇതു കണ്ടിട്ടു അല്ലെൻ ഇത്ര വിസ്മയിച്ചാൽ ഇനി
ഇതിലും പ്രമാണികളായ ബി. എ. കാരെ കാണ
മ്പോൾ എന്തെ പറയാൻ കണ്ടത്.

അവർ രണ്ടുപേരും ഇത്രമാത്രം പറഞ്ഞു പത്താ
യപ്പാമുകളിലേക്കു പോയി. നമ്മുടെ മാറ്റം കളിയും
ശാപ്പാടും കഴിച്ചു ഉടനെ മടങ്ങിവന്ന് പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടി
യെ കാണാൻ മാളികകളിലേക്കു ചെന്നു. അവർ ത
മ്മിലുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിൽ പത്തുനൂറ്റാണ്ടുനോൽ പേ
രെ സംബന്ധം തുടങ്ങി എന്നും അദ്ദേഹത്തിനു യഥാ
ർത്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിയെ കരം കൂ ഉണ്ടായിരുന്നി
ല്ല എന്നും അറിഞ്ഞു. തനിക്കു എതിരായി മത്സരി
പ്പാൻ മാറ്റാൻ ഇല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിനു ശേഷം ത
ന്റെ മനസ്സിൽനിന്നു ഒരു ചുമട് എറക്കിയതുപോലെ
ആശ്വാസം വരികയാൽ അന്നത്തെ ദിവസം സുഖ
മായിതന്നെ കഴിഞ്ഞു. പറഞ്ഞോടമാറ്റാരുടെ സ്വഭാവം
കരിക്കൽ ഒരു ശീലം മറ്റൊരിക്കൽ മറ്റൊരു ശീലം
എന്നു മാതിരിയാണ്. ചിറ്റൊ ദിവസം രാവിലെ എഴ
ുന്നീറ്റപ്പോഴേക്കു മാതിരി എല്ലാം ഒന്നു പകന്നു. എതിരാ
ളി ഇല്ലെന്നു തീർച്ചയായതോടു കൂടി വാശിയും ഒന്നു കാ
ഞ്ഞു. ചെള്ളിക്കാരുടെ ഇടയിൽ കല്യാണം ചെയ്താൻ
എല്ലാം സമ്മതപ്പെട്ടപ്പോൾ പിന്നേയും കരച്ചുകാലം കാ

തിരിക്കുന്നതായ ഒരു സമ്പ്രദായം ഉണ്ട്. അതിന്നു
 'കൊട്ടിങ്ങ്' എന്നാ നൂത്ര പദത്തെ വരാറ്. നമ്മുടെ
 വക്കീലിന്നു ഇംഗ്ലീഷുസമ്പ്രദായങ്ങൾക്കു വലിയ ഭ്രമമാ
 ണ്. പണ്ടുതന്നെവന്ന ഉള്ള ശങ്കവിട്ടപ്പോൾ കോട്ടി
 ങ്കൂടി ഇപ്പോഴത്താൽ പോന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അതിന്നു
 പാഠമെ മലയാളസംബന്ധത്തിന്നു സംധാന വിവാ
 ധത്തിന്നുള്ള സ്ഥിരത ഉണ്ടെന്നായിരുന്നു ഒരു കാലത്തെ
 ധാരണ. അന്നു അതു പ്രബലപ്പെടുത്തി ചിലപ്പുകുട
 ങ്കം എഴുതിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ ഒരു സ്റ്റേജിതനെ സന്തോ
 ഷിപ്പിച്ചാൻ വേണ്ടി അഭിപ്രായം മാറ്റി വെച്ചാട്ടിമാ
 ങ്കം മാത്രമേ ഉള്ളൂ എന്നായി. ഇനിയത്തെ മരിച്ചി
 ലിൽ എന്താ തോന്നുന്നതു എന്നു ഇപ്പോൾ നിശ്ചയി
 ച്ചാറും പാടില്ല. ഏതായാലും തല്ക്കാലം കൊട്ടിങ്ങായി
 കഴിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ച് ആ വിവരം പാങ്ങോടിക്കുട്ടി
 യോടു പറഞ്ഞു. പിന്നെ ദിവസത്തെ വണ്ടിക്കു മറ്റൊ
 ശിക്കു തന്നെ മടങ്ങിപ്പോകയും ചെയ്തു. പാങ്ങോടിക്കുട്ടി
 അന്തഃകരണവിവരമെല്ലാം മുമ്പുതന്നെ കഴിച്ചിട്ടു
 ണെങ്കിലും ലണ്ടൻട്രൈംസും ഹേറോൾഡുംകൊണ്ടു ഇന്നും
 കാലം കഴിക്കുന്നു. പാങ്ങോടമാരാൾ വക്കീലിന്റെ സ്വ
 രോപം ഇന്നുപ്രകാരമാണെന്നു ഇതാവക്കും ആർക്കും മന
 സ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ എന്തെല്ലാമാണ് മ
 നസ്സുകൊണ്ട് നിശ്ചയിച്ച് ഉറച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നു തി
 ച്ചുപറവാൻ അസാധ്യമാണ്. പണ്ടുതന്നെവൻ തന്റെ
 ഭാര്യയെ തറവാട്ടിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നതിന്നു ശേ

ഷം അവിടെ തന്നെ സ്ഥിരമായി താമസിക്കേണമെന്നു അമ്മാളുവും അമ്മുക്കുട്ടിയും വിട്ടുപോകയാൽ അപ്രകാരം പാർത്തുവരുന്നു. ദമ്പതിമാരുടെ ഭാഗ്യംതിരേകംകൊണ്ടു രാഹുക്കേതുക്കളെപ്പോലെ രണ്ടു കുട്ടികൾ ഉണ്ടായി ഭവനം സർവ്വം അലങ്കരിക്കുന്നുണ്ട്. അമ്മാളുവിനും അമ്മുക്കുട്ടിക്കും അവർക്കു അനുരൂപന്മാരായ ഭർത്താക്കന്മാർ ഉണ്ടായതിനാൽ അവരും സുഖമായിരിക്കുന്നു.

എന്റെ പ്രിയമേറിയ വായനക്കാരെ! നിങ്ങളോടുകൂടെ മാത്രം പറഞ്ഞു ഈ പുസ്തകം ഞാൻ ഇപ്പോൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സുരീകളെ ഇംഗ്ലീഷു പഠിപ്പിച്ചാൽ പറഞ്ഞോടിക്കുട്ടിയെപ്പോലെ അധികപ്രസംഗികൾ ആകുമെന്നോ ഇപ്പോൾ ഉള്ള ചെറുപ്പക്കാരായ ഇംഗ്ലീഷുകാർ പറഞ്ഞോടന്മാരെപ്പോലെ അവ്യവസ്ഥിതചിന്തന്മാരെപ്പോലെ ഞാൻ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ സുരീകൾക്കു ഇംഗ്ലീഷുപഠിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം യോഗ്യത സദ്ധിക്കുന്നതല്ല. അതുപ്രകാരംതന്നെ ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരിച്ചാൽ അറിയാത്തതിനാൽ യോഗ്യത പോകുന്നതും അല്ല. അവരുടെ യോഗ്യതയും മാനുഷതയും എല്ലാം നടപ്പുമാണെന്നതിലും സ്വഭാവമാണെന്നതിലും ആണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. അതുപോലെതന്നെ ഇംഗ്ലീഷുപഠിച്ച് ബി. എ. ബി. എൽ. ജയിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രം പുരസ്കാരം തിരിച്ചറിയാൻ ആവശ്യമില്ല. ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ഗന്ധം കൂടി ഇല്ലാത്തവർ വളരെ മധുരവും ലോകതയും രസികതയും ഉള്ളവരായി

ആ ഖ്യാ യി ക അ ല്ല ക്കി ത് നോ വൽ.

വിചാരനാരുടെ ദീർഘതയും ധനവാനാരുടെ പാ
 ണ്ഡിത്യവും പ്രസിദ്ധമാണെങ്കിലും, കൊടുങ്ങല്ലൂർ, കോ
 ടയം, കടത്തനാട്ടു മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലെ രാജാക്കന്മാർ
 പണ്ടു പണ്ടു മഹാ വിചാരനരായിരുന്നു. സാമാ
 ണ്യം ശ്ലോകാർമ്മുള്ള പരദേശികൾ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പ
 ന്ൻ ഓരോ തക്കിടിയും പറഞ്ഞു് അനവധി പണവും
 പറ്റിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്ന പതിവ് പണ്ടും ലേശമേ
 ലും കരവുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇതു നല്ലൊരു തരമാണെന്നു
 കരുതി അപ്പം ലോകവൃൽപ്പത്തിയുള്ള ഒരു ശാസ്ത്രി ത
 ബ്ബാവൂരിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മലയാളത്തിലെ ഒരു രാജാ
 വിന്റെ അടുക്കൽ വന്നു. പണ്ഡിതസംസ്കൃതം ആ രാജാ
 വിന്നു വളരെ സന്തോഷജനകവുമുണ്ടായിരുന്നു. താൻ വ
 ലിയ ഖനപാരിയാണ് മഹാ കവിയെന്നെന്നൊക്കെ
 പറഞ്ഞുനടക്കുന്ന ഈ ശാസ്ത്രി കോവിലകത്തു എത്തി
 യതു ഒരു രാത്രിയിലാണ്. അകാലമായതുകൊണ്ടു അ
 ന്നു രാജാവിനെ കണ്ട് സംസാരിപ്പാനെന്നും തരമാ
 യില്ല.

പിറൊന്നാൾ പ്രകാശത്തിന്നെഴുനീറു കാലും മൂ
 വയും കഴുകി കളിച്ച് വേഷംകെട്ടി, നനച്ചുനനച്ചു സ്വ
 തെയുള്ള നിറം കേവലം മാറി പഴുപ്പുവണ്ണമായിട്ടുള്ള ക

ത സോമൻകൊണ്ടു പഞ്ചഗൃഹ്ണം വെച്ചുടത്തു്, സർവ്വം
 ഗം ഭസ്മവും പുഴി കഴുത്തിൽ തുറക്കുമായും ധരിച്ചു്
 തോളിൽ ഭാസ്യവും എടുത്തെ കയ്യിൽ വിശരിയുമായി
 അവസ്ഥയിൽ പൂമുഖത്തു ചെന്നിരുന്നു. രാജാവു പതി
 വുപേരലെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ എഴുന്നള്ളിയിരു
 ന്നപ്പോൾ ശാസ്ത്രി വേഗത്തിൽ എഴുന്നീറ്റു 'ഭോ! ഭോ!
 മഹാരാജ!' എന്നു ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുകൊണ്ടു്,
 യം പാലയസി പാലയസി യം യം പാലയസിധർമ്മം
 ധർമ്മം പാലയസി യം യം പാലയസിധർമ്മം
 പാലയസിധർമ്മം ധർമ്മം പാലയസി പാലയസി
 ധർമ്മം തപം തപം ധർമ്മം പാലയസി പാലയസിധർമ്മം തപം
 ധർമ്മം തപം തപം ധർമ്മം ധർമ്മം തപം യുതപാ യുതപാ
 തപം ധർമ്മം ധർമ്മം തപം യുതപാ തപം യുതപായുതപാ
 തപം തപം യുതപാ ച ചി യുതപാ തപം തപം യുതപാ
 ച യുതപാ ച യുതപായുതപാ ച നിയമേന
 നിയമേന ച യുതപാ യുതപാ ച നിയമേന
 ച നിയമേന നിയമേന ച ച നിയമേന
 ച ച നിയമേന ച ച നിയമേന ച
 നിയമേന ച ച നിയമേന നിയമേന ച ചേനിച്ച
 സവൈ വൈ സ സവൈ രാഘവ ശാർദൂല
 രാഘവശാർദൂല വൈസസവൈ രാഘവശാർദൂല
 വൈരാഘവ ശാർദൂല രാഘവശാർദൂല
 വൈവൈരാഘവശാർദൂലധർമ്മം
 ധർമ്മം രാഘവശാർദൂല വൈവൈ രാഘവശാർദൂല ധർമ്മം

രാഘവശർട്ടുലധമ്മോധമ്മോ രാഘവശർട്ടുല
 രാഘവശർട്ടുലധമ്മസ്കപാം തപാം ധമ്മോരാഘവശർട്ടുല
 രാഘവശർട്ടുലധമ്മസ്കപാം ധമ്മസ്കപാം തപാം
 ധമ്മോധമ്മസ്കപാമദ്വേഭിതപാം ധമ്മോധമ്മസ്കപാ
 മഭിതപാമദ്വേഭിതപാം തപാമഭിരക്ഷതു
 രക്ഷതപഭിതപാം തപാമഭിരക്ഷതു
 അഭിരക്ഷതു രക്ഷതപദ്വേഭിരക്ഷതു
 രക്ഷതപതിരക്ഷതു.

എന്നിങ്ങിനെ ശ്വാസം വിടാതെ വടക്കും ചൊട്ടി
 ക്കുംപോലെ ചടവട ചടവട എന്ന് ചൊടിച്ചറി ചൊ
 പ്ലി ആശീർവാദം ചെയ്ത് സാവധാനത്തിൽ വീശിയും
 കൊണ്ടു വലിയ മഹാമഹോപാധ്യായന്റെ നിലയിൽ
 അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. ഇത്രയും കേട്ടപ്പോഴു്കു നാലു
 പുറത്തും നിന്നിരുന്നവർ ഇദ്ദേഹം സാമാന്യത്തിലധി
 കം ഒരു വിശിഷ്ടൻ തന്നെയെന്നെന്നു ധരിച്ചുവശായി.
 ഈ വകിട്ടുകൊണ്ടൊന്നും രാജാവു ലവലേശം കല്പിച്ചി
 യില്ല. ശ്ലോകം കേട്ടപ്പോൾ തന്നെ രാമായണത്തിലെ
 മറ്റൊരു ഉള്ള ഒരു ശ്ലോകം ഈ മട്ടിൽ ചൊല്ലിയതാ
 നെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു മനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞു. എങ്കി
 ലും പട്ടരുടെ വിധി ധീരപം എത്രമേലുണ്ടെന്നറിയേണ
 മെന്നു വിചാരിച്ചു തല്പരലം ഒന്നും മിണ്ടാതെ ഘന
 ത്തിലിരുന്നു. രാജാവ് ഒരു വകനാണ്, വൃൽപ്പത്തിയു
 ടെ ഗന്ധംചോലിച്ചില്ല, ഉദ്ദേഹത്തിനെ എടുപ്പത്തിൽ
 തോല്പിക്കുമെന്നു ശാസ്ത്രീയും കരുതി. കുറെ നേരം കഴി

ഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം മുമ്പേതന്നെ കേരളയിൽ എഴു
 തികൊണ്ടു പന്നിട്ടുള്ള ഗ്ലോകം തിരുമുൽകാഴ്ചയായി രാ
 ജസന്നിധിയികൽ വെച്ചു. രാജാവു അതെടുത്തു നോ
 കിയപ്പോൾ നൈഷധത്തിലെങ്ങാൻ ഉള്ളതാണെന്നു
 ക്ഷണത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി. ഈ വക ആളുകൾ അത്ര
 അധികമെന്നും വായിച്ചിരിക്കയില്ലെന്നാണ് പട്ടം
 ഉഴരിച്ചത്. കവനം വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു എ
 ന്നും പറഞ്ഞു പട്ടരെഴുതിയ ഗ്ലോകത്തിന്നു താഴെ,
 ഹരയാമപഹരതികവിഃ, പദമേകംപാദമേകമുൽംവാ
 സകലനിവസനരന്ത്രേ,സാരസകന്ത്രേനമസ്തുഭ്യം.
 എന്നും എഴുതി കാല അങ്ങുതന്നെ മടക്കിക്കൊടുത്തു
 അതു വായിച്ചപ്പോൾ പട്ടം ക്രമത്തിലധികം വഷളാ
 യി എന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കേവലം
 ഈ വിധമല്ലെങ്കിലും ഏകദേശം ഈ മട്ടിലുള്ള വിദഗ്ദ്ധ
 നാർ ഇപ്പോഴും ധാരാളമുണ്ടെന്നു നമുക്കു ഇയ്യടയിലും
 ദൃഷ്ടാന്തമായി. വക്കീൽ അപ്പനെടുങ്ങാടി അവർകൾ ഉ
 ണ്ടാക്കിയ “കന്ദലതാ” എന്ന നോവൽ സാമാന്യം ന
 ന്നായിരിക്കുന്നു എങ്കിലും അതിനെ കൊണ്ടാടുവാനും
 പ്രശംസിക്കുവാനും ആരും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ ദുർല്ല
 ഭം ചിലക്കു അതു വാങ്ങി വായിച്ചു രസിച്ചാൻ ഇട
 യായിട്ടുള്ളു. “ഇന്ദുലേഖാ” എന്ന പുസ്തകം ബഹുരസി
 കനും അതിസമർത്ഥനാണെന്നു മുഖ്യതന്നെ പ്രസിദ്ധി
 യുള്ള കരാൾ എഴുതിയുണ്ടാക്കിയതാണെന്നു അറിഞ്ഞ
 പ്പോൾ അതെല്ലാവർക്കും വായിക്കേണ്ടതിനുള്ള ഭൂമം ക

ലശലായി എന്നുമാത്രമല്ല ആ പുസ്തകം വായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കൊക്കെ അസാമാന്യമായ സന്തോഷവും രസവും ഉണ്ടാവുക നിമിത്തം ഇനിയും ഈ വിധം പുസ്തകം എഴുതി ഉണ്ടാക്കിയാൽ നന്നായിരുന്നെന്നുള്ള വിചാരം മിക്ക ജനങ്ങൾക്കുമുണ്ടായി.

അതിൽ പിന്നെ നോവൽ വായിക്കാനുള്ള ഭ്രമം കലശലായതുപോലെ, ചിലർക്കു അതെഴുതുവാനുള്ള ഭ്രമവും വർദ്ധിച്ചു. നോവൽ എഴുതി ഉണ്ടാക്കുന്നതു, എഴുപ്പത്തിലാവുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തിയുടെ കൂട്ടത്തിലാണ് ചിലർ കരുതിട്ടുള്ളത്. കുറെ ശ്ലോകമോ പാട്ടോ ഉണ്ടാക്കേണമെങ്കിൽ വളരെയെല്ലാം ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്. പ്രാസം, വൃത്തം, എന്നുവേണ്ടു പലതുകൊണ്ടും ഉപദ്രവം തന്നെ. മറ്റേതിന്നു ആവക യാതൊരു തടസ്സവുമില്ല. നാം തമ്മിൽ കാരോന്നു സംസാരിക്കുന്ന മാതിരിയിൽ കുറെ എഴുതിക്കൂട്ടിയാൽ കണ്ടു നോവൽ ആയി. ശൃംഗാരവിഷയമായ ചില ശ്ലോകങ്ങളും, പോരുകിൽ മുന്പെയുള്ള വിപരീതം ശ്ലോകരൂപേണ കാരോന്നിനെപ്പറ്റി വർണ്ണിച്ചത്, നേരെ വകയെഴുതുന്നതു കേവലം മധ്യമമാണെന്നു തോന്നുന്ന ഭാഗം, ആവക ശ്ലോകങ്ങളുടെ അന്വയാർത്ഥത്തിൽ ചിലതു കൂട്ടിയും കിഴിച്ചും അല്ല ചില ഭേദഗതികൾ ചെയ്ത് എടയുടെ പൊടിപ്പും തൊണ്ടലും ചേർത്തു കാണ്.

ഇതുവരെ കണ്ടുടത്താളുകൊണ്ടു, നോവലിൽ പഴഞ്ചൊല്ലുണ്ടാവുന്നതത്ര വിരേഷമാണെന്നു ഉപമിക്കേ

ണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതപദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ പക്ഷാന്തമുണ്ട്. ചിലർ അതു അധികം പാടില്ലെന്നാണ് അഭിപ്രായം. മറ്റു ചിലർ അപൂർവ്വപദങ്ങളിട്ടു വർഷിക്കുന്നതാണ് സാമർത്ഥ്യമെന്നുണ്ട്. നോവലിൽ കനാമതു വേണ്ടതു പരിഹാസമാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു! വേറെ രസങ്ങളൊന്നും ഇല്ലെങ്കിലും തരക്കേടില്ല, കുറെ നേരം പോക്കുണ്ടായാൽ വളരെ വിശേഷമായി എന്നുണ്ട്! നായികാനായകന്മാരായി രണ്ടാളെ കൂടാതെ കഴികയില്ലെന്നു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അവർ കഥകളിക്കാർ പറയുമ്പോലെ “ആദ്യവസാനം” ഒന്നും വേണമെന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ പുസ്തകം കുറെ വലിപ്പത്തിലായിരിക്കണം അദ്വൈതം ഏറ്റുമാനൂർ പണിക്കർ ഉള്ളതുണ്ട്. അത് അധികമാക്കാൻ നാം വിചാരിക്കുന്നത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുമില്ല.

“കൊളത്തിൽ പോയതും നീക്കോലിയെ കണ്ടതും” ഒന്നാമദ്ധ്യായം. “കരളഭരണം” രണ്ടാമദ്ധ്യായം. “നമ്പൂരിയുടെ വിസ്തൃതപവും ചങ്ങനെ ചെണ്ട കൊട്ടിച്ചതും” മൂന്ന്. നാലാമത്തേത് “കരാണ്ടിയൂട്ട്”. അഞ്ചാമത്തേതു “മകൾ തിരണ്ടതും മമ്മകൻ വക്കീലായതും”. “കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണി” ആറാമദ്ധ്യായം. “തൊക്കു് ഉണക്കിയതും രസകയറ് മുറിഞ്ഞതും” ഏഴ്. എട്ടാമദ്ധ്യായത്തിൽ “പാങ്ങോടിയുടെ പരിഭ്രമവും പങ്ങൻറെ പരിഭ്രമവും”. “പങ്ങൻ പാങ്ങോടനായത്” ഒമ്പതാമദ്ധ്യായവും കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ ആദ്യകൃതിയോ

ലെ വലിപ്പിക്കാം. അല്പം മനസ്സുവെച്ചാൽ ഈ അല്പായങ്ങൾ തമ്മിൽ കരുധിധം ഹിപ്പിച്ചാനും സാധിക്കുന്നതാണ്. അവസർണം പരങ്ങോടിക്കു ചങ്ങനും പങ്ങനും സംബന്ധം അന്വേഷിച്ചു, പങ്ങൻ കാര്യം പറിച്ചു എന്നും വരണം. അതിൽ അവർക്കു ചാപ്പനെന്നും ചീരവെന്നും പേരായി രണ്ടു മക്കൾ ഉണ്ടായി എന്നും അവരെല്ലാവരും “ആയുരാരോഗ്യാദിസമ്പൽക്ഷേമാദികളോടുകൂടി ചിരകാലം ജീവിച്ചിരുന്നു” എന്നുംകൂടി ഉണ്ടായാൽ വളരെ വെടിപ്പായി. കഥയും കഴിഞ്ഞു. ആകപ്പാടെ ഒരു നേരവും ആയി. പുസ്തകത്തിന് “പരങ്ങോടിപരിണയം” എന്ന പേരും ഇട്ടുകൊണ്ടും കാര്യത്തിന് എത്ര എടുപ്പം. ഈ വിദ്യ ഇതുവരെ ആരും കണ്ടുപിടിച്ചില്ലല്ലോ കഷ്ടം!

കേരം അല്പായങ്ങൾ തമ്മിൽ അധികമായ സംബന്ധം ഒന്നും അഭവതെന്നാണ് വെച്ചിട്ടുള്ളത്! എന്നു തന്നെയല്ല എല്ലാ അല്പായങ്ങളുടേയും തലവചകം വായിച്ചുനോക്കിയാൽ ലേശംപോലും അങ്ങമിങ്ങും സംബന്ധം ഇല്ലാതെ ശുദ്ധ പിരാട്ട്കാരൻ സംസാരിക്കും പോലെ ഇരിക്കണം. ഒരു വായിച്ചു കഴിയുമ്പോഴേക്കു മരോതു വായിക്കേണ്ടതിനുള്ള ഭ്രമം ഉണ്ടാവുന്നത് അത്ര ഭംഗിയല്ലെന്നാണ് ഈ വക വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടെ വിചാരമെങ്കിൽ ഈ ഒരു ദോഷം ഇന്ദുലേഖയിൽ ധാരാളം ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചു കഴിയും. അതിൽ രാല്പായം കഴിയുമ്പോഴേക്കു മരോതിലെ വിവരം അറിയേണ്ട

തിനുള്ള ധൃതി കലശലാവുന്നു. ഇങ്ങിനെ അവസാനം വരെ ബഹുരസത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. മലയാളഭാഷയിൽ ഗദ്യരീതിയിൽ പുസ്തകങ്ങൾ അധികമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു വല്ലതും എഴുതിക്കൂട്ടിയാൽ എടുപ്പത്തിൽ ഒരു പേരു സമ്പാദിക്കാമെന്നല്ല, അത്രമാത്രം വല്ലതും അദായം കിട്ടുവാനും മതി എന്നു വിചാരിച്ചു നാളെമുൻ ചെയ്തിവിട്ടുള്ളവർക്കുടി “അളകാപുരി അളകാപുരി എന്നൊരു പട്ടണം, അളകേശവൻ അളകേശവൻ എന്നൊരു രാജാവ്, ഭട്ടി ഭട്ടി എന്നൊരു മന്ത്രി, അവർക്കു അതികോമളനാരായി രണ്ടു പുത്രന്മാരും, അങ്ങിനെ രാജകുമാരനും മന്ത്രികുമാരനും വളരെ സ്നേഹമായിട്ടിരിക്കുന്ന സമയം” എന്നിങ്ങിനെ അവനവന്റെ സരസപതീപ്രസാദംപോലെ വല്ലതും എഴുതി കഥ നാലഞ്ചായി ഭംഗിച്ച് എടയുടെ അസംബന്ധമായി വേറെ കാരോണു വണ്ണിച്ചു കരെ അദ്ധ്യായങ്ങളാക്കി നോവൽ എഴുതാൻ തുടങ്ങും. കരകോലം കഴിയുമ്പോൾ ജനങ്ങൾക്കു് ഈ വക കൃതിയിൽ വിരക്തി ഉണ്ടാകുമെന്നുതന്നെയല്ല, യഥാർത്ഥത്തിൽ യോഗ്യനായിട്ടുള്ളവർക്കു മേലിൽ നോവൽ എഴുതാൻതന്നെ വളരെ മടിയും ഉണ്ടാകും.

കാലപ്പഴക്കത്തിൽ ഗുണമുള്ളതും ഇല്ലാത്തതും എന്താണെന്നു എല്ലാവർക്കും അറിയാറാവും എന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരാക്ഷേപവുമില്ല. ഗുണമില്ലാത്തതു്, അതുണ്ടായതുപോലെത്തന്നെ ക്ഷണത്തിൽ നശിച്ചുപോകുന്നതാ

ണ്. ഓട്ടംതുളുൽ ആദ്യം ഉണ്ടാക്കിയതു ക്ഷബൻന
 സ്വരാണ്. ആ രീതിയിൽ ബഹുജനങ്ങൾ ഇന്നും ക
 വിത ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ എത്ര ദുർല്ലഭമേയുള്ളൂ
 ആ മഹാൻറെ കവിതയോടു സദൃശീകരിപ്പാൻ എന്നു
 നമുക്കു അറിഞ്ഞുകൂടെ? മയൂരസന്ദേശത്തിനുശേഷം എ
 ത്രയെത്ര സന്ദേശങ്ങളുണ്ടായി. ഒന്നുപോലും ബാക്കി
 യില്ല. അതുകൊണ്ടു കവിത ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു വിരോ
 ധമില്ല.

പക്ഷെ ഗുണദോഷനിരൂപണം ചെയ്യാൻ തക്ക
 സംമത്സ്യമുള്ളവർ നല്ലത് ഏതാണ്, ചീത്ത ഏതാ
 ണ് എന്നു ജനങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കണം. അത
 ല്ലാതെ “അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയ നോവലും വിശേഷം,
 ഇദ്ദേഹമുണ്ടാക്കിയതും നന്നായിരിക്കുന്നു. അല്പം ചില
 ദൃഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നത് അസംധാരണയല്ലെങ്കിലും
 പുസ്തകം ആകട്ടെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. കഥ
 യിൽ അനംഭാവ്യങ്ങളായ ചില സംഗതികളുണ്ടെന്നുവ
 റിക്കിലും വാചകത്തിനു വളരെ പുഷ്ടിയുണ്ട്.” എ
 ന്നൊക്കെ അങ്ങമിങ്ങും തൊടാത്ത വിധത്തിൽ വഴുക്കി
 വഴുക്കി കരളിപ്രായം പറയുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു സാ
 ല്യവുമില്ല. കാരോന്നിസ് ഇന്നിനു ഗുണമുണ്ട്, ഇന്നി
 നു ദോഷമുണ്ട് എന്നു വിധം തിരിച്ചു പറയാതിരു
 ന്നാൽ യോഗ്യന്മാരായ ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാർക്ക് ആയതു
 വലുതായ വൈമനസ്യത്തിനു കാരണമായിത്തീരുന്ന
 താണ്.

നോവൽ ഉണ്ടാകാനായി പ്രത്യേകിച്ചു സഹജമായ ഒരു വാസനയോ, മനുഷ്യരുടേയും ലോകത്തിലുള്ള അനേകവിധ സാധനങ്ങളുടേയും ഗുണദോഷവേഷ്ടകളെ എത്രയും സൂക്ഷ്മമായും കൃത്യമായും അറിയേണ്ടതിനുള്ള ശക്തിയോ സ്വതസ്സിദ്ധമായ രസികതയോ സ്വഭാവോക്തിക്കനുസരിച്ചു സംഭവങ്ങളായ സംഗതികളെപ്പറ്റി സരസമായും സരളമായും എഴുതാനുള്ള വിശേഷസാമർത്ഥ്യമൊ യാതൊന്നും ഇല്ലാതെ സാമാന്യം എഴുതാനും വായിക്കാനും അറിയുന്നവർക്കെല്ലാം 'ഭാരോപരിയകഥ' എഴുതാമെന്നാണ് വെച്ചിട്ടുള്ളത്! ഈ വക കുറുക്കൾ ഒരു നോവലിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്താണെന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

സാധാരണയായ മനുഷ്യർക്കു് അറിവും പഠിപ്പും കൊടുക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മനസ്സിനെ എല്ലാജ്ഞാഴും വിനോദിപ്പിക്കുകയോ രസിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന മാതിരിയിലല്ല. എന്നാൽ, 'നോവൽ' അതെ അറിവും പഠിപ്പും എല്ലാജ്ഞാഴും മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കൊടുക്കുന്നതാണ്. ഇങ്ങിനെ ഏകകാലത്തിൽ തന്നെ മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പിക്കുകയും നമുക്കു് അറിവു വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാത്ത ഒരു പുസ്തകത്തെ നോവൽ എന്നു പറഞ്ഞു കൂടുന്നതല്ല.

ഒരു നോവൽ വായിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിനു് അവച്യമായ ഭരാനന്ദവും സുഖവും ബുദ്ധിക്ക് ഗുണവും ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്. മനോഗുണത്തിന്നാസ്പദമായ കൃ

ത്രാക്രത്യബോധത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നത്, ഇന്നതു ചെയ്യുന്നമെന്നും ഇന്നതു ചെയ്യരുതെന്നും സ്പഷ്ടമായി പറയുന്നതുകൊണ്ടല്ല. കൃത്യാക്രത്യങ്ങളെ നമുക്കനുഭവസിദ്ധങ്ങളാക്കിത്തീർക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ്. രാവണനെപ്പോലെയല്ല, രാമനെപ്പോലെയാണ് നാം പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടത്, എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രം നമുക്ക് അനുഭവം തോന്നുന്നതല്ല. അനുഭവം തോന്നണമെങ്കിൽ രാമായണം വായിക്കുമ്പോൾ രാമന്റെ പ്രവൃത്തികൾക്കും വാക്കുകൾക്കും അനുക്രമമായും, രാവണന്റെ പ്രവൃത്തികൾക്കും വാക്കുകൾക്കും വിരോധമായും മനോവികാരങ്ങളുണ്ടാകണം. അങ്ങിനെയുള്ള മനോവികാരങ്ങളുണ്ടാവണമെങ്കിൽ കവിതയിൽ അതതു പ്രകൃതത്തിന്നനുരൂപമായ സ്തോഭം നല്ലവണ്ണം പുറപ്പെടണം. ഇങ്ങിനെ സ്തോഭം പുറപ്പെടുന്നതിനാണ് സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രസമെന്നു പറയുന്നത്. ഒരു വാക്യത്തിനു വേറെ അനേകഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും, രസശൂന്യമായാൽ അതിനു കാവ്യത്വമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂട. അലങ്കാരം, ഗുണം മുതലായതു കവിതയ്ക്കു വളരെ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും ഇ പരിത്യാജ്യമല്ല. കവിതയ്ക്കു കൂടിയേകഴിയുന്ന എന്നു പറയത്തക്കതായിട്ടു രസം മാത്രമേ ഉള്ളൂ. "വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം" എന്നാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. കാവ്യത്തിന്റെ ജീവനായതു രസമാണ്. ഒരു വാക്യം രസാത്മകമാണെങ്കിൽ ഗദ്യരൂപമായാലും അതിനെ കാവ്യമെന്നു പറയാം.

ഏതായാലും ഗദ്യരീതിയിൽ ഇവക ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടിയ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഇംഗ്ലീഷ് നോവൽ മാതിരിയിൽ ഏഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു കഥയിൽ, അപൂർവ്വചനാശക്തിയെ കാണിക്കേണ്ടതിന്നു രസതന്ത്രങ്ങളായ ഉപമ, ഉൽപ്രേക്ഷ, അതിശയോക്തി മുതലായ അലങ്കാരങ്ങളിട്ടു വെക്കുന്നത് അത്ര ഭംഗിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള കൃതികളിൽ അലങ്കാരം അധികമായി പ്രയോഗിക്കുന്നത്, സ്രീകളുടെ ആരോണങ്ങളായ കടകകണ്ഡലാദികൾ പുരുഷന്മാർ അണിയുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കും. അലങ്കാരപ്രധാനമായ കവിത വായിക്കുമ്പോൾ കവിയേയും, രസപ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു വായിക്കുമ്പോൾ കവിതാവിഷയത്തേയുമാണ് നമുക്ക് കാർഷ്യം ഉണ്ടാകുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഒരു നോവലിന്റെ പ്രധാനോദ്ദേശത്തെ സാധിക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഏതിനാണ് പ്രബലത അധികമുള്ളതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഒരു നോവലിന്നു മുഖ്യമായിട്ടു വേണ്ടതു കഥയുടെ രചനാഭംഗിയാണ്. അതിന് അനുസരിച്ച് അതിലെ വാക്യങ്ങൾക്കു സ്വച്ഛതയും, സരളതയും, ശക്തിയും കൂടി വേണ്ടതാണ്.

കഥയ്ക്കു യഥാർത്ഥമായ ചമല്ക്കാരം വേണമെങ്കിൽ സാധാരണ സംഭവപ്രവാസനകൾകൊണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടാക്കണം. “ഒരു കാര്യം ഏന്തോ ശബ്ദിച്ചതുകൊണ്ടു വരാൻപോകുന്ന കാര്യം മുഴുവൻ മനസ്സിലായി. മന്ത്രം

ജപിച്ച മരിച്ച ആനയെ പിടിച്ചുകെട്ടി; മാണം ചെയ്തു ശത്രുവെ കൊന്നു” എന്നൊക്കെ പഴയ പെണ്ണങ്ങൾ പറയുന്ന അസംഭവ്യസംഗതികളെ കഥയുടെ അംഗങ്ങളാക്കി ഒരോരോന്നും പറയരുത്. സംഭവ്യസംഗതികൾ ചേർന്നതെന്നെ യുക്തിയുക്തമായും രസകരമായും ഇരിക്കേണ്ടതാണ്. അതല്ലാതെ “ഒരു ചാപ്പൻ നായരുണ്ടായിരുന്നു; അയാൾക്കു ചീര എന്നൊരു ഭാര്യയുണ്ടായിരുന്നു” എന്നും പറഞ്ഞാൽ, അവരുടെ ഇടയിൽ ദിവസംപ്രതി നടന്നിരുന്ന കാര്യങ്ങളേയും ഉണ്ടായ സംഭവങ്ങളേയും എഴുതിക്കൂട്ടുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇങ്ങിനെ എഴുതുന്നതിൽ സ്വഭാവോക്തി എന്ന അലങ്കാരം ഉണ്ടെന്നു ധരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു ശുദ്ധമേ തെറ്റാണ്. “ചാപ്പൻനായർ ചീരയോടു സംസാരിച്ചതു കിഴക്കോട്ടു നോക്കിനിന്നിട്ടാണ്. ചീര തലമുടി അഴിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. ചാപ്പൻനായരുടെ ചോളിൽ ഒരു തോത്തുമുണ്ടുണ്ടായിരുന്നു. സംസാരിച്ചുനിന്നിരുന്ന അവയിൽ ഒരു എണ്ണക്കുറിയും തൂക്കിടുണ്ടായിരുന്നു” എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു സ്വഭാവോക്ത്യലങ്കാരം ഉണ്ടാവുന്നതല്ല.

കഥ വായിക്കുമ്പോൾ അതു വായിക്കുന്നവന്റെ മനസ്സിനു പാല സ്തോഭങ്ങളും താനേതെന്നെ ജനിക്കുന്നും, കാരോരോ ഘട്ടങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോൾ ആഹ്ലാദം, അതുതം, കരുണ, വ്യസനം, ക്രോധം, ആശ്ചര്യം, മുത

ലായ അനേക രസങ്ങളെ ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നു. “ചാപ്പൻനായർ ചീരവിന്റെ മുഖത്തുനോക്കി ഒന്നു ചിരിച്ചു, ചീര ഒന്നു കരഞ്ഞു, കോരപ്പച്ചാർ ഒരു ലാമ്പിനെക്കണ്ടു പേടിച്ചു, കണ്ടരമേനോൻ കള്ളനും റെ പിടിച്ചുടിച്ചു” എന്നിങ്ങിനെ പെട്ടെന്നുഴതിയതു കേൾക്കു വായനക്കാരുടെ മനസ്സിന്നു യാതൊരു സ്തോഭങ്ങളും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. ഒരു കഥ പറയുമ്പോൾ അതിൽ പറയുന്ന ആളുകളുടെ മേൽ വായനക്കാർ പ്രീതിയോ, സന്തോഷമോ, സന്താപമോ, വെറുപ്പോ, വിമുഖതയോ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തിട്ടുവേണം, അവസ്ഥാനുസരണം ഓരോരുത്തർക്കു സംഭവിച്ച ഗുണദോഷങ്ങളെപ്പറ്റി പറയാൻ. എന്നാൽ മാത്രമേ വായിക്കുന്നവർക്കു അതതു സംഗതികൾക്കനുസരണമായ രസങ്ങൾ ഉണ്ടാവാനുണ്ടായുള്ളൂ.

നോവൽ എഴുതുന്നത് ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതുന്ന മാതിരി ആവരുത്. ഈ നാട്ടിലെ സ്ത്രീകളുടെ ചില പ്രത്യേക നടവടികൾ ചീത്തയായിട്ടുള്ളതാണെന്നു കാണിച്ച് ആ വക നടവടികളെ വിടീപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ഒരു നോവൽ എഴുതുന്നതായാൽ ആ നടവടിയുടെ സ്വഭാവത്തെ മുഴുവനും വർണ്ണിച്ച് ആയതു മഹാ ചീത്തയാണെന്നു ഒരു “ഉപദേശിയാർ” പ്രസംഗിക്കുമ്പോലെ എഴുതുകയല്ല വേണ്ടത്. ആ നടവടിയുടെ സ്വഭാവത്തെ കഥാത്രവേണ കൊണ്ടുവന്ന് അതു വളരെ വഷളായി

ദൃഢതാണെന്നു കഥാരൂപേണതന്നെ വായനക്കാരുടെ മനസ്സിന്നു ഫലിതം വരുത്തിക്കൊടുക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. കഥകളി നന്നല്ല, വഷളായിട്ടുള്ളതാണെന്ന് ഒരു ഗ്രന്ഥകർത്താവു പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നു എങ്കിൽ, കഥകളിനിമിത്തം ഉണ്ടായ ദോഷത്തെ കഥാംഗമായി കാണിച്ചു വായനക്കാർക്കു ബോധ്യം വരുത്തുകയാണ് വേണ്ടത്. അതിനുപകരം കഥകളിയുടെ ഗുണദോഷത്തെപ്പറ്റി ഒരു പ്രസംഗമോ പ്രബന്ധമോ എഴുതുകയല്ല നല്ലത്.

ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഉദ്ദേശപ്രകാരമുള്ള രസം, ആയതു വായിക്കുന്നവനു കൂടി ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം. എന്നാൽ മാത്രമേ ആ കഥയ്ക്കു രചനാഭംഗി ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂട്ടൂ. ഇതിനെപ്പറ്റി ദ്വയാന്തപൂർവ്വം പറയുന്നതായാൽ വളരെ പാഠ്യബാധിതം.

ഒരു കഥയിലെ സംഗതികൾ രണ്ടുവിധമായിട്ടാണ്. പ്രശസ്തസംഗതികൾ, അപ്രശസ്തസംഗതികൾ. ഈ രണ്ടു സംഗതികളും അവസ്ഥാനുസരണം തരംപോലെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിലാണ് കഥാരചനയ്ക്കുള്ള ഭംഗി ഇരിക്കുന്നത്. “പരങ്ങോടീപരിണയം” എന്ന കഥയിൽ പരങ്ങോടന്റെ ഭൃത്യൻ കേരളപ്പച്ചാരുടെ കഥ പ്രസ്താവിക്കേണിപ്പറന്നാൽ, ആ കഥയ്ക്കു ആവശ്യമുള്ളടത്തോളമെ പറയാവൂ. പരങ്ങോടനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞതുപോലെ കേരളപ്പച്ചാരെക്കൊണ്ടും വിസ്മരിച്ചു പറയുന്നത് ആവശ്യമില്ല.

കഥാരചനയിൽ പിന്നെന്നു സൂക്ഷിക്കേണ്ടതു, മനസ്സിന് അത്യന്തം വെറുപ്പു തോന്നുന്നതായ വളരെ നിന്ദ്യമായിട്ടുള്ള സംഗതികളെ കേടേത്തും കാണിക്കാതിരിക്കേണ്ടതിനാണ്. നോവലിൽ ഒരുത്തനെ പരിഹസിക്കേണ്ടിവരുന്നതായാൽ അതിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന് ഒരു സിദ്ധാന്തമോ അസൂയയോ ഉണ്ടെന്നു തോന്നാൻ തക്കവിധം എഴുതരുത്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഗുണങ്ങളോടുകൂടി മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പിക്കാൻ തക്കവിധത്തിൽ വളരെ ഭംഗിയായി എഴുതിട്ടുള്ള ഒരു കഥയ്ക്കു രചനാഭംഗിയുണ്ടെന്നു പറയാം.

ഒരു വാക്യത്തിനു സ്വച്ഛുത ഉണ്ടെന്നു പറയേണമെങ്കിൽ ആ വാക്യം ഒന്നാമത് ഒരു പ്രാവശ്യം വായിക്കുമ്പോൾതന്നെ, അതിന്റെ താല്പര്യം വായനക്കാരനനു മനസ്സിലാവണം. താല്പര്യം മനസ്സിലാവാൻ രണ്ടാമത് ഒന്നുകൂടി വായിപ്പാൻ എടുവരുത്തരുത്. വാക്യത്തിന്റെ കൌതുകാനിമിത്തം രണ്ടു പ്രാവശ്യമോ, നൂറു പ്രാവശ്യമോ വായിച്ചാൽ; അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കുന്നത് ഒരു പ്രാവശ്യം വായിക്കുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ ആവണം.

സരളത എന്നു പറഞ്ഞാൽ, പദങ്ങളും വാക്യങ്ങളും രചിപ്പിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ആ വാക്യത്തിനുണ്ടാവുന്ന ഒരു സ്തിമലതയാണ്. ഇത്, എഴുതുന്നാൾക്കു ദൈവീകമായി ഉണ്ടാകേണ്ടുന്ന ഒരു ഗുണമാണ്. വളരെ സംസ്കൃതപദങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചാലും, കേവലം പട്ടഭാ

ഷയാതി എഴുതിയാലും, എഴുതിയ വാക്യം വായിക്കുമ്പോൾ എഴുതിയവന്റെ ഉദ്ദേശം സഹൃദയഹൃദയോർമ്മുദാദത്തോടെ വായിക്കുന്നവന്നു മനസ്സിലായാൽ ആ വാക്യത്തിന്നു സരളത ഉണ്ടെന്നു പറയാം.

“മണ്ടുന്ന വണ്ടുകൾ തെണ്ടിക്കൊണ്ടു കൊണ്ടൽ വേണിയുടെ കചക്കൊണ്ടലിൽ ഇരിക്കുന്നതും തൊണ്ടി പ്പഴത്തിന്ന് ഇണ്ടൽ കൊടുക്കുന്ന ചുണ്ടും പണ്ടെ കണ്ടു കണ്ടു തണ്ടാർബ്ബാണൻ നിമിത്തം ഉണ്ടായ ഇണ്ടലിനാൽ ഹൃദയം കണ്ടും കണ്ടുമായി വിണ്ടു ഞാൻ വലയുന്നു”. ഈ വാക്യം ചില രസികന്മാർ “ഒന്നാംതരം വാചകമാണെ”ന്നു പറയുന്നു. എന്നാൽ “ണ്ട” എന്ന അക്ഷരം വളരേയുള്ള ഒരു ചണ്ടിവാക്യമാണിതെന്നുള്ളതു വാക്യത്തിന്റെ സരളത അറിയുന്ന ഏവനും ക്ഷണത്തിൽ തോന്നുന്നതാണ്.

ഇതുപ്രകാരംതന്നെ സംസ്കൃതപദങ്ങൾ ഉപയോഗിപ്പാൻ ആഗ്രഹമുള്ള ചിലർ, “ദിനമണികിരണങ്ങളായ കുടാലങ്ങളാൽ വിഭിന്നമായ പങ്കജകൊരങ്ങളിൽനിന്നു മധുഗണങ്ങളെ മന്ദവായു അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു ഗമിക്കുന്നതിനെ പ്രതിബന്ധം ചെയ്യാനൊ എന്നു തോന്നും, ഗ്രാമിതസുമരജഃകഞ്ചുകന്മാരായ മദോവിളഭടന്മാർ ചഞ്ചരീകങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ” എന്നൊക്കെ എഴുതാറുണ്ട്. ഇതിന്നു എത്രത്തോളം സരളത ഉണ്ടെന്നു വായനക്കാർതന്നെ തീച്ചയറക്കട്ടെ.

ഒരു വാക്യം വായിച്ചാൽ അതിന്റെ അർത്ഥം അത്യന്തം തീക്ഷ്ണതയോടെ മനസ്സിൽ കടന്നു പ്രതിച

ലിച്ച് മനസ്സിനെ വിടാതെ എളുക്കി ലയിപ്പിച്ച് ഏകീകരിപ്പിക്കുന്ന ഗുണത്തിന്നാകുന്നു ശക്തി എന്നു പറയുന്നത്. ഏതെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവിനെയോ ഒരു മനുഷ്യനെയോ വണ്ണിച്ചതു വായിച്ചാൽ, ആ വസ്തുവോ മനുഷ്യനോ ഇവന്റെ കണ്ണിൽ കാണുന്നതുപോലെ ഇരിക്കണം. സുന്ദരിയായ ഒരു യുവതിയുടെ സ്വരൂപത്തേയും സ്വഭാവത്തേയും വണ്ണിച്ചതു വായിച്ചാൽ, അതുപ്രകാരം ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ കണ്ടാൽ ഉണ്ടാവാൻ എടുത്തുള്ള വികാരം വായനക്കാരനു തോന്നണം. ഇങ്ങിനെയുള്ള ആ സകതി ഉണ്ടാകുന്നതാണ് വാക്യത്തിന്റെ ശക്തി.

ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരു നോവലിന്റെ ഉദ്ദേശം ലോകത്തിൽ യഥാർത്ഥമായി നടന്നുവരുന്ന പല സംഗതികളേയും കഥാരൂപേണ മനസ്സിലാക്കി ജനങ്ങൾക്കു കൃത്യകൃത്യോപദേശം ചെയ്തു ഗുണഭോജനമൊരുക്കുകയാണെന്നു കേൾക്കുകയും, അതുകൂടെ തല്പോലാപലം മനസ്സുവാമാണെന്നു പ്രത്യേകം കാർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്. ആതവങ്ങളായ ഭാവങ്ങളുടെ കാരോ പ്രയോഗങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ കഥാരചനയ്ക്കു ചാതുർ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂടൂ. കഥയിലെ നായകനോ നായികക്കോ രണ്ടുപേർക്കുമോ അവരുടെ കാർമ്മ്യങ്ങളിൽ, അവരും വായിക്കുന്നവരും കേൾക്കുന്നവരും വിചാരിക്കാത്തതായ പല പ്രതിബന്ധങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളും അത്യാപത്തുകളും സംഭവിക്കുക, അതുകൂടെ നിന്നു മോചനത്തിന് ഒടുവിൽ അതുപോലെത

നെ അവിരക്തിതമായ മാർഗ്ഗമുണ്ടാവുക, കഥയിൽ ന
ടന്നു എന്നു പറയുന്ന സംഗതികൾ അസംവ്യയങ്ങളല്ലാ
തിരിക്കുക, ഉത്തരങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റുമാണ് കഥയ്ക്കു ച
മൽക്കാരമുണ്ടാകുന്നത്.

ഇങ്ങിനെയൊക്കെ സംസാരവും സരളമായും ഏഴു
തുവാൻ പ്രത്യേകം ഒരു വാസനയും യോഗ്യന്മാരാൽ
ഏഴുതട്ടെട്ടിട്ടുള്ള അനവധി പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചുണ്ടാ
യ അറിവും എത്രയും ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു പ
റയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പേജയിൽ കുഞ്ഞുമാമൻ നായനാർ

ഒരു ഏഴു പ്രളവിന്റെ ദിനസരി.

(വിദ്യാവിനോദിനിയിൽനിന്നു.)

ഞാൻ ഒരു ദിവസം മാടമ്പോരി മുപ്പിൽ ഏഴുമാ
നനെ കണ്ടുവാൻ പോയപ്പോൾ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുപി
ടിച്ചു എന്തോ ഏഴുതുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു
ഏഴുതുവണി ഒരു സമാന്യമായ അലപനമല്ലെന്നു
ഇത് ഒരു നോട്ടംകൊണ്ടുതന്നെ മറുക്കും സ്തബ്ധമാകുന്ന
താണ്. തുവലിന്റെ ഗതി വളരെ സാവധാനമാ

നന്നായല്ല, സർവ്വഗതിയെപ്പോലെ വളഞ്ഞുപി
 ഞ്ഞുകൊണ്ടുമായിരുന്നു. ചുണ്ടുകൊണ്ടും നാവുകൊ
 ണ്ടും കാണിക്കുന്ന വികൃതികൾ കണ്ടാൽ ദേവതാഗോ
 സ്തിയാണോ എന്നു സംശയിച്ചുപോകും. തുവൽകൊ
 ണ്ട് ഭാരം അർദ്ധം എഴുതുവേറെ അതു തലകൊ
 ണ്ടും എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഇങ്ങിനെ ശ്രമപ്പെടുന്നതി
 ിടത്താണ് ഞാൻ ചെന്നത്. എഴുത്തു കഴിയുന്നതു
 വരെ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എഴുതിയി
 രുന്ന 'നോട്ടുപുസ്തകം' എറിക്കു നീട്ടിക്കാണിച്ച് "ഇതാ
 നോക്കൂ, വെള്ളക്കാരം അന്നന്നു നടക്കുന്ന വിശേഷസംഗ
 തികളല്ലാം ഒരു ഡയറി പസ്തകത്തിൽ എഴുതാറുണ്ട
 ന്നതാൻ ഇന്നാളു പറഞ്ഞില്ലേ? നമുക്കും അങ്ങിനെ
 ഒരു പുസ്തകം വേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് എടുത്തു ടി
 വസമായി ടിനസരി എഴുതി തുടങ്ങിട്ട്", എന്നു പര
 ണ്ണു പുസ്തകം എന്റെ കയ്യിൽ തന്നു; "അന്നൊരു
 ഇംഗ്ലീഷ്കാരനാണല്ലോ. ഇങ്ങിനെതന്നെ എല്ലാ വെള്ള
 കാരും എഴുതാൻ"

ഞാൻ പുസ്തകം വാങ്ങി കറച്ചു വായിച്ചപ്പോൾ
 പൊട്ടിച്ചിരിക്കാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയത് എങ്ങിനെയെന്ന്
 ഇഴശപാൻ മാത്രം അറിയാം. ചിരിവന്നത് ഭേവിധ
 ത്തിവടക്കി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. "വെള്ളക്കാരും ഇങ്ങി
 നെതന്നെയാണ് ഡയറി എഴുതുന്നത്. ഇതു ക്രമമായി
 എഴുതിയാൽ വളരെ നന്നു". ഇവിടത്തെ കാലം കഴി
 ണ്ണാൽ ഇതെല്ലാംകൂടി അച്ചടിപ്പാനും എടുപ്പാടുമെ

സ്കൂൾ തരക്കേടില്ല. ജനങ്ങൾ ഇതിൽ രസിക്കാതിരിക്കുകയില്ല നിശ്ചയംതന്നെ. പിന്നെ ഇവിടത്തെ അനന്തരവന്മാർക്കും ഇത്ര യോഗ്യനായ ഒരു കാരണവർ എങ്ങിനെയാണു് കാലയാപനം ചെയ്തതെന്നറിയേണ്ടതാണല്ലോ. എല്ലാവരുംകൊണ്ടും ഇവിടേക്കു് ഇങ്ങിനെ തോന്നിയതു് വളരെ നന്നായി." ഇതു കേട്ടപ്പോൾ മുല്ലിലേക്കു് ബഹു രസമായി. 'അങ്ങിനെ പറയൂ. കൃഷ്ണൻ ആൾ കേമൻ തന്നെ.. നമ്മുടെ അവസ്ഥയെല്ലാം കൃഷ്ണനെപ്പോലെ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ ആരുമില്ല. നാം മരിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഇതൊക്കെ അച്ചടിപ്പിക്കേണ്ട ഭാരം കൃഷ്ണൻതന്നെ എടുക്കണം."

തല്പരലം ഞാൻ അതും സമ്മതിച്ചു. ആ ഡയറിയിൽ അല്പം ഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നതു് എല്ലാവർക്കും ഉപയോഗം സൗകര്യമാവാതെ ഇരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്മുടെ എടപ്രഭുക്കന്മാർ മിക്കവാറും കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതു എങ്ങിനെയാണെന്നു് ഇതിൽ നിന്നു ഒരു വിധം ഉപരിച്ചറിയാം.

തുലാം 7-ാം- 8 മണിക്കു് എഴുന്നീറു. പല ദൂസപല്ലങ്ങൾ കാൺകയാൽ ഉറക്കം സുഖമായില്ല. മരമക്കൾ മഹാ വികൃതികളാണു്. എന്തോ ആഭിചാരം ചെയ്തിരിക്കുന്നുണ്ടു്. നമ്മുടെ ജാതകം ഒന്നു പഠിക്കുവാൻ

കുണം നല്ലൊരു മന്ത്രവാദിയെ വരുത്തി വല്ലതും ഒരു പ്രതിഫരണം ചെയ്യിക്കണം.

8 മുതൽ 11 വരെ വല്ലതേപ്പു കളി മുതലായതു കഴിച്ചു. ചതുർദ്വിയമായി ഭക്ഷണം കഴിച്ചു. ഉഴുണിന്നു രുചി നല്ലവണ്ണം ഉണ്ടായി.

11 മുതൽ 4 വരെ ഉറങ്ങി. ഉറക്കം നല്ല സുഖമായി. മന്ത്രവാദിയെ വരുത്തേണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു.

4 മുതൽ 7 വരെ തുപ്പൻനമ്പൂതിരിയും രാമൻനമ്പ്യാരുമായി വെടിപറഞ്ഞു. നമ്പൂതിരി സമത്സനാണ്. നല്ലവണ്ണം സംസാരിക്കാം. നമുക്കു അദ്ദേഹത്തെ വളരെ വിശ്വാസവും ബോദ്ധ്യവുമാണ്. നമ്മെപ്പോലെ യോഗ്യനായിട്ട് ഈ ഭൂമിമലയാളത്തിൽ വേറെ ഒരു പ്രഭുവും ഇല്ലെന്നു ന്യായമായ യുക്തികൊണ്ടു നമ്മെ അദ്ദേഹം സമ്മതിപ്പിച്ചു.

9 മണിക്കു മുൻപെ ഉഴുണു കഴിച്ചു. ഉഴുണു സുഖമായില്ല. എങ്കിലും കാളൻ വിശേഷമായി. ചോററിൽ ഒരു കല്ലു കടിച്ചു. 10 മണിവരെ കുട്ടിപ്പട്ടരെ ശകാരിച്ചു. പിന്നെ പോയി കിടന്നു.

8-ാം-നു- വരിച്ചുപോലെ 8 മണിക്കു എഴുന്നീറ്റു.

11 മണിയോടുകൂടി കളി ഭക്ഷണം മുതലായതു കഴിച്ചു. തേച്ചുകുളി ഉണ്ടായി. ഉഴുണിന്നു രുചി കുറവായിരുന്നു. ദീപനം പോരാഞ്ഞിട്ടാണ്.

11 മണിക്കു ഉറക്കമായി. തുപ്പൻനമ്പൂതിരിയും നമ്മുടെ ന്യേത്രം കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നിടം വെടിപറഞ്ഞു.

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതുകേട്ടു 8 മണിക്കു റെട്ടി ഉണന്നു. ഉറക്കം സുഖമായില്ല. രണ്ടുപേരേയും ഇയാണ്ടുനാഴിക ശകാരിച്ചു. ഇന്നത്തെ മുറുക്കിന്റെ വട്ടം കേമമായി.

5 മണിക്കു കായ് സ്ഥൻ ശങ്കുവന്നു കണക്കുകളെല്ലാം കേൾപ്പിച്ചു ശങ്കു നല്ല സമ്മതനാണ്. നമുക്കു വളരെ വിശ്വാസവുമാണ്. പാറപ്പുറത്തു കോമൻ 1500 പാറ നെല്ല് അടുപ്പാനുള്ളത് ഈ കൊല്ലത്തിൽ 150 ആക്കിക്കൊടുക്കേണമെന്നു ശങ്കു ബോധിപ്പിച്ചു. നമുക്കു ആദ്യം അതത്ര സമ്മതമായില്ല. പിന്നെ 'വേളരെ ഭേദമാല്ല, ഒരു സുന്നത്തിന്റെ വ്യത്യംസമേയുള്ളു' എന്നു ശങ്കു പറഞ്ഞപ്പോൾ നാം സമ്മതിച്ചു. ഒരു സുന്നമല്ലേ കുറച്ചിട്ടുള്ളു. കോമൻ ഗുരുതമുള്ളവനാണ്. രണ്ടു പഴുത്ത നീരുകൊമ്പ കൊണ്ടുപന്നു. നങ്ങളെ പഴുത്തു നമുക്കുണ്ടാക്കാൻ ഏല്പിച്ചു.

9 മണിക്കു ഉണക്കഴിച്ചു ഉറക്കമായി. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കഞ്ഞിക്കുളിയുടെ കൂടുംവലികേട്ടു ഉണന്നു; ആ അസത്തിനെ കുറെ ശകാരിച്ചു. പാവം കുറഞ്ഞുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ നമുക്കു ആർദ്രതതന്നെ ആ പാക്കു നിലം ചാർത്തി കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു സമാധാനമാക്കി. പിന്നെ രാത്രി വിശേഷമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല.

9-ാം-നു ഉണരൻ 9 മണിയായി. ഒരു ജലദോഷത്തിന്റെ ശല്യംകൊണ്ടു കളി ഉണ്ടായില്ല. ഉണന്നി

ന്നു ഭവിയും കുറവായിരുന്നു. കുട്ടിപ്പട്ടമെ കുറച്ചുനേരം ശകാരിച്ചപ്പോഴേക്ക് ഉറക്കംവന്നു.

11 മണിക്ക് ഉറക്കം തുടങ്ങി മൂന്നുമണിയായപ്പോഴേക്ക് ഉണന്നു. കഞ്ഞിക്കൊളിക്കു നമ്മെ ഇഷ്ടമില്ലെന്നും തുപ്പൻനമ്പൂതിരിയിലാണ് അന്നുരാഗമെന്നും സ്വപ്നം കണ്ടു. നമുക്കു തുണ്ണി കലശലായി. നമ്പൂരി അസുത്താണെന്നു നമുക്കു പണ്ടേത്തന്നെ ബോദ്ധ്യമുണ്ട്. നമ്മുടെ മരുമകനായിട്ടു കുറെ വിശ്വാസത്തിലാണ് അമ്മക്കാരീയാണു്. അദ്ദേഹം ഇന്നിമേലിൽ മാടഞ്ചേരി വരിക്കകത്തു കടപ്പാൻ പറയില്ലെന്നു കല്പനകൊടുത്തു. കഞ്ഞിക്കൊളിക്കു തല്പരലം നിലം ചാത്തിക്കൊടുക്കില്ലെന്നും തീച്ചയാക്കി. സന്ധ്യയാകുന്നതുവരെ അസുത്തിനെ ശകാരിച്ചു.

6 മണിക്ക് രാമൻ നമ്പ്യാരുവന്നു. നാം ചെയ്തതു് ഉചിതമായി എന്നും നമ്പൂരി വിശ്വാസയോഗ്യനല്ലെന്നും പറഞ്ഞു. രാമൻ ആരെ സമർത്ഥനാണ്. ബുദ്ധിയുടെ ഗുണത്തിന്നു വിശേഷം ഉണ്ട്. കഞ്ഞിക്കൊളിയുടെ പേരിൽ കുറവും കണ്ടുമില്ലെന്നാണ് രാമന്റെ പക്ഷം. ഈ സ്വപ്നം വരുത്തിക്കൂട്ടിയതൊക്കെ നമ്പൂരിയാണ്.

10-ാം-നു ഇന്ന് വിശേഷവിധിയായി കന്നമില്ല. ഉച്ചക്ക് ഉറക്കം ഉണ്ടായില്ല. പാലക്കീഴിൽ കൃഷ്ണനെക്കൊണ്ട് കന്നു ചൊല്ലിയാടില്ല. വരുന്നാണ്ടിൽ കഥകളി നടത്താൻ തീച്ചപ്പെടുത്തി.

11-0000 ഇന്നധികവും കുഞ്ഞിക്കാളിയായി
വെടിപറഞ്ഞുതന്നെ കഴിഞ്ഞു. കുഞ്ഞിക്കാളിക്കു നമ്മു
ടെ പാലക്കീഴിൽ കൃഷ്ണനെ കണ്ടുകൂടാ. കൃഷ്ണൻ രണ്ടി
നാണ്. കുഞ്ഞിക്കാളിക്കു പച്ചക്കല്ലുവെച്ച ഒരു പാലക്ക
വാങ്ങാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

* * * * *
* * * * *
* * * * *

മാന്യവായനക്കാരോ! പോരോ? മതിയായിട്ടല്ല. ഇ
ങ്ങിനെ ഉത്തരം ഉറക്കവും വെടിയും കടിയും ശക്തിയും
മായിട്ടുതന്നെ കഴിയുന്നു.

B 105
[Handwritten signature]

